

CERRO TORRE (3102 m) v provinci Santa Cruz,
skoraj 3000 km južno od Buenos Airesa.

Foto: Terezka Snoj

Duhovno življenje

BUENOS AIRES · LETO 69

6

JULIJ 2002

Od vrha in od leve:

1. Plečnikov nagrobnik prof. Ernestu Tomcu na Žalah, ki je preživel komunizem, uničila ga je pa „demokracija“.
2. „Novi slovenski zavezi“ je uspelo Tomčev grob ohraniti. Postavila je nov nagrobnik.
3. Sredi Ljubljane, ob frančiškanski cerkvi Marijinega oznanjenja, številni verniki obiskujejo lepo kapelo, kjer je stalno izpostavljeno Najsvetejše. *Foto: M. Šušteršič*
4. Prvi poskusni nastop 112 združenih pevskih zborov pod vodstvom ravnatelja Marka Bajuka leta 1924 na Kongresnem trgu v Ljubljani. „Intoniral sem z navadno piščalko na akord. Petje je bilo res divotno, ubrano, mogočno. Kaj takega še ne,“ je sam zapisal.

Skrivnost Cerkve

Lojze KUKOVICA

Imamo zadosti jasen pojem o tem, kaj je Cerkev? Živi med nami in mi kristjani smo njeni udje, toda, ali jo zares poznamo, kolikor jo je mogoče poznati? Kajti Cerkev je reda neka ustanova, sestavljena iz ljudi, je pa hkrati tudi velika skrivnost. Zato je tisti, ki nima vere, ne more poznati v njeni resnični naravi. Cerkev se predstavlja kot nadaljevalka Kristusa samega. Še več, je v nekem oziru Kristus sam, ki nadaljuje svoje življenje in delovanje v zgodovini. Te skrivnostne enakosti med Cerkvijo in Kristusom se ne da dokazati, samo z vero jo je mogoče sprejeti. Zato ni čudno, da je obstoj Cerkve člen naše krščanske veroizpovedi: „Verujem v sveto katoliško Cerkev.“ Ko bi namreč Cerkev ne bila drugega kot skupnost ljudi, obredov in religioznih nauk, potem bi jo vsi ljudje lahko umeli in sprejeli z golim razumom. Ljudje, obredi in nauki se namreč lahko dojamajo s samimi čuti in z umom: človek jih vidi, jih razume in sprejme, ni treba vanje verjeti. Tako lahko razumemo in poznamo vsa druga verstva razen krščanstva. Če pravimo, da je Cerkev skrivnost, je to zato, ker se za tem, kar je na njej vidno in ugotovljivo, skriva neka druga skrivnostna realnost, do katere je mogoče priti samo z vero. Ta pa je odgovor na to, kar je o njej razodel človeku Bog sam.

S Cerkvijo se godi podobno, kot se je godilo s Kristusom. Mnogi so mislili, da ga dobro poznajo: „Ali

ni ta sin tesarja in ali ni njegovi materi ime Marija?“ Poznali so ga po tem in v toliko, kar so na njem videli in o njem vedeli iz lastnega opazovanja ali pa iz pripovedovanja drugih. Samo Peter je lahko rekel: „Ti si Kristus, sin živega Boga.“ A te besede je v njem govorila vera, ne čuti in ne goli razum. To mu je razodel Oče, ne pa „meso in kri“. Podobno velja tudi za Cerkev. Kaj je Cerkev? Neka bogoslužna družba, versko občestvo, neka karitativna ustanova ali kaj podobnega. Kot nekaj takega rečemo tudi npr. o muslimanskem verskem občestvu. Tako se kaže Cerkev tistemu, ki jo opazuje v njeni zgodovini, s katero je že dva tisoč let prisotna v njej. Kaj dosti več o njeni resnični naravi sama znanstvena analiza ne more povedati. Samo luč vere lahko prodre v njeno pravo naravo, v njeno globljo resničnost. Tako je samo vera tista, ki odkrije v Cerkvi naprej živega Kristusa v zgodovini. Kako naj bi mogli brez vere Kristusovi sovrstniki v njem odkriti več kot samo človeka? Kako naj bi Judje odkrili v tistem sanjaškem tesarjevem sinu več kot človeka? In v tistem prebičanem in opljuvanem telesu na Golgoti več kot umrljivega človeka? Zato so se norčevali iz njega in ga zasmehovali, nekateri, manj nečloveški, pa so odhajali iz Kalvarije z majanjem glav. Samo prav malokateri so ostali trdni v veri, ko so v njem še vedno gledali in priznavali Božjega Sina. Vera jih je razsvetljevala.

Tudi Cerkev se je v zgodovini pogosto pokazala polna človeških slabosti, napak in grehov. Kako naj bi bilo potem možno v tej ustanovi, v tej družbi videti Kristusovo Cerkev, še več, Kristusa samega? Koliko jih je tudi danes, ki bi se raje norčevali iz nje ali pa vsaj majali z glavami, kot pa da bi v njej gledali Kristusovo Cerkev in Kristusa samega! Kristjani smo pogosto postavljeni pred preiskušnjo, da kljub vsemu v Cerkvi še naprej priznavamo Božjo ustanovo, v kateri je skrivnostno prisoten Jezus sam s svojo dobroto, modrostjo in močjo. Tako samo veren kristjan v resnici ve, kaj je Cerkev: ve, ker veruje, da je Cerkev

Kaj je resnica?

*Jezus je pred Pilatom
ob tem vprašanju molčal
Kaj bi mu lahko odgovoril?*

p. Franc CERAR

Neki slovenski izobraženec je zapisal, da Kristusa in njegov nauk sicer ceni, ne more pa mu odpustiti, da na Pilatovo vprašanje, kaj je resnica, ni odgovoril. Razočaral da je Pilata in za njim številne iskalce resnice.

Tudi jaz bi bil vesel, če bi Jezus Pilatu odgovoril. Ker mu ni, si skušam odgovoriti sam.

Jezus bi lahko Pilatu rekel: „Tri leta sem potoval po deželi in oznanjal resnico. Sebe sem imenoval resnica. Imel si priložnost o tem kaj več zvedeti. Zakaj je nisi izkoristil?“

Lahko bi mu odgovoril: „Resnice ni mogoče razložiti z nekaj besedami in tudi ni nekaj, kar si človek pridobi enkrat za vselej. Kakor življenje ne odživi v trenutku, ampak se mu izteka skozi posamezne dneve, mesece in leta, tako tudi resnice ne more spoznati v kosu. Iskati jo mora vse življen-

je. To je njegova častna naloga, ki ga dela človeka. Ali bi ne bilo premalo, če bi samo jedel, pil, spal, se zabaval in razmnoževal?“

Morda pa je Jezus molčal, ker je vedel, da ga Pilat ne bo poslušal. S svojim molkom mu je dal priložnost, da prisluhne, kaj mu bo o resnici povedal notranji glas. Kaj mu bo rekel? Pilat, kaj se delaš lepega in sprašuješ o resnici, ko pa ji obračaš hrbet. Dobro veš, da obsojenec, ki so ga privedli predte, ni storil ničesar smrti vrednega. Ti, ki so ga privedli, to prav tako vedo. Znebiti se ga hočejo, ker jim je v obraz povedal resnico. Računajo na tvojo neznačajnost (ki jo dobro poznajo), in pričakujejo, da se ga boš tudi ti hotel znebiti. Ko si rekel, da imaš oblast, da ga oprostiš, in oblast, da ga križáš, si se zlagal. Oblasti, da ga križáš, nimaš. Kot sodnik si dolžan ukrepati po pravici in resnici. To pa zahteva, da Jezusa razglašiš za nedolžnega in ga izpustiš.

Toda ti tega ne boš storil. Nisi človek takega kova. Ti si človek dvojne resnice. Ena je Jezusova. Javno si priznal, da na njem ne najdeš nobene krivde. Drugo si ustvarjaš sam. Da se izogneš zameri, da ne izgubiš službe, prodajaš svojo poštenost, dušiš glas

NAMENI APOSTOLATA MOLITVE

ZA JULIJ

Religiozna umetnost —
upodabljanje skrivnosti Boga

Splošni: Da bi umetniki po svojih najboljših močeh pomagali današnjemu človeku ponovno odkrivati znamenja Božje previdnosti in ljubezni v stvarstvu.

Misijonski: Da kristjanom v Indiji ne bi preprečevali javno izpovedovati vero in svobodo oznanjati evangelij.

Slovenski: Da približevanje naše države Evropski uniji ne bi vodilo k odstopanju od tega, kar je slovensko.

vesti. Nič krivega človeka izročáš ulični drhali. Slabič si, brez značaja si. To je resnica o tebi, Pilat.

In resnica o Jezusu? Človek je iz enega kosa. Za resnico, ki jo je oznanjal, stoji z vsem bitjem. Zaradi nje je prestal bičanje, sprejel obsodbo, gre molče v okrutno smrt. Ko si izjavil: „Glejte, človek!“ si priznal: „Glejte človeka, ki gre za svojo resnico v smrt!“

Kristus, skrivnostno prisoten v svetu, v zgodovini.

Prvotna Cerkev se je živo zavedala te istosti med Cerkvijo in Kristusom, o čemer nam zgovorno pričajo Apostolska dela in Pavlova pisma. To je tudi sam Kristus potrdil, ko je preganjalca Savlu na njegovo vprašanje, kdo je ta, ki ga kliče, odgovoril: Jaz sem tisti Jezus iz Nazareta, ki ga ti preganjaš. Pavel, ki je preganjal Cerkev, je torej preganjal Kristusa samega. Sicer pa imamo mi kristjani vsakdanjo izkušnjo te identitete med Kristusom in Cerkvijo. Kajti kaj je delal Kristus? Učil je z avtoriteto in se pri tem skliceval na Očetov nauk; ozdravljal in posvečeval je s samim dotikom rok; odpuščal je grehe. Cerkev dela isto: uči z avtoriteto sklicujoč se na Kristusovo naročilo in njegov nauk; posvečuje z zakramenti; odpušča grehe. Kako more duhovnik reči: „To je moje telo“, ali pa „Jaz te odvežem“, ko ne bi v njem živela tista skrivnostna istost med Kristusom in Cerkvijo? Pa ne le duhovnik, tudi vsak vernik doživlja to identičnost, kadar je npr. delivec zakramenta krsta ali pa zakona, kajti v vsakem zakramentu je Kristus tisti, ki podeli zakramentalno

milost. Še več, vsak najbolj navaden kristjan kot član Cerkve je deležen iste nezmotne modrosti Kristusove, ki jo je Kristus prinesel od Očeta. In končno: kot je bil Kristus znamenje, kateremu se je nasprotovalo, tako je tudi Cerkev znamenje, kateremu se je in se bo nasprotovalo, dokler bo potovala po tej zemlji.

Tako Kristus živi med nami v Cerkvi. Hodi z nami proti večni domovini, on kot Glava tega skrivnostnega svojega telesa, mi kot njegovi udje. Hodi z nami in med nami, čeprav ga ne vidimo, vidimo pa tistega, katerega je on postavil za svojega vidnega namestnika, Petrovega naslednika. Kot v mnogih časih zgodovine Cerkve, je tudi naša vera postavljena pred težak izziv, da tudi v tej Cerkvi, kakršna je danes, priznamo naprej živega in delujočega Kristusa. Včasih je bolj, drugič manj skrit pod človeškimi slabostmi in grehi, a gre vedno za istega Kristusa, ki je bil Gospod zgodovine tudi, ko je na križu umrl zapuščen in zasramovan. In za isto Cerkev, katera trudoma potuje po zgodovini, a ki je peklenska vrata ne bodo premagala, kajti če bi premagala Cerkev, bi premagala tudi Kristusa.

PRIDIGA

na uradni zahvalni slovesnosti v buenosaireški stolnici

NA DRŽAVNI PRAZNIK

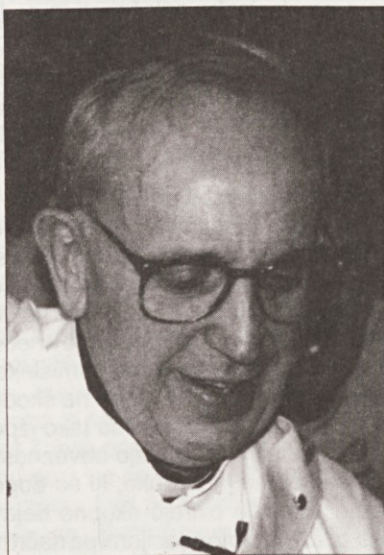
25. maja 2002

Kardinal Jorge BERGOGLIO

Prišel je v Jeriho in šel skozi mesto. Tam je bil mož, Zahej po imenu. Bil je višji cestinar in bogat človek. Poskušal je videti Jezusa, kdo pravzaprav je, pa ni mogel zaradi množice, ker je bil majhne postave. Stekel je naprej in splezal na divjo smokvo, da bi ga videl, kajti tam mimo bi moral iti. Ko je Jezus došel na tisti kraj, je pogledal gor in mu rekel: „Zahej, hitro splezaj dol, danes moram namreč ostati v tvoji hiši.“ Brž je splezal dol in ga z veseljem sprejel. Ko so to videli, so vsi godrnjali: „Ustavil se je pri grešnem človeku!“ Zahej pa je stopil pred Gospoda in rekel: „Gospod, polovico svojega premoženja dam ubogim, in če sem koga v čem prevaral, mu četverno povrnem.“ Jezus pa mu je rekel: „Danes je prišla tej hiši rešitev, ker je tudi on Abrahamov sin. Sin človekov je namreč prišel iskat in rešit, kar je izgubljeno.“ (Lk 19, 1-10)

Naša hudo ranjena družba pričakuje — kot menda malokdaj v svoji zgodovini —, da se ji spet približa Gospod. Čaka, da ji prinese ozdravljenje in spravljivost tisti, ki je pot, resnica in življenje. In da to pričakujemo, imamo močne razloge. Zavedamo se, da sta nas njegov korak in bližina doslej vedno reševala. V naravi, ki je pri nas tako bogata, odkrivamo čudovite sledi njegovega stvariteljskega delovanja. Božja dobrotnost se je odražala tudi v vdanosti in požrtvovalnosti naših prednikov in veljavnih ljudi, kot tudi v milijonih preprostih vernih ljudeh, naših bratov in sester, ki neimenovalno delajo in se borijo za obstanek ter tako uresničujejo veliko skrivnostno zamisel Duha za oblikovanje narodov.

Vendar pa mi ne kažemo nobene hvaležnosti za ta veliki dar. Kaj nam preprečuje, da ne moremo ugledati Gospodovega prihoda? Kaj nas ovira,

da ne občutimo in ne vidimo, „kako dober je Gospod“ (Ps 34,9), ko nam v zemlji in ljudeh ponuja tako obilje vsega dobrega? Kaj onemogoča naši družbi, da se ne srečamo z Gospodom in njegovimi darovi? Kot nekdanj v Jeruzalemu, ko je Jezus hodil po mestu in ga Zahej med množico ni mogel videti, tako tudi nas nekaj zadržuje, da ga ne moremo videti in začutili njegove prisotnosti. Napotek za razumevanje nam daje evangeljski prizor, ki nam naslika vzpon in sestop. Vzpon, ko se je Zahej predal srčni želji, da bi videl Jezusa, in ker je bil majhne postave, je stekel naprej in splezal na drevo. Ne nadarjenost ne bogastvo ne moreta nadomestiti moralne nizkosti, in če problem ni v moralnem področju, ne moreta pomagati, da se rešimo brezupnega, omejenega in neustvarjalnega nizkega obzorja.

Da gledamo na našo obdarovano deželo tako pritlehno, so krivi naši lastni pregreški. Mnogo tistih, ki bi morali va-

rovati naše koristi, je sprejelo stališče, ki ima pretresljive učinke: njihove zlohotne prevare zadajajo rane, in namesto da bi jih hoteli ozdravljati, se trmasto držijo vseobsegajoče oblasti in zamegljujejo pogled na položaj, ki postaja vse bolj boleč. V tujem trpljenju in razdejanju, ki ga povzroča naklepanje tistih, ki so zasvojeni z oblastjo in bogastvom, vidijo samo šahovske figure, številke, statistične podatke in postavke za nova načrtovanja. Pri tem ko razdejanje vse bolj raste, pa si izmišljajo pretveze, s katerimi hočejo upravičevati zahteve po novih odpovedih, češ da ni „drugega izhoda“, ter mislijo s tem tolažiti svojo vest. Ta duhovna in moralna plitvost ima izvor v vedni slabosti srca, ko otopi občutek krivde. Častihlepni povzpetniki pa zakrivajo svoje skromno znanje in pomanjkanje človečnosti z mednarodnimi diplomami in strokovnim izražanjem, ki ga s tako lahkoto menjavajo.

Kot Zahej tudi mi lahko občutimo, kako težko je živeti na duhovni višini, tako da nam bi bilo žal zapravljenega časa in izgubljenih priložnosti ter da bi zavračali misel, da nismo gospodarji svoje usode, ker smo ukoreninjeni v svoja notranja navzkrižja. Res se zaradi nemoči in omejitev radi nagibamo k temu, da svoje zadeve in koristi prepuščamo drugim. Ravnamo tako, kot da bi bila skrb za splošno blaginjo stvar drugih ljudi in kot da bi politika ne bila vzvišena in plemenita pot za uveljavljanje pravičnosti in ljubezni. V svoji kratkovidnosti se ne zavedamo, da hodi Bog med nami in da smo deležni njegovih velikih darov, ki naj bi jih uporabljali neovirano, a vendar tako, da bi ne pozabljali na zgodovinsko prijateljsko navezanost na druge, bratske narode.

Tudi Zahej je imel kot mi omejen razgled. Zgodi pa se čudo. Človek v evangeliju se dvigne iz svoje nižine in se povzpne na visoko. K temu, da znamo napredovati, nas najbolj učijo lastne težave in omejenosti. Vse naše hudo postavlja pred nas tehtno vprašanje, ali nismo dovolj pretrpeli, da končno ne zavrnemo že zastarelih vzorcev, ne opustimo zakrknjenega nespametnega ravnanja in ne sprostimo vseh svojih zmognosti. Ali ni zdaj zgodovinska priložnost, da odpravimo stare ukoreninjene napake, ki jih še vedno ponavljamo, ter da stopimo skupaj? Ali bo res treba še več hudih preizkušenj, da bo naša prevzetnost doživela sramoten poraz?

Zahej ni klonil v težavah in ni odnehal, ko je bil nizke rasti. Pospešil je korak, poiskal višje mesto, da bi bolje videl, in mu je uspelo, da je tudi Gospod lahko videl njega. Da, treba se je razkriti Gospodu, pustiti, da nas pretrese lastna in tuja muka, sprejeti, da nas morata polom in stiska odvrniti od predsodkov, ideologizmov in modnih muh, ki nas delajo brezčutne. Tako bi mogli zaslišati klic: Zahej, hitro splezaj dol! To pa je druga rešitev, ki jo kaže mesto v evangeliju. Zahej posluša Jezusovo vabilo in pride dol. Tudi nam je treba, da ponizamo oholo samozavest in osebno veljavnost zaradi bogastva ter se izmotamo iz zank, ki smo si jih sami spletili v svojih bednih izmišljajah. Resnica je, da ni mogoče uresničiti ničesar duhovno visokega in ne upanja polne zamisli, če ne gradimo s tal, z zapostavljanjem osebnih interesov ter s potrpežljivim in vztrajnim delom, brez domišljavosti.

Manj kot kdaj koli bi smeli dopustiti zdaj, ko je pred vrati razkroj države, da nas zapeljuje brezdelnost, onesposablja občutek nemoči ali obvladuje strah pred tem, kar nam preti. Prizadevajmo si, da se postavimo tja, kjer bomo lahko mirne vesti stali pred Božjim očesom in se bomo tudi med seboj gledali v obraz kot bratje in sestre ter sprejemali svoje omejitve in se zavedali zmožnosti. Ne obujamo starega oholega ločevanja med centralističnimi interesi, ki se hranijo z denarno in finančno špekulacijo, tako kot nekaj s pristaniškimi ugod-

nostmi, ter med tako nujnim pobujanjem razvoja v notranjosti države, ki je zaposlavljena kot samo turistična zanimivost. Ne zapirajmo se ošabno v trmasto zagledanost vase, ki je najbolj brezobziren narodni šport, pri katerem je zlato pravilo, da je treba brez pomislekov zavračati še tako dobre predloge in rešitve nasprotnikov, namesto da bi se ob idejnih razlikah medsebojno bogatili. Naj nas na poti ne ovira računska nepopustljivost s pretvezo, da hočemo biti dosledni. Ne spuščajmo se v temne igre s tistimi, ki že ne vedo več, kako bi še bolj lagali in se pretvarjali z namenom, da ohranijo svoje privilegije, grabežljivost in prigoljufane dobičke. S tem zapravljamo zgodovinske priložnosti in se izgubljam v slepi ulici. Kot Zahej je treba poslušati glas, naj sestopimo, se na tleh oprimemo potrpežljivega in vztrajnega dela brez pohlepa in z upoštevanjem nujnih skupnih potreb.

Živelimo v utvari, da smo že v prvem svetu, omotilo nas je „zlato tele“ potrošniške in potovalne varnosti, ki so jo dosegli samo nekateri na škodo milijonov obubožanih ljudi. Zakotna naklepanja odznotraj in odzunaj peljejo k neodgovornim dejanjem, ki brez pomislekov gredo do skrajnosti ne glede na škodo. Tu so sumljive kupčije, ki so tako izpeljane, da iz njih ne izhajajo obveznosti, vidimo skupine in stranke, ki se dogovarjajo tako, da ovirajo skupne dejavnosti, z lažnimi informacijami pa načrtno ustvarjajo zmedo in nestalnost ter

povzročajo kaos. V takem položaju ne pomaga iskanje grešnih kozlov, katerih žrtvovanje bi dalo boljših, čistejših in čudovitejših ljudi. S tem bi se oprijemali novega slepila. Z žalostjo je treba priznati, da imamo na eni in na drugi strani dosti Zahejev, ki imajo različne naslove in javne službe in ki z zakonitimi maskami menjavajo vloge v igrah objestne lakomnosti.

Prav bi bilo, da se Zahej, ki je v vsakomer izmed nas, razkrije Gospodu in sprejme njegov klic, naj stopi dol. Ta evangelijski klic kaže pot in budi upanje. Kdor hoče in pusti, da se ga dotaknejo višje vrednote, odpira vrata novi sreči in pot k rešitvi. Zahej se reši, veselo sprejme povabilo Boga, edinega, ki nas more spraviti med seboj. Rad sede k skupni mizi v prijateljsko družbo. Od cestinarja se ne zahteva ničesar nemogočega, ampak samo to, naj stopi z drevesa in sprejme, da je eden od mnogih, njihov brat in rojak, ter da naj izpolnjuje postavo.

Do tega moramo torej priti, da se bodo namreč izpolnjevali zakoni in bo veljala družbena ureditev. Naj bo obeh, kateremu nas vabi evangelij, priložnost za srečanje in sožitje, za delo in potrebno razvedrilo, ne pa obcestna točilnica, v kateri se streže naključnim svetovnim interesom. Tam prišleki nekaj pograbijo in odidejo. Za to, da velja pravičnost in vzajemnost ter da uspeva politika, je neobhodno potreben zakon,

MAJSKI TRG Z VLADNO PALAČO
Foto: M. Šušteršič

ki obvaruje, da nas ob sestopu ne prevzamejo nasilnost, zmedenost in maščevalnost. Pomislimo z žalostjo na toliko nesmiselno prelite krvi v naši preteklosti. Spreglejmo, dokler je še čas. Na naših ulicah se bije zakrita vojna, ki je od vseh najhujša, ker sovražniki živijo skupaj in se med seboj niti ne vidijo. Kajti njihovi interesi se križajo zaradi spletke zločinskih skopuških organizacij in kdove koga še, to pa je mogoče zaradi slabljenja socialne varnosti, upadanja avtoritete, zakonskih praznin in nekaznovanosti prestopkov.

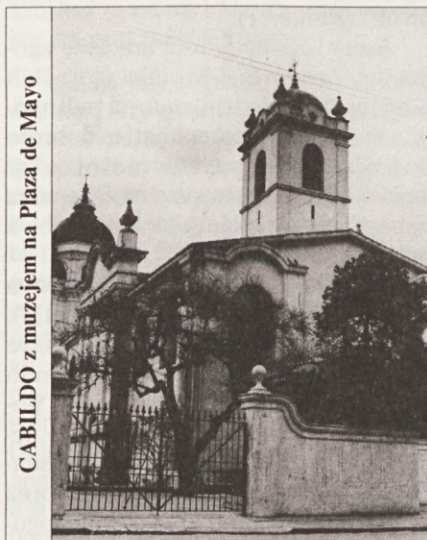
V takih razmerah ni prav, da bi se bali ali sramovali samih sebe. V vseh nas je nekaj Zaheja in med nami je veliko nadarjenih in sposobnih ljudi. Željno gledamo na naravno bogastvo in na darovitost tolikih razseljenih rojakov, na skrito neverjetno trdoživost revnega ljudstva, ki ohranja še zadnje sile, ne obupuje, ne odstopa od svojega prepričanja in ne pusti, da bi ga uničili. Kot smo z vso družbo že tolikokrat zahtevali, se prizadevajmo zdaj ali nikoli, da vzpostavimo družbene vezi in pokažemo svojo veličino s tem, da dajemo od svojega in da se tudi sami dajemo na voljo. Čas zahteva, da se odpovemo vsevednosti, privilegijem, lahkotnemu življenju in pridobivanju, nepremišljenosti in duhovnemu pritlikavstvu. Mnogokrat smo radi sprejemali, da nas je Bog obiskoval kot v evangelijskem povabilu. Zato je pri nas nastajalo tudi kaj dobrega in vzvišenega. V družbi se vedno pojavlja neustavljiva težnja, da sama postavlja in nadzoruje svoje predstavništvo, tako kot je bilo tistega dne, ki se ga danes spominjamo, ko so se občani samostojno organizirali v občinski svet.

Poleg tega, da je treba obrniti pogled k Jezusu in zato iti na visoko ter nato stopiti dol, nam evangelijsko besedilo kaže še tretjo pot do Jezusa, to je, da odpravljamo storjeno zlo s tem, da dajemo od svojega in samega sebe. Zahej obljubi brez pomišljanja, da bo vrnil, kar je pridobil nepošteno, in da bo imetje delil z drugimi. Tudi naše ljudstvo bi tako kot spreobrnjeni Zahej prav rado „dalo polovico“ in „vrnilo četverno“. Odločeno je iz svojih duhovnih osnov oživljati smisel za delo in plemenito vzajemnost, za skupne napore in družbeni napredek, za ustvarjalnost in poveličevanje. Dobro vemo, da so se naši ljudje pripravljali uklanjati, nikoli pa ne sprejemajo laži, da so česa krivi, ker ne morejo trpeti, da bi bilo dvajset milijonov lačnih in ponižanih

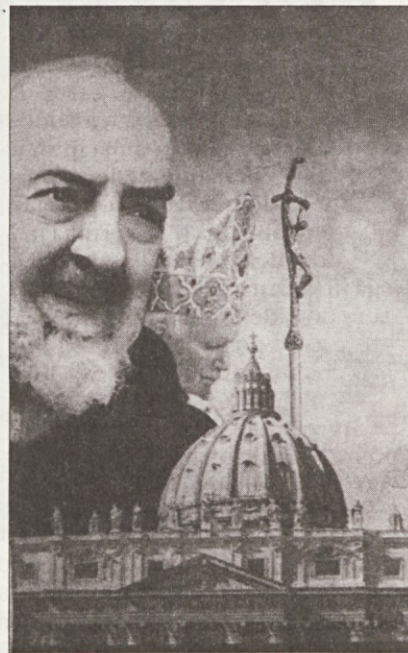
bratov izločenih iz družbe. Preden se je Zahej pokazal Jezusu, se je na vse načine prizadeval, da so se njegovi dolžniki pogrezali vedno globlje in torej ni mogel uveljavljati navidezno upravičenih terjatev in ne zahtevati zastrašilnega kaznovanja. Ko se spreobrne, pa čuti, da mora priznati svoje pohlepno sleparstvo in vrniti, kar je nakradel. Pomislimo, kaj je na koncu pripovedi. Zahej se ukloni postavi, si pred brati sname masko in sede h Gospodu. Zaupno in zavzeto se odpre, poslušna in se pogovarja ter predvsem odneha od svojega in daje drugim z veselo zavestjo, da živi.

Zgodovina nam pripoveduje, da se je mnogo narodov dvignilo iz propada in se kot Zahej rešilo sprijenosti. Treba se je zavedati trenutka in se zavzeti za vztrajno, domiselno in organizirano delo ter opustiti jalove zahteve in varljive obljube. Samo tako bo vzcvetelo nevarljivo upanje kot Božji dar pričakujočemu ljudstvu. Kot nikoli doslej smo potrebni upanja, ki bi nas navdihovalo in nam dajalo moči, da se dvignemo in stopimo pred Božje obličje ter se predamo ponižnemu služenju z dajanjem in razdajanjem sebe. Včasih se varamo in kot začarani pričakujemo, da bomo k temu posebej povabljeni. Pot je bolj preprosta. Treba je spet k evangelijski, pokazati se kot Zahej, poslušati povabilo k skupnemu delu, ne se delati več, kot smo in se namesto želji po kopičenju predati veselju, da uživamo skupaj z drugimi. Šele tedaj bomo res slišali Gospodov glas domovini: „Danes je prišla tej hiši rešitev... Sin človekov je namreč prišel iskat in rešiti, kar je izgubljeno.“ (Lk 19,10).

Prevedel Božidar Fink

Sveti pater Pij in naša emigracija

Ob proglasitvi patra Pija, italijanskega kapucina, ki je nosil na sebi sledove Kristusovih ran, za svetnika (v nedeljo, 16. junija, na Trgu sv. Petra v Rimu), se mi zdi primerno zapisati naslednji spomin na čas, ki sem ga preživel v Rimu kot begunec.

Ko je postalo jasno, da se razmere v domovini ne bodo kmalu spremenile, smo bili vsi begunci in tudi naši voditelji v veliki negotovosti, kaj naj storimo. Očividno je imel take dvome tudi dr. Miha Krek, ki je bil takrat najvidnejši predstavnik slovenskih emigrantov v Italiji.

Zvedel sem, da se je odpravil dr. Krek na posvet k patru Piju, ki je že takrat veljal za modrega in svetega meniha. Ni bilo lahko dobiti tujcu dostop do patra, ki je živel v samostanu. Dr. Krek se je odpravil na pot in posrečilo se mu je, da je pri maši patru Piju ministriral. Po maši se je lahko s svetim možem pogovoril. Vprašal ga je za mnenje, kaj naj bi storili tisoči Slovencev, ki so se rešili pred komunisti. Kako je potekel pogovor, ne vem, slišal pa sem, da je pater Pij svetoval, naj se odpravijo begunci čimprej čez morje.

Ta nasvet gotovo ni bil edini, ki ga je dr. Krek upošteval, vendar se mi zdi, da je prav, da ta dogodek ostane zapisan.

Alojzij Boh,
Hurlingham, Argentina

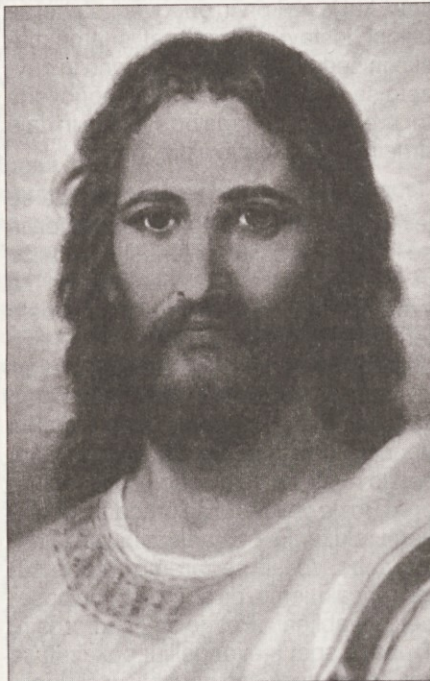
KAJ MI POMENI JEZUS IZ NAZARETA

Nadškof Franc RODE

Kdo je Jezus? Ko stopi v judovsko javnost s svojo besedo in svojimi mogočnimi deli, se ljudje začudeni sprašujejo o njem. Njegovi rojaki v Nazaretu, ki poznajo njegovo družino, ne morejo verjeti, da bi bilo na njem kaj posebnega: „Ali ni to Jožefov sin?“ (Lk 4,22). Janez Krstnik se v ječi sprašuje o njegovi istovetnosti: „Ali si ti tisti, ki mora priti, ali naj čakamo drugega?“ (Mt 11,3). Ko ozdravi dvajsetletno deklico, so ljudje „vsi iz sebe“ (Mr 5,42). In ko pomiri vihar na morju, njegove učence prevzame strah: „Kdo neki je ta, da sta mu pokorna celo veter in jezero?“ (Mr 4,41). Farizeji si hočejo biti na jasnem in zahtevajo od njega znamenje z neba (Mr 8,11). Med njim in množico, ki ga oblega, med njim in njegovimi učenci je dolgo v zraku neizgovorjeno vprašanje: „Kdo je ta?“ Končno Jezus sam zastavi vprašanje apostolom: „Kaj pravijo ljudje, kdo je Sin človekov?“ In ko dobi nejasen odgovor, jih vpraša: „Kaj pa vi pravite, kdo sem?“ (Mt 16,15).

Janez Pavel II. je v svoji prvi okrožnici leta 1978 zapisal: „Človekov Odrešenik Jezus Kristus je središče veselja in zgodovine.“ V ozadju te papeževske misli so besede sv. Pavla: „Ta je podoba nevidnega Boga, prvorojenec vsega stvarstva, kajti v njem je bilo ustvarjeno vse, kar je v nebesih in kar je na zemlji, vidne in nevidne stvari... Vse je bilo ustvarjeno po njem in zanj“ (Kol 1,15-16).

Vse, kar biva, vidno in nevidno, vse, kar nam znanost odkriva kot neizmerno veliko ali kot neznatno majhno, je bilo ustvarjeno po njem in zanj. Vse ima svoj namen in cilj. V Jezusu Kristusu ima veselje svoj smisel in svoj „zakaj“. Po njem Bog razodeva svojo vsemočnost in svojo darežljivost. Vrh tega razodetja je Jezusovo prebodeno srce kot izraz čiste spravne ljubezni: „Po njem je Bog spravil s sabo vse stvarstvo, saj je s krvjo njegovega križa, se pravi po njem, pomiril, kar je na zemlji in kar je v nebesih“ (Kol 1,20).

V litanih Srca Jezusovega naletimo na skrivnosten vzklík: „Srce Jezusovo, hrepenenje večnih višav.“ Neskončna prostorja v svojem večnem molku, galaksije in sončni sistemi, zvezde in planeti — vse teži k njemu in hrepeni po njem, „v upanju, da se bo tudi stvarstvo iz suženjstva razpadljivosti rešilo v svobodo slave Božjih otrok“ (Rim 8,21).

Jezus Kristus je tudi središče zgodovine. Zgodovina! Kronika človeških blodenj, krivic in trpljenja, pa tudi spomin na dejanja plemenitosti in dobrote bo našla svojo dopolnitev in svoj zadnji smisel, ko bo Kristus vzpostavil „nova nebesa in novo zemljo, v katerih biva pravičnost“ (2 Pt 3,13).

On, ki je „odsvit Božjega veličastva in odtis njegovega obstoja“ (Heb 1,3), je stopil v zgodovino in vzel nase človeško usodo: „Pri ubogih pastircih na slamci leži, si revščino izvoli, ponižnost uči.“ In ko je med nami, je neverjetno svoboden in pristen, brez sence potvarjanja, nikoli v zadregi, brez sledi izmikanja pred komer koli; pogu-

men brez nastopaštva, močan breh nasilja, prijateljsko blizu vsakemu človeku in skrivnostno oddaljen, ponižen in veličasten hkrati. Ko se njegovo življenje bliža tragičnemu koncu — ki ga v vsej svobodi sprejema — pride iz njegovih ust presenetljiva napoved: „Ko bom povzdignjen z zemlje, bom vse pritegnil k sebi“ (Jn 12,32).

Po vstajenju od mrtvih — kajti Bog ga ni prepustil smrti in svojemu zvestemu ni dal videti trohnobe (Ps 16) — stopi v Božjo slavo. In govori: „Jaz sem Prvi in Zadnji in Živi. Bil sem mrtev, a glej, živim na veke vekov in imam ključne smrti in podzemlja“ (Raz 1,17). Takega pričakujemo ob koncu časov, ko bo prišel „v svojem veličastvu in vsi angeli z njim“ (Mt 25,31), da naredi obračun s človekom in zgodovino.

Kaj mi torej pomeni Jezus Kristus? Tak, kot mi ga podaja Sveto pismo, tak, kot ga dojema vera Cerkve, ki je moja vera, je On moj prvi in stalni, najbolj notranji in nepogrešljivi sogovornik. Brez tega bistvenega pogovora z njim ne bi mogel živeti. Brez stika z njim bi bile tudi moje besede, namenjene drugim, puhle, brez vsebine in brez teže. Kajti v vsakem resničnem srečanju z drugim je on kot tretji skrivnostno navzoči.

Njegovo močno navzočnost nenehno spoznavam tudi v Cerkvi, tej največjastnejši zgradbi v človeški zgodovini. On je njen vogelni kamen in počelo njenega trajanja. Daje ji notranjo trdnost in ji vliva zaupanje tudi v časih najhujših preizkušenj. On je vir globoke radosti in miru, ki ga svet ne pozna. Cerkvi naklanja mladostni zagon, ki se v dveh tisočletjih ni bistveno zmanjšal. Njegov Duh nenehno ustvarja ozračje bratstva med vernimi in zagotavlja temeljno enotnost v različnosti.

Prav konkretno občutim njegovo navzočnost pri sveti daritvi, ki zakramentalno obnavlja njegovo smrt na Kalvariji in se nam v posvečenem kruhu in vinu daje v hrano za večno življenje. Evharistija, veliko sonce in radost katoliške zavesti, po svoji lepoti preprosto presega meje sleherne človeške umljivosti. To, da sta tako prvinski stvari kot kruh in vino hrana nesmrtnosti, se je lahko porodilo samo v srcu najvišjega pesnika. In da je to v veri sprejeto od vernih množic, ki z žarečim obrazom prejemajo Gospodovo telo — to je ču-

POTRPLJENJE v stiskah in bridkostih

Če si pravi Kristusov učenec, se pripravi, da boš imel na tem svetu stiske in bridkosti. Ne obetaj si srečnega in mirnega življenja. Ne moreš pričakovati, česar ti Kristus ni obljubil. Evangelij govori o tem, da bo na koncu sveta mnogo stisk, pohujšanj, nadlog in veliko krivic, in doda, da se bo zveličal le tisti, ki bo vztrajal do konca. Pametno je zatorej, da poslušáš, kaj ti pravi Kristus, ki se ne vara in tudi nikogar ni nikoli prevaral. Tako ti je Kristus res obljubil srečo, toda ne na tem svetu, temveč v njem samem.

Ko bo prešlo vse sedanje, boš z njim kraljeval vso večnost. Ne želi si torej kraljevati na tem svetu, če ne si ti lahko zgodi, da ne boš našel sreče ne na tem svetu, ne v večnosti. Vzemi nase svoj križ; potrpežljivo prenašaj nadloge in tako boš sledil Kristusu. Ko boš začel hoditi za njim s tem, da boš posnemal njegove kreposti in spolnjeval njegove zapovedi, boš imel veliko oporečnikov in nasprotnikov in mnogo takih, ki te bodo skušali odvrniti od tvojega sklepa in to celo med tistimi, ki služijo Kristusu. Kristusa so spremljali tudi taki, ki so

dež milosti, ki nima razlage. Tako v Cerкви in evharistiji dan na dan srečujem Gospoda. V njem najdem smisel svojega življenja, veliko radost in srečo, kljub težavam in trpljenju, ki spremlja naše potovanje proti večnosti. Edino v njem, ki je premagal smrt, je vir upanja. Če sem tako usodno in dokončno povezan z njim, je navsezadnje zaradi ljubezni do življenja. Nočem umreti. Sovražim smrt. zato se oklepam njega, ki me edini varuje pred vesoljno silo smrti in mi zagotavlja nesmrtnost. Živeti za Boga ali živeti za smrt. Ni druge alternative. In če živim zanj, ki mi odpira neskončna obzorja večnosti, je že ta trenutek poln radosti in smisla. V njem lahko z vso zavzetostjo izpolnujem svoje naloge in vzpostavljam osrečujoče odnose z drugimi.

On je velika svetloba in radost mojega življenja. „Vse veselje in vse želje srca mojega“, kot poje cerkvena pesem. Zdaj in v večnosti.

Iz *Družine* l. 2000

branili slepim, da bi se obračali nanj.

Če torej hočeš hoditi za Kristusom, sprejmi za svoj križ grožnje, laskanja in vse mogoče prepovedi; trpi jih in ne daj se premagati od njih. Če te svet sovraži, vedi, da je Kristusa sovražil prej. Naj ga poslušajo vsi: to ni bilo rečeno samo za device, ne pa za poročene; ali za vdove, ne pa za neveste; ali pa za duhovnike, ne pa za laike. Reklo se je za vso Cerkev, za celotno njeno telo in za vsakega od njenih udov brez ozira na poklic, starost in stan, kajti vsi morajo hoditi za Kristusom. V Kristusovem telesu ima svoje mesto deviška nedolžnost, vzdržnost vdov in čistost poročenih. Vsi naj hodijo za Kristusom, vsi naj vzamejo svoj križ in vsi naj trpijo za Kristusa vse, kar jim svet nalaga trpljenja.

Ljubijo naj edinega, ki jih ne vara, edinega, ki ni varan. Ljubijo naj ga, ker je resnica vse, kar obljublja, toda ker ne da takoj, začne naša vera omahovati. Bodi potrpežljiv in vztrajen, prenašaj težave. Ne išči Kristusa drugje kot tam, kjer ti je bil oznanjan. Razumi ga tako in tako si ga vtisni tudi v svoje srce. Njegov nauk je obrambni zid proti vsem napadom in proti vsem zvijačam sovražnika. Ne boj se, kajti hudobni duh ne skuša, če mu ni dovoljeno. Dokazano je, da ne more storiti več kot, kar mu je bilo dovoljeno. Dajejo se mu naročila kot hudobnemu angelu. Dobi dovoljenje, kadar ga prosi, a le za to, da preizkuša dobre in kaznuje hudobne.

Zakaj se bojiš? Hodi po Gospodovih korakih in bodi prepričan, da ne boš trpel ničesar, kar ni njegova volja. Uči se te, kako priti do večne dediščine, pa bežiš pred palico tvojega Učenika? Ko bi kak otrok rekel, da ni pripravljen sprejeti opominov svojega očeta, bi ga po pravici imeli za napuhnjenega, slabo vzgojenega in nehvaležnega naproti svojemu očetu. Če oče uči svojega otroka, ki mu bo sledil kot dedič, kako da ti ne sprejmeš pouka svojega Očeta, s katerim se boš združil, da boš večno prejel dediščino, ki ne uvene in ki nima konca? On sam je hkrati Oče in dediščina. Njega boš posedoval, pa se kljub temu upiraš, da bi se naučil, kako ga boš mogel podedovati? Podvrži se torej očetovski disciplini.

Hodi zatorej za Kristusom po poti nadlog in stisk, zasramovanja, krivičnih obtožb, križa in smrti. Neizogibno je, da trpiš sramoto in da si deležen zaničevanja s strani tistih, ki ne živijo pobožno in ki pričakujejo zgolj zemeljsko srečo. Tudi po teh te preskuša Bog in po njihovih preganjanjih te poučuje, kajti hudobija slabih je bič za dobre. Bog se sedaj poslužuje grešnikov, da te preskuša, kot se je posluževal hudobnega duha, da je preiskušal Joba in Judeža, da je izdal Kristusa. Naj se le dvigne proti tebi hudobnež, da se preskusi tvoja krepost. Ko bo končan čas tvoje preskušnje, tudi ne bo več grešnikov, ki bi preizkušali. Če sedaj iščeš kraj grešnika, ga boš našel.

Gospod je naredil iz grešnika kot nek bič, in mu je dal tudi čas in oblast. Tako je storil za omejen čas, nekoč pa bo dal grešniku, kar mu pripada, sedaj je pa po njem dosegel, da se okoristijo dobri in se kaznujejo hudobni. Ko bo to minilo, boš zaman iskal kraj grešnika, ne boš ga našel. Kakšen razlog ima hudobni za svoje bahanje, če ga tvoj Oče uporablja za bič? Uporablja ga kot orodje, s katerim te uči tvojih dolžnosti. Ne glej na to, kar Bog dovoli hudobnim, misli raje na veliko tega, kar hrani za dobre.

Kako veliko dobro ti je preskrbel Gospod z Judovim izdajstvom? In koliko dobrot je povzročila vernikom krutost Judov? Dovolil je, da so ga križali, da bi ga mogel na križu gledati ti, ki te je kača ugrizla.

Malo jih je, ki poznajo silo tvoje jeze, toda ker jo uporabljaš do mnogih, posebej še kadar jih kaznuješ, je dobro, če moremo odkriti ne dejanja tvoje jeze, temveč tvojega usmiljenja v težavah in nadlogah, s katerimi ti obiskuješ v njihovo korist in pouk tiste, katere ljubiš, da ti jih ne bo treba kaznovati za vso večnost.

Hudobije krivičnih si se posluževal, da si me kaznoval in pod težo stisk in trpljenja sem se obrnil k tebi, v katerem sem iskal zavetja, ki ga omamljen od časne sreče že nisem več iskal. Katerim se smeje sreča, te prav lahko pozabijo. Vzrok, zakaj si pripustil, da me je obiskalo trpljenje, je tale: verjetno je, da se ne bi v molitvi zatekel k tebi, ko bi me ne bil obiskal s trpljenjem. Sedaj pa, ko čutim stisko, te kličem na pomoč. Ker te kličem, me rešuješ iz mojih stisk. In ker se čutim rešenega od njih, te bom proslavljal in se bom združil s teboj tako zares, da se nikdar več ne bom ločil od tebe. Vedno so mi bile nadloge in težave v korist. Zato se ne bom pritoževal, če bi me zadelo kakšno zlo tu na zemlji: nasprotno, blagoslavljal bom kazen Očeta, čigar dediščino pričakujem.

Pribežim k roki, ki me kaznuje; ne bežim pred grajo, kajti, ko me grajaš, se ne moreš motiti. Ti dobro veš, kaj storiti z menoj, ker sem tvoja stvar. Ne morem misliti, da bi bil tako nespreten umetnik, da bi potem, ko si me naredil, pozabil, kaj moraš storiti z menoj. Preden sem bil, si ti mislil name, drugače nikdar ne bi bival. Če si torej mislil name, preden sem bival, kako naj bi sedaj, ko bivam, ko sem nekaj, ko živim in ti služim, tebi nič ne pomenil ali pa bi me celo preziral?

MATI TEREZIJA IZ KALKUTE

(5)

Prejava Metka MIZERIT

Ubogi so Kristus

Gospod, naj bomo vredni služiti našim bratom, raztresenim po vsem svetu, ki umirajo v uboštvi in lakoti. Po naših rokah daj vsem njihov vsakdanji kruh in po naši razumevanju ljubezni jim nakloni veselje in mir.

Jezus je v svojem času rekel mladim: „Če hočete biti moji učenci, vzemite svoj križ in mi sledite.“ Preden si je naložil križ, je vedel, da Ga bomo potrebovali, da Mu ne bomo mogli slediti, de se ne bomo znali soočiti s svojim križem.

Jezus se je spremenil v kruh življenja in nam rekel, da ne bomo imeli življenja, da mu ne bomo mogli slediti, če ne bomo jedli njegovega mesa in pili njegove krvi. Ne bomo mogli biti njegovi učenci.

Danes, čeprav ne nosi svojega križa in ne hodi na Kalvarijo, vendar še vedno v vas, v meni, v vseh mladih sveta na novo doživlja svoje trpljenje. Majhen otrok, otrok, ki je lačen, ki počasi je svoj košček kruha, ki se bo končal prej kakor se bo otrok nasitil. To je prva postaja križevega pota. Sem ga jaz zmožen videti?

Vsak mora nositi svoj križ in spremljati Jezusa na Kalvarijo, če hočemo z njim doseči vrh. Na našem križevem potu srečamo Jezusa ubogega in lačnega, ki pada pod križem.

Smo mu pripravljeni pomagati? Smo pripravljeni kaj žrtvovati, mu dati kos kruha, resničnega kruha? Na tisoče ljudi umre vsak dan, ker nimajo kosa kruha.

Na tisoče ljudi umre, ker nimajo ljubezni in malo priznanja. To je postaja križa; Jezus je navzoč v vseh, ki so lačni in padajo pod težo križa.

Pri četrti postaji križevega pota se Jezus sreča s svojo Materjo. Smo me matere vsem, ki trpijo? Matere, polne ljubezni in razumevanja? Znamo biti razumevajoče do mladih, kadar so sami in padajo pod težo križa?

Simon iz Cirene je sprejel in pomagal Jezusu nositi križ. Mladi, povem vam, če služite ubogim, služite Jezusu.

Veronika... Smo mi kot Veronika, kada se srečamo z ubogimi?

S tistimi, ki so osamljeni in zavrženi? Znamo obrisati njihovo bolečino? Smo prisotni, da delimo njihovo trpljenje? Ali smo podobni ošabnežu, ki pogleda in gre mimo?

Jezus pade znova pod križem.

Kolikokrat smo pobrale na cesti ljudi, ki so živeli kot živali in hrepeneli umreti kot angeli. Smo prisotni, da jim pomagamo vstati?

Jezus vas potrebuje, da mu vaša roka obriše obraz. Jezus je znova padel za vas, zame. Slekli so ga. Majhnemu človeškemu bitju odrekajo ljubezen že pred rojstvom. Umreti mora, ker starši nočejo še enega otroka.

Kristus je križan.

Koliko pohabljenih otrok je, koliko duševno zaostalih, ki polnijo bolnice in zavetišča. Jih kdaj obiščemo? Sploh vemo, da obstajajo?

Jezus je rekel: „Če hočete biti moji učenci, vzemite svoj križ in mi sledite.“

Povsod so ljudje, ki so lačni, nagibrezupni; gledajo vas. Ne obrnite proč svojega obraza, ker ubogi so Kristus.

Kršćanstvo pomeni darovanje

Ko so vprašali plemenitega Indijca, kaj je krščanstvo, je ta odgovoril: „Kršćanstvo je darovanje.“

Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega Sina. Dal ga je Mariji, da je postala Njegova Mati. Postal je človek, nam v vsem enak, razen v grehu. Dokazal nam je svojo ljubezen s tem, da je darovala svoje življenje. Bil je bogat, pa je postal ubog: za vas in zame. Umril je na križu.

Veličina Njegove ljubezni je Njegova lakota. Rekel je: „Lačen sem bil in ste mi dali jesti, če mi ne boste dali jesti, ne boste mogli vstopiti v večno življenje.“

To je Kristusov dar.

Bog ljubi svet tudi v današnjih dneh. Vi in jaz moramo to dokazati; mi imamo danes Njegovo ljubezen, ki jo moramo razširiti na ves svet.

Da smo zmožni to storiti, moramo verovati, ker vera je dejavna ljubezen.

Zato je Jezus postal kruh življenja, da Ga lahko uživamo, da lahko vidimo Njegov obraz v ubogih.

Jezus je rekel: „Kar ste storili kate-remu mojih najmanjših bratov, ste meni storili.“

Prav zaradi tega je delo Misijonark božje Ljubezni tako lepo. Me nismo socialne delavke, ampak redovnice, postavljene v srce današnjega sveta, ker vzamemo dobesedno, kar je rekel Jezus: „Bil sem lačen, žejen, nag, brez doma; dali ste mi jesti, piti, oblekli ste me, nudili ste mi streho...“

Tako smo povezane z Njim štiriindvajset ur na dan. Služiti Kristusu v ubogih je lepo, resnično tako polno ljubezni.

KRATKE NOVICE

RIM — Kitajski komunistični režim je začel Cerkvi vračati odvzeto premoženje, vendar le v škofijah, ki jih vodijo tisti škofje, ki so povezani z oblastjo. V stavbah so zdaj v glavnem državne ustanove, ki nočejo ven, tako da je težav veliko. Ni pa niti govora o vračanju premoženja tam, kjer so škofje zvesti Svetemu sedežu. (*Ave Maria*)

OXFORD — Raziskovalci na univerzi so na podlagi primerjav v različnih državah seznamu živil, ki preprečujejo raka na črevesju, poleg svežega sadja in zelenjave dodali tudi olivno olje. Ugotovili so, da olivno olje pospešuje presnovo. (*Ave Maria*)

Angel predanosti

Anselm GRÜN

Otroci se morejo z vso predanostjo posvetiti igri. Ne dovolijo, da bi jih pri igri kar koli motilo. Pozabijo sami sebe, ko se igrajo. Dajo sami sebe v igro. Umetniki baročne dobe so angele pogosto upodabljali kot otroke, ki se z vso predanostjo igrajo. O nekem judovskem rabinu so govorili po njegovi smrti: Najvažnejše je bilo zanj to, s čimer se je prav tedaj ukvarjal. Očitno mu je bila dobro znana skrivnost, da se popolnoma preda trenutku.

Raziskovalec se more s predanostjo posvečati svojemu delu. Ne odneha, dokler ni našel rešitve. Obrtnik lahko s predanostjo izpolnjuje svoj poklic. Toda nazadnje se predanost posebno nanaša na dve področji: predanost v ljubezni, v seksualnosti, in mistična predanost Bogu. Kar predanost tudi sicer pomeni v mojem življenju, to je najbolj očitno v ljubezenski predanosti. Tu se partnerja pozabita in se popolnoma posvetita drugemu, tu se drug z drugim spojita. Kdor se preda, ta se odpove vsemu vztrajanju pri samem sebi. Ne oklepa se več samega sebe iz strahu, da bi se utegnil izgubiti. Lahko se izgubi, ker ve, da bo padel v ljubeče roke.

Kar najde svoj višek v seksualnosti, se dogaja v vsaki ljubezni. Kdor ljubi kakega drugega človeka, ta se mu preda (prepusti). Sploh ne želi povsem ostati pri sebi. Želi biti pri drugem. Želi se mu predati, ker mu vse pomeni. Taka predanost omogoča doživetje novega bogastva. Kdor se preda ljubljenu človeku, bo od njegove ljubezni tako obdaran, da se bo počutil bogatejšega in bolj živega in bolj svobodnega kakor prej.

Številni ljudje se ne morejo predati. So polni nezaupanja, da bi njihova predanost mogla biti zlorabljena. Ravno ljudje, ki bi radi vse kontrolirali, ki kontrolirajo svoja čustva, svoje partnerstvo, svoje besede in dejanja, iz strahu, da bi naredili kako napako in razkrili svojo šibko točko, se nezmožni, da bi se predali. Manjka jim bistven vidik uspelega življenja. Kdor se ne more predati,

ostane nazadnje vedno sam s seboj. Koga drugega ne more srečati.

O svetnikih se poroča, da so se popolnoma predali Bogu. Dali so se mu na razpolago. Predanost ne pomeni odgovadati se samemu sebi, temveč se v Bogu na nov način ponovno najti. Takšna predanost, pravi Jezus, je pogoj, da lahko naše življenje obrodi sad. Včasih uporabljajo pobožni ljudje vso svojo versko dejavnost, da se oklepajo sami sebe, svoje varnosti, svojega zveličanja. Toda potem bo njihovo življenje neplodno. In nikoli ne bodo doživeli bogastva in živosti, ki izvirata iz predanosti.

Želim ti, da te angel predanosti pouči v umetnosti, da se predaš svoji nalogi, ljubljnim ljudem in temu, ki je ljubezen sama. Predanost te bo bogato obdarovala. Vodila te bo v svobodo in v brezdanje zaupanje, da bo tvoje življenje dobro. Lahko dopustiš, da padeš. Čutiš se nošenega. Tvoj mišični oklep, ki si ga zgradil s svojim oklepanjem, se zruši. Samega sebe čutiš živega in širokega. Tvoje življenje postane rodovito. S tem da se predaš, se razcvetiš.

KRATKE NOVICE

VATIKAN — Papež Janez Pavel II. je na praznik Gospodovega razglasenja posvetil deset novih škofov. Štirje od njih bodo službovali kot nunciji. V vsem svojem pontifikatu je papež posvetil že 250 škofov. (*Ave Maria*)

WASHINGTON — Telefonska raziskava, ki jo je izvedla „ABCNews“, je pokazala, da je število Amerikancev, ki so naklonjeni splavu, padlo od 59% na 52% kljub hudi propagandi v zadnjih letih. Ob drugi raziskavi je od 1022 moidočih odraslih na cesti 43% izjavilo, da bi bilo treba imeti splav za protizakonit. (*Ave Maria*)

RIM — Papež Pij XII. je bil prepričan, da je Hitler obseden od hudega duha in ga je menda skušal eksorcizirati od daleč, čeprav je takšen eksorcizem manj učinkovit. (*Mladika*)

Bazilika Marije rešiteljice jetnikov

Metka MIZERIT

Med nami malo poznani redovniki mercedarci so zidali to cerkev in samostan poleg nje. Ker me je zanimala njihova zgodovina, sem se podala v samostansko knjižnico in prosila podatke o tej redovni skupnosti.

Zgodovinski okvir ustanovitve in dela mercedarcev

Leta 711 so Pirenejski polotok zasedli Arabci, ko so premagali vojsko Rodriga, zadnjega kralja Gotov. Ustanovili so kordovski kalifat in prinesli v deželo muslimansko vero. Kmalu po zasedbi so se začeli kristjani upirati in v 13. stol. je bila Španija razdeljena na dva dela: arabsko in krščansko ozemlje. Razmerje med obema „državama“ je bilo zelo nestanovitno. V pogostih napadih in vojnah je bilo veliko mrtvih, ranjenih in tudi jetnikov na obeh straneh. Vendar sta obe ozemlji imeli vez, ki ju je silila, da sta spoštovali nek način sožitja in to je bila trgovina. Oboji so morali kupovati, česar niso imeli, in prodajati to, kar jim je ostajalo. Edini, ki so mogli križariti po tem ozemlju, ne da bi bilo v nevarnosti njihovo življenje, so bili trgovci. Zaradi večje varnosti so potovali v karavanah. Don Pedro de Nolasco je bil med njimi najslavnejši, pa tudi najbolj drzen. Pogosto je potoval po deželah, ki so jih zasedli Arabci (Španija in Severna Afrika). Zasmilili so se mu krščanski ujetniki, ki so postali sužnji. Gospodarji so z njimi zelo kruto postopali in bili so v nevarnosti, da bodo odpadli od svoje vere in sprejeli mohamedansko, zaradi boljših življenjskih pogojev. S svojimi tovariši trgovci je zbiral denar, odkupoval krščanske sužnje in jih vračal njihovim sorodnikom. Ker mu je primanjkovalo denarja, ni vedel, kaj bi storil. Tedaj je dobil navdih od presvete Device, naj ustanovi redovno družbo, ki bi jo sv. Cerkev priznala in bi imela podporo aragonskega kralja. 10. avgusta 1218 je s svojimi tovariši in podporo kralja Jaimeja I. ustanovil redovno družino pod zaščito Marije rešiteljice jetnikov (Maria de la Mer-

Nuestra Señora de la Merced

ced). Škof iz Barcelone je potrdil red in jim dal pravila sv. Avguština. Dobili so belo redovno obleko in grb s štirimi rdečimi palicami in križem na zlatem polju.

Ker je bil red ustanovljen za reševanje jetnikov, so poleg obljub čistosti, uboštva in pokorščine naredili še četrto obljubo. Ta jih je vezala, da ostanejo kot talci v ujetništvu, če bi bilo treba rešiti jetnika, čigar vera bi bila v nevarnosti. Veliko število redovnikov je junaško splošno to obljubo in marsikdo je umrl mučeniške smrti. San Pedro Pascual, duhovnik mercedarec, je postal škof v Jaeni. Ko je obiskoval svojo škofijo, so ga ujeli Mavri. Junaško je izbral, da so z denarjem, ki so ga nabrali za njegovo

odkupnino, osvobodili njegove sotrpine, njega pa so usmrtili.

Španija je nadaljevala osvobodilno vojno in leta 1492 je padla trdnjava Granada, zadnje arabsko oporišče na Pirenejskem polotoku. Istega leta so tudi odkrili Ameriko in mercedarci so postali misijonarji. Na novoodkriti kontinent so prinesli pobožnost do Marije Rešiteljice jetnikov.

Ko je leta 1536 don Pedro de Mendoza prvič ustanovil mesto Buenos Aires, sta bila v njegovi odpravi tudi dva duhovnika mercedarca. Enega od njiju so kasneje ubili Indijanci na misijonskem potovanju v Paragvaju.

V Buenos Airesu so se mercedarci dokončno naselili leta 1603. Na današnjem prostoru (križišče ulic J. D. Peron in Reconquista) so sezidali cerkev in samostan. Prvotne stavbe so bile, kakor vse druge, iz blata in slame. Najstarejše samostanske stavbe so iz leta 1750.

Temeljni kamen za današnjo baziliko je blagoslovil buenosaireški škof redovnik Pedro Forjado, leta 1721. Gradnja, ki jo je nadzoroval jezuitski brat Blanqui, je počasi napredovala dokler nista Jose Ruiz de Arellanos in njegova žena Maria Rosa de Giles, vse svoje premoženje podarila cerkvi. Dokončali so jo 1779; slovesno pa so jo blagoslovili leta 1783.

Za časa francoske okupacije je imel Santiago de Liniers v cerkveni veži svoje glavne vojaško poveljstvo.

Ko so v času vlade Bernardina Rivadavie pregnali redovnike, je cerkev pripadala škofiji. Leta 1917 je bila proglašena za manjšo baziliko. Danes je župnija, ki jo upravlja škofijski duhovnik.

Samostan poleg bazilike so, leta 1823, zaprli. Kasneje so ga uporabljali kot vojašnico, leta 1827, za časa argentinsko-brazilske vojne, je bil vojaška bolnica. Leta 1833 ga je država podarila dobrodelnemu društvu in je bila tu sirotišnica. Nekaj zemlje so prodali angleškemu poslaniku. Na tistem prostoru so sezidali anglikansko stolnico. Predsednik Artur Illia je leta 1965 samostan vrnil mercedarcem. V posloplju je delovala Katoliška univerza in sicer fakulteti za sociološke in gospodarske vede, dokler se ni UKA dokončno preselila v „Puerto Madero“.

Danes je v samostanu sedež argentinske province mercedarcev; tu deluje

odbor argentinske cerkvene zgodovine, knjižnica in razne druge verske dejavnosti. Ko stopiš z ulice v poslopje in od tu na notranji vrt, kjer se dvigata dve mogočni palmi in okrasno drevje, čutiš da si na zeleni oazi. Zidovi samostana ti šepetajo zanimivo zgodovino, samo prisluhniti ji moraš.

Bazilika danes

Cerkev stoji dvesto metrov od stolnice; vsa je obdana z bankami. Pročelja nisem videla, ker je zavešeno, se zdi, da so na tem, da ga bodo obnovili. Samo denarja ni, čeprav so banke blizu. Ob pročelju se dviga zvonik. Notranjost bazilike je izrazito bogat barok, enoladijski prostor s stranskimi oltarji in mogočno kupolo. Temačna je, pobarvana črno in zlato. Glavni oltar je čudovit. Naredil ga je Tomas Saravia leta 1787. Na oltarju je kip Marije Rešiteljice jetnikov, ki ga je leta 1890 izdelal kipar Cas-

tellanos. Obdajata ga sv. Peter Nolasco, ustanovitelj mercedarcev in sv. Peter Pascual, mučenec. V zgornjem delu pa je sv. Peter Armengol in blažena Mariana Jezusova.

Če si ogledamo še stranske oltarje, je v prvem po desni strani slika, ki predstavlja smrt sv. Petra Nolasca. Pod sliko je zanimiv kip sedečega Kristusa, „Gospoda ponižnosti in potrpljenja“. Izdelal ga je leta 1790 umetnik Indijanec iz pomarančnega debla. V naslednjem je sv. Serapio, mercedarec mučenec, ki je bil križan. Sledi oltar sv. Joahima, sv. Ane in Marije deklice. Nato je na oltarju sv. Juda Tadej, v naslednjem je kip sv. Jožefa. Na zadnjem oltarju, ki je že v prezbiteriju, je Kalvarija; Kristus na Križu, ob njem Mati Božja in sv. Janez.

Na oltarjih po levi strani je v prvem sv. Barbara, zavetnica rudarjev in priprošnjica za srečno zadnjo uro. Sledi oltar sv. Marije del Socorro, prve redov-

nice mercedarke. Potem je oltar posvečen sv. Trojici. V zadnjem oltarju je Rajmond Nonato (Nerojeni). Legenda pripoveduje, da je njegova mati umrla, predno je bil otrok rojen. Njena služabnica je mrtvi materi z mečem prerezala trebuh in rešila otroka; Španci ga častijo kot zavetnika žena na porodu.

Rezbarska umetnina so štirje svečniki pred glavnim oltarjem, ki jih je izdelal Tomas Saravia. Prižnica je bila narejena leta 1788. Zanimivost so tudi spovednice, ki so jih izdelali paragvajski rezbarji v jezuitskih redukcijah. Orgle so nemški izdelek, glasbene hiše Walcher.

Še enkrat sem se ozrla na glavni oltar in zaprosila: „Marija Rešiteljica jetnikov, pomagaj nam v teh težkih časih.“ Bila je noč, ko sem stopila na cesto in hitela po ozkih ulicah mimo zaprtih bank. Pomislila sem na ljudi, ki so jih v teh dneh ugrabili.

KRATKE NOVICE

GALLOWAY — Stolnica v Ayru na Škotskem bo prva katoliška cerkev v Britaniji, ki jo bodo zaprli v času po reformaciji izpred 400 let. Škof iz Gallowaya je vernike obvestil, da župnije in cerkve ne morejo več vzdrževati, ker je število nedeljnikov padlo na 100 in nima denarja niti za popravilo strehe. (*Ave Maria*)

BRAZILIJA — Pred letom 1492, ko ameriška celina ni imela nobenega stika z Evropo, je na področju Amazonije živelo 7 milijonov Indijancev. Po dobrih 500 letih jih je le še 1 milijon in pol. Ohranilo se je samo vsako peto plemo. (*Ave Maria*)

LJUBLJANA — Ob obletnici Prešernove smrti 8. februarja, ki je slovenski kulturni praznik, sta prejela Prešernove nagrade: glasbenik Inko Globokar za življenjsko delo in pesnik Milan Jesih za svoj pesniški opus. Nagrade Prešernovega sklada pa so prejeli: pisatelj Andrej Blatnik, mezzosopranistka Bernarda Fink, igralka Polona Juh, oblikovalec Matjaž Medja in plesalka Tanja Zgonc. (*Ave Maria*)

ADDIS ABEBA — Verski voditelji Etiopije in Eritreje so se skupaj zavzeli za mir in spravo med državama. To se je zgodilo na srečanju muslimanskih in krščanskih voditeljev, ki se je začelo v Asmari in končalo v Addis Abebi. Sodelovali so tudi predstavniki mednarodnih političnih organizacij. (*Ave Maria*)

Pomladansko veselje

Ramón CUÉ — Radostno verujem

*Kristus je podaril svoji nevesti, romarki iz Rima,
rodovitno darilo, štiri letne čase:
to so pomlad, poletje, jesen in zima.*

*Vendar od štirih le tri menjavati da se,
eden pa izmene nima,
ker stanovitno in brezpogojno rase,
zakaj v Cerkvi je večno pomladna klima.*

*Sonce njenih poletij
v vinogradih in na poljih njenih
pomaga plodovom zoreti
in potem pride nekaj mesecev jeseni,
da pazi na žetev, ki je ne morejo sproti prevzeti.
Pride zima, ostra, da reže
sam sneg in led, znotraj in zunaj bela cima,*
vendar se Cerkev nikoli ne sprijazni z njima,
vselej — jeseni, pozimi in poleti —
še posebej v aprilu s cvetjem postreže,
zakaj v Cerkvi je večno pomladna klima.*

*Ves čas kipijo čisti kristali v blaženi veri
v njenem zavetju se ne izgublja —
sedmih zakramentov vrelci sedmeri.
Ves čas veje Duh, boža in poljublja,
s sapo poživlja, kar vihar razčvetveri.
In vsako jutro je pet vrtnic razcvetenih,
živ svatovski obet Kristusovih ran peterih,
čedalje lepših, obnovljenih in osveženih.
In v Cerkvi ni noči, da ne vzide Danica,
Danica, milosti polna, milosti plima,
naj je poletje, pomlad, jesen ali zima,
vseh štirih letnih časov zvesta zvezda vodnica,
zakaj v Cerkvi je večno pomladna klima.*

*In ni nobene reči, ničesar — zemlje, pekla ali neba —
ki bi si upala premagati pomlad. Niti zima,
največja upornica in trmoglavka, je ugnati ne zna.
Ne greh, ne škandal, ne razkol, ne odpad ji smrti ne zadá.
Cerkev se pred zlom nikdar ne vda in mu ne kima.
Proti upanju upa in čaka. In je v upanju vztrajna.
Če večja se zlo, je sama še bolj mladostno neomajna.
In čaka na en sam topel dih brez ognja in dima,
zakaj v Cerkvi je večno pomladna klima.*

*Vse življenje je upanju zvesta.
Čaka in upa, drugega nima.
Naj je poletje, jesen ali zima,
čaka kakor cvetoča nevesta,
zakaj v Cerkvi je večno pomladna klima.*

Prevedel Janko MODER

* brst, podganjek

KAMIL DE LELLIS,

redovnik

14. julij

Mednarodni znak za zdravstveno pomoč je rdeči križ. Tako se imenuje tudi mednarodna organizacija, ki skrbi za nego ranjencev in bolnikov v vojni. Ustanovil jo je leta 1863 švicarski človekoljub Henri Dunant. Rdeči križ je bilo prvič videti na bojišču leta 1595 na vojnem pohodu zoper Turke: na svoji redovni obleki ga je nosilo osem bolniških strežnikov, ki so skrbeli za ranjence.

Ustanovitelj teh redovnikov-bolniških strežnikov je današnji godovnjak sv. Kamil de Lellis, doma iz italijanske pokrajine Abruci — po njem se imenujejo kamilijanci. Življenje tega moža priča, da svetništvo človeku ni položeno v zibelko, temveč si ga mora priboriti z osebnim prizadevanjem in premagovanjem vsega, kar je v njem slabega. Kamil se je rodil 25. maja 1550 v srednji Italiji. Ko mu je bilo dvanajst let, je izgubil mater. Oče ga je poslal v šolo, toda dečku učenje ni dišalo, raje se je potepal, kockal in kvartal. Skupaj z očetom se je priglasil v vojsko, ki se je odpravljala zoper Turke. Oče je umrl, Kamil pa si je poškodoval nogo, ki ga je potem mučila vse življenje. V tej stiski se je zaobljubil, da gre v frančiškanski samostan, pa je obljubo kmalu pozabil. Nekaj časa je bil bolniški strežnik v rimski bolnišnici sv. Jakoba. Od tam so ga odslovili, ker se je predajal stari razvadi: kvartanju in kockanju. Ko mu je bilo 25 let, se je vendarle zresnil. Najprej je vstopil v kapucinski samostan, toda spet se mu je odprla rana na nogi, zato je znova iskal zavetja v bolnišnici. Ko je stregel bolnikom, je začutil, da je to njegov pravi poklic, hkrati pa najprimernejši način, da daje Bogu zadoščenje za grehe svoje mladosti.

Kmalu je našel pet sodelavcev: štiri laike in enega duhovnika, ki so bili pripravljene bogomiselnost živeti in ustanoviti družbo bolniških strežnikov. Naletel je na močna nasprotovanja, vendar ni odjenjal. Njegova „sveta trma“ je rodila sad: leta 1591 je papež Gregor XIV. potrdil družbo bolniških strežnikov in Kamil je bil soglasno izvoljen za njenega predstojnika. Člani družbe bolniških strežnikov so na svojih oblekah nosili rdeč križ. V Rimu so jih kmalu vsi poznali in vedeli za njihovo človekoljubno delo. Družba se je hitro razširila tudi po drugih italijanskih mestih. Veliko redovnikov je izgubilo življenje ob raznih epidemijah, ko so stregli kužnim bolnikom in se sami okužili. Tako so se vrste kamilijancev zelo razredčile. Kamil je stregel bolnikom vse do zadnjega. Kot mučenec ljubezni do bližnjega je umrl v Rimu 14. julija 1614, 40 let po spreobrnitvi. Njegova družba šteje danes okoli 2000 članov v trinajstih redovnih provincah. Kamil de Lellis je bil razglašen za svetnika leta 1746, leta 1886 pa je bil postavljen za zavetnika vseh bolnišnic kakor tudi bolnikov in zlati umirajočih. Papež Pij XI. ga je leta 1929 razglasil za zavetnika vseh, ki se ukvarjajo s strežbo bolnikov, ter njihovih poklicnih združenj.

Poleg sv. Kamila vidimo ob današnjem datumu še ime **sv. Frančiška Solana**, španskega frančiškana, ki si je z gorečim oznanjevanjem evangelija zaslužil naslov „apostol Južne Amerike“. Rodil se je l. 1549 blizu Kordobe. Ko mu je bilo 20 let, je postal frančiškan in opravljal razne odgovorne službe. Leta 1589 je z drugimi frančiškanskimi misijonarji odšel v Zahodno Indijo, kakor so tedaj imenovali Ameriko. Misijonsko

Ciceron: O starosti ter dobrem in slabem uživanju veselja

Iz izvirnika prevedel Božidar FINK

Rimski politik, govornik in filozof Ciceron je živel v zadnjem stoletju pred Kristusovim rojstvom. V visokih državnih službah se je zavzemal za republikansko obliko države. Blestel je z govori v sodnih procesih kot tožilec in zagovornik. Najpomembnejši pa so njegovi filozofski spisi, v katerih je povzemal nauke grških mislecev. Pisal je o družbenem življenju, zakonih, dobrem in zlem, moralnih dolžnostih, krepostih, prijateljstvu in drugem. Njegovo pisanje je zgled jasnega in lepega sloga, misli pa so polne smisla življenja in temeljijo v predkrščanski duhovnosti.

M. TULLI CICERONIS CATO MAIOR DE SENECTUTE

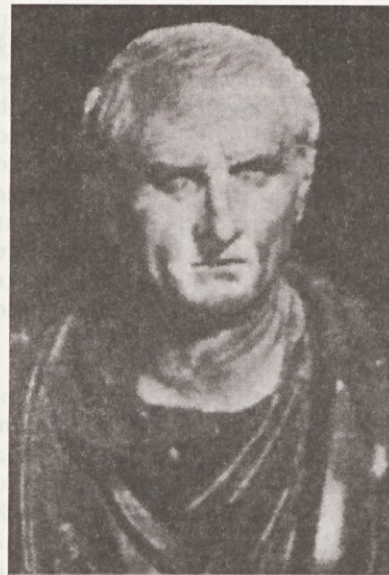
I. del

39. Zdaj je na vrsti tretja graja starosti, češ da v njej ni več mogoče uživati. O kako sijajna je prednost te življenjske dobe, saj nam odvzema tisto, kar je za mladostnike tako zelo nevarno! Poslušajta, draga fanta, kaj je rekel veliki in slavni mož Archyta Tarentinus. O tem sem slišal, ko sem bil v mladosti s Q. Maximom v Tarentu. Pravil je, da narava ni dala ljudem ničesar bolj pogubnega, kar podžiga slo po uživanju, da se polašča človeka, kot je prav telesna naslada.

40. Zaradi nje prihaja do izdaje domovine, političnih prevratov in skriv-

nih naklepov s sovražniki. Nobenega hudodelstva ne sramotnega dejanja ni, h kateremu ne bi napeljevalo telesno poželenje. Nobena vaba ne zapeljuje toliko k nečistim dejanjem, prešuštvovanju in vsem takim sramotam kot čutna nasladnost. Narava ali kako božanstvo je dalo človeku tisto najimennitnejše, pamet, temu božanskemu daru pa ni ničesar tako nasprotnega, kot je poželjivost.

41. Kjer gospoduje uživaštvo, ne more biti umerjenosti, kjer prevladuje nasladnost, se ne more uveljaviti krepost. Da bi poslušalci to bolje razumeli, je (Tarentinus) priporočal, naj si predstavljajo človeka, ki bi bil tako zasvojen z uživaštvom, da si bolj ne bi mogli misliti. Vsem bi bilo očitno, da v razuzdanosti ni mogoče preudarjati in

v ničemer uspevati po načrtu in premišljeno. Torej ni ničesar tako zavrnjenega in pogubnega, kot je pohota, saj ugasi vso luč duha, če je velika in dolgotrajna...

42. Čemu to pripovedujem? Zato da bosta uvidela — ko že ne moremo krotiti poželenja samo z modrim premislekom —, da je treba biti hvaležen starosti, ki že ne more dajati proste poti temu, česar nima. Pohotnost namreč zavira modrost, je sovražnica preudarnosti, slepi oči razuma, da tako rečem, in nima ničesar skupnega s krepostjo. Nerad sem se nekoč odločil, da sem izgnal iz senata L. Flaminina, brata značajnega T. Flaminina, potem ko je bil sedem let konzul, ker

delo je začel v današnjem Peruju, kasneje pa je s frančiškansko dobroto deloval še po mnogih deželah Južne Amerike, kjer so katoliški španski osvobjevalci storili veliko hudega med Indijanci. Njegovo življenje se je izteklo v Limi 14. julija 1610. To mesto ga časti kot zavetnika. Za svetnika ga je razglasil papež Benedikt XIII. leta 1726.

Silvester ČUK

9. junija je bil krščen v stolnici v San Justu JANEZ IGNACIJ JEREB, sin Janeza Karla in Brigite, roj. Cerar. Botra: Janez Jereb in Brigita Cerar, roj. Črnak. Krstitelj: Toni Bidovec.

sem bil prepričan, da je treba razkrinkati njegovo razuzdanost. Ko je bil namreč konzul v Galiji, ga je med gostijo neka vlačuga pregovorila, da obglavi enega odjetnikov, ki so bili obsojeni na smrt. Ta se je sicer rešil zaradi svojega brata Tita, ki je bil cenzor neposredno pred menoj. Jaz in Flaccus pa vseeno nikakor nisva mogla spregledati tako hudo pokvarjene pohote, ki poleg osebne sramote prinaša tudi nečast državi.

44. Zakaj toliko govorim o pohotnosti? Zato da bi starosti ne samo ne grdili, ampak da bi ji vedeli veliko hvalo, ker se v njej ne hlepi več toliko po telesnih nasladah. Stari ljudje se že ne udeležujejo več toliko slavnostnih pojedinj z bogato obloženimi mizami in pogostega popivanja. Varujejo se slabosti krokanja, želodčnih težav in nespečnosti. Ker pa si je vendar treba dovoliti vsaj še nekaj užtkov, saj se mikom le težko upiramo — Platon izvrstno imenuje poželenje vado zla, ki lovi ljudi tako kot ribe -, se stari ljudje še zmeraj lahko poveselejo pri zmernih gostijah. ...

45. No, in kaj še? Jaz sem vedno imel rad prijateljsko družbo... Tam smo se gostili zmerno, hkrati pa vendar mladostno živahno. A sčasom je vse postajalo bolj umirjeno. Nikoli pa nisem na prijetnih gostijah bolj cenil telesnih užtkov kot prijateljsko družčino in pogovore. Pravilno so torej predniki srečanje prijateljev pri pogostitvah poimenovali sožitje (convivium), ker so pri njem ljudje življenjsko povezani. Izraz je boljši kot pri Grkih, ki temu pravijo pivska družba ali pojedina. To bi kazalo, da bolj cenijo tisto, kar je v vsakem pogledu manj pomembno.

46. Mene prav res bolj veselijo prijetni pogovori v primerni družčini, ne samo z mojimi vrstniki, ki jih ostaja le še malo, ampak tudi z mladimi in z vama. Hvaležen sem starosti, ki mi je povečala željo po pogovorih, odnesla pa pohlep po pijači in jedachi. Če je pa vendar to komu še v užitek (saj ne uvidim, da bi bilo treba napovedovati vojno vsakemu poželenju, ki je pač nekaj naravnega), ne rečem, da taki užtki in starosti nimajo pomena. Mene veselijo od prednikov uvedene vodstvene službe, razen tega pa tudi pomenki, kamor so ljudje po stari navadi vabili na kozarec, ali tudi sicer kakšen

Vprašujete- odgovarjamo

1. Včasih se vprašam — in verjetno nisem edini -, kakšen smisel ima življenje tistih redovnikov in redovnic, ki živijo ločeni od sveta, v svojih samostanih. Vem, da veliko molijo in se žrtvujejo zase in za druge in da tudi žive zelo skromno. Toda ali ne bi bilo bolje, vsaj v današnjih razmerah, če bi se raje posvečali apostolskemu delu v svetu, npr. delu za mladino, z bolniki in starčki in splošno na vzgojnem polju in še in še?

Najprej, kdo so sploh redovniki? Je to neka oblika življenja, v kateri se verniki z obljubami evangeljskih svetov — ubožstva, čistosti in pokorščine — povsem izročijo v last Bogu, tako da se v njegovo čast in za graditev Cerkve in zveličanja sveta z novim naslovom trudijo za dosego čim večje ljubezni v službi božjega kraljestva. Tako približno redovniški stan opiše Cerkev.

V dvatisočletni zgodovini Cerkve se je redovno življenje izražalo v različnih oblikah. Kot se še danes. Tako obstajajo redovne družine, ki se posvečajo izključ-

no molitvi in strogemu življenju ter delu. Na te mislite vi, ki stavljate gornje vprašanje. Živijo ločeni od sveta, z delom skrbijo za svoje lastne potrebe, ne opravljajo pa nobenega zunanjega apostolskega dela. So to tako imenovani kontemplativni redovi. Najbolj znani takšni redovi so npr. kartuzijani, trapisti, klarise in karmeličanke. Čeprav na videz ne delajo nič apostolsko, ima njih življenje kljub temu neko skrivnostno apostolsko plodnost v prid božjega ljudstva, v prid Cerkve.

Bolj kot s teoretičnim dokazovanjem, lahko to ponazorim z zgledom iz Stare zaveze. Gotovo tudi vi poznate naslednji dogodek iz druge Mojzesove knjige. Ko so se na poti proti obljubljeni deželi nekoč Izraelci morali spustiti v boj s prebivalci sinajske puščave, ker so jim ti hoteli preprečiti pot naprej, je šel Mojzes na goro molit, medtem ko je svojim v dolini naročil, naj se z orožjem v roki borijo proti sovražniku. Sveto pismo pravi, kako so Izraelci zmagovali, dokler je Mojzes na gori z dvignjenimi rokami prosil Boga za zmago. Kakor hitro pa je od utrujenosti prenehal moliti, so začeli zmagovati Izraelovi sovražniki. Nazadnje sta mu dva spremeljevalca podpirala roki, da jih ni povesil in prenehal moliti, dokler niso Izraelci zmagali.

Nekaj podobnega lahko rečemo o kontemplativnih redovih v Cerkvi. Oni molijo in se žrtvujejo za nas, medtem ko mi drugi v dolini tega sveta bijemo boj proti sovražnikom našega zveličanja. Kaj bi bilo iz nas, če bi utihnila molitve v kontemplativnih samostanih in bi se

zmeren požirek... poleti pa osvežitev in pozimi ogrevanje na soncu ali ob ognju. To po navadi ohranjam in se vsak dan shajam s sosedi, s katerimi se o vsem mogočem pomenkujemo pozno v noč.

47. Starih naslade že ne mikajo več. Mislim, da nimajo niti želje po njih. Česar si ne želiš, to ti ne dela težav. Ko so že ostarelega Sofokla vprašali, ali je še spolno dejaven, je dobro odgovoril: „Kaj bi to! Prav rad sem od tega ušel kot od divje pobesnelega gospodarja.“ Ko si teh stvari želiš, a jih nimaš, ti je pač zoprno in mučno. Ko pa se izživiš in se jih naveličaš, si bolj zadovoljen, če jih ni, da bi se jim vdajal. Česar ne želiš, tega ne pogršaš. Pravim torej, da mi je zdaj ljubše, ko si tega ne želim več.

49. ... Če ima človek veselje do učenja in se z njim duhovno hrani, ni nobena doba ljubša od spokojne starosti. Gledali smo C. Gala, prijatelja tvojega očeta, Scipion, ko je meril nebo in zemljo. Kolikokrat ga je presenetil dan, potem ko se je prejšnji večer lotil pisanja, in kolikokrat ga je zalotila noč, ko je pisal vse od jutra. Kako je bil vesel, ko nam je dolgo prej napovedoval sončni in lunin mrk!

50. ... Kaj so torej užtki na gostijah, pri igri ali s hotnicami, če jih primerjamo s takimi? Želja po znanju raste pri pametnih in dobro izobraženih ljudeh obenem s starostjo. Solonu je v čast, kar je napisal v nekem verzu, da se ob staranju vsak dan še česa nauči, pri čemer pa tako uživa, da bi bolj ne mogel.

menihi in nune v njih prenehali žrtvovati za svoje brate, ki se borijo proti svojim sovražnikom v areni sveta? Njih molitve in žrtve nam izprošajo od Boga milosti, s katerimi se moremo boriti in zmagovati v tem duhovnem boju. Cerkev to dobro ve in zato tudi v času pomanjkanja aktivnih apostolskih sil ne dovoli, da bi kontemplativni redovniki zapustili svoje mesto. Ve, da sta molitev in žrtev tisto veliko orožje, ki daje zmago borečim se v dolini sveta.

2. Po krščanskem nauku je vera začetek in temelj življenja po veri. Ker je torej vera tako važna in neobhodna za krščansko življenje, nastane vprašanje, ali se vera lahko tudi izgubi?

Da, verase lahko tudi izgubi. To vemo že iz tega, ker se na tem svetu vsak božji dar, torej tudi vera, lahko izgubi. Vemo pa to tudi iz življenja, ker vemo za kristjane in morda jih tudi sami poznamo, ki so dejansko vero izgubili. Med njimi je lahko celo kakšen duhovnik ali Bogu posebej posvečena oseba. Vero je izgubil celo Juda Iškarijot, čeprav je tri leta živel z Jezusom, poslušal njegov vzvišeni nauk, videl njegove velike čudeže in bil deležen njegovega prijateljstva. Kar je bilo možno pri njem, je možno pri drugih, pri vsakomur.

Ne smemo pa pozabiti, da vera ni le sprejetje razodetih resnic. Je tudi ljubezen do Boga in ljubezen do Kristusa. Zato je možno, da zgubi vero, komur manjka ljubezen do Boga, ki jo je nekoč imel. Kot se lahko izgubi ljubezen med zaljubljenimi. Ta se zgubi lahko iz več vzrokov. Eden teh je, če se ne goji ali pa ne zadosti. Preredko se srečujeta, premalo med seboj govorita, ne znata si odpustčati. Tako začne počasi ugašati tista prva iskra ljubezni, ki je zaplamtela med njima, ko sta se spoznala in zaljubila. Z vero je podobno. Če človek ne goji ljubezni, če malo misli, ali pa sploh ne, na Boga, potem bo nujno začela vera počasi slabeti in bo končno lahko umrla. Če si človek ne vzame časa, da bi spoznaval Boga ljubezni in v njem odkrival vedno nova čuda in brez števila prejetih dobrot, potem z ljubeznijo vred ugasne lahko tudi vera.

Predvsem pa vera lahko umrje zaradi nezvestobe. Kdor redno živi v grehu in se komaj kaj ali pa sploh nič ne trudi, da bi ga premagal, mu bo tudi vera kmalu odveč. Človek namreč ne more dolgo časa nositi v sebi notranje razklanosti

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA — Na zamisel Prešernove družbe, ki naj bi postala konkurentka Slomškove Mohorjeve družbe in jo perspektivno izpodrinila, je prišel krščanskosocialistični odpadnik in poznejši funkcionar komunističnega režima Tone Fajfar. (*Mladika*)

RIM - Mednarodna revija Trenta Giorni, ki jo ureja Giulio Andreotti, misli predložiti vatikanski Kongregaciji za bogoslužje vrsto odlomkov iz Svetega pisma Stare zaveze, ki naj bi se zaradi „neprimernosti“ (npr. Davidovo prešuštvo) izločili iz mašnih beril. (*Mladika*)

MOSKVA — Po prekinitvi odnosov med rusko pravoslavno Cerkvijo in Svetim sedežem zaradi ustanovitve novih škofij v Rusiji, se kažejo premiki na boljše. Patriarh Aleksej II. se je 22. februarja v Moskvi srečal s katoliškim nadškofom iz Washingtona Theodorjem Edgarjem McCarricom. (*Ave Maria*)

RIM — V Italiji deluje 215 redovnic različnih redov v 83 zaporih. Redovnice obiskujejo vse zapornike, ne glede na vero in prepričanje in so navadno povsod prijazno sprejete. (*Ave Maria*)

TAIPEI — Tajvanski škof Luke Hsien-Tang je povedal, da je papežev obisk Tajvana zelo malo verjeten, čeprav ga je predsednik že večkrat povabil in si tudi papež ta obisk želi. Škof meni, da je to zaenkrat nemogoče zaradi napetosti med Svetim sedežem in Kitajsko, ki še vedno zahteva prekinitvev odnosov s Tajvanom. (*Ave Maria*)

med vero in življenjem proti veri. Prej ali slej bo pustil eno ali drugo. Ali bo zmagala vera, ko bo človek premagal greh, ali pa bo zmagal greh in bo človek odvrigel morda tudi vero. Je še mnogo drugih vzrokov, zakaj ljudje zgubijo vero. Kdor na primer še ne pozna dosti svoje vere ali pa ni zadosti trden v njej, pa se brez potrebe vrže v branje veri nasprotnih knjig, revij in podobnega, ne bo nič čudnega, če ga bodo kmalu napadli resni dvomi o lastni veri in lahko konča v verskem brodolomu. Pa še nekaj je posebej važno: molitev. Vera je končno predvsem božji dar, za čigar ohranitev je treba moliti. Molitev za vero in življenje po veri — kdor se za to dvoje trudi, se mu ni treba bati, da bi jo izgubil.

Gospodu Viktorju

V slovo umorjenemu župniku kopanjske fare

Poezija je bila napisana v spomin na župnika Viktorja Pristova, ki je bil 8. julija 1997 umorjen v župnišču na Kopanju v bližini Grosupljskega. Ko sedaj objavljamo to poezijo, 5 let po umoru, morilec še ni odkrit. Ta umor je eden od enajstih nepojasnjenih umorov, ki so se zgodili zadnja leta v Sloveniji. O župniku Pristovu je pisalo DŽ septembra 1997 na str. 253, zadnja njegova fotografija pa objavljena na zadnji strani iste številke (Ur.DŽ).

Marjan ŠIRCELJ st.

Tiho si bil postavljen med nas,
tiho si med nami živel,
še bolj tiho si od nas odšel,
ker tvoj krik ni prišel do nas.

Tvoja posoda življenja se je izpraznila
ne zaradi težkega dela,
ne zaradi skrbi,
ne zaradi izčrpanosti,
ne zaradi previsoke
starosti.

Tvoja posoda življenja je bila prebo-
dena

z mečem naše
hudobije,
z mečem naše
nestrpnosti,
z mečem naše
zahrbtnosti,

K

z mečem naše
prevare ...

Sedaj, v dnevih žalovanja,
bom šel k studencu milosti.
Napolnil bom tvojo posodo življenja
z vodo pravičnosti,
z vodo resnice,
z vodo ljubezni,
z vodo življenja.

Tvoja nova polna posoda življenja,
gospod Viktor,
bo služila tvojim bratom po veri,
bo služila tvojim bratom po upanju,
bo služila tvojim bratom po ljubezni,
za vero med nami,
za upanje med nami,
za ljubezen med nami,

da se nikoli ne povrne zloba,
ki je prebodla tvojo posodo življenja;

da se nikoli ne pozabi,
kar ti je bilo grdega storjeno;

da se nikoli spomin na tebe ne izgubi
in se zopet kaj grdega ne stori;

da bomo v mislih in molitvi
stali skupaj pri svojem očetu;

da bomo ob času žetve skupaj
vstali v njegovi slavi
tam, kjer ni ne gorja ne bolečin,
tam, kjer ni ne boleznin ne ločitve,
tam, kjer ne obstaja več mi pa vi,
tam, kjer bomo vsi eno,
tam, kjer bomo veselo slavili
svojega nebeškega Očeta.

KRATKE NOVICE

NEW YORK — Križ svetovnega dneva mladih se je 24. in 25. februarja ustavil ob ruševinah Svetovnega trgovskega centra v New Yorku. Njegov prihod v Združene države je namenjen predvsem spodbujanju upanja po tragičnih dogodkih septembra lani. V nedeljo zjutraj je bila v katedrali sv. Patrika slovesna maša, zvečer pa molitveno bdenje. V ponedeljek je v cerkvi Našega Odrašenika maševal stalni opazovalec Svetega sedeža pri Združenih narodih nadškof Renato Martino, nato pa je bila ob ruševinah molitev za mir in pravičnost ter za vse, ki so tam izgubili življenje. (*Ave Maria*)

SLOVENSKA CERKEV V XX. STOLETJU

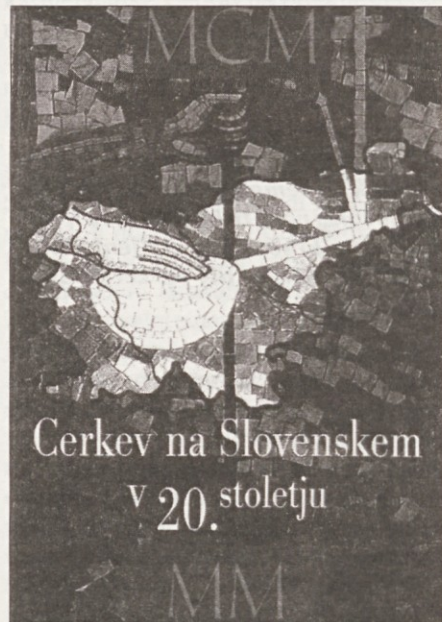
Marko KREMŽAR

Letos je izšla v založbi Družina nova pomembna knjiga. „Cerkev na Slovenskem v 20. stoletju“ je obširno delo, zbornik, v katerem nam 29 avtorjev, med katerimi so najuglednejša katoliška peresa, opisuje življenje in delo slovenskih katoličanov zadnjih generacij.

Na več kot 500 straneh velikega formata je zbrano izredno veliko snovi, ki predstavlja bralcu iz različnih vidikov delovanje katoliške Cerkve med našim narodom v preteklem stoletju. Nekaterim avtorjem je bil zaupan oris tega dela po posameznih škofijah in pokrajinah, drugi obravnavajo pastoralne, socialne, kulturne in duhovne značilnosti te dobe. Težko bi si predstavljali kako področje katoliške dejavnosti, ki ne bi bilo prikazano na podlagi raznih zgodovinskih virov.

Posamezni prispevki bodo gotovo predmet obravnave med strokovnjaki, ker pa je knjiga namenjena širšemu krogu bralcev, naj zapišem vtise, ki mi jih je pustila, ko sem jo prebrano odložil. Prvi je bil vsekakor občutek priznanja in hvaležnosti do avtorjev, ki so se lotili tako zahtevnega dela. Zdelo pa se mi je, da skrbno izdelan portret naše duhovne matere, katoliške Cerkve na Slovenskem, vsebuje sicer podroben zapis dogajanj in storičev, a da kljub jasni uvodni besedi in „Pregledu dogodkov“ ob koncu knjige, ne izraža njenega celotnega bistva in njene plemenite podobe. Nehote se mi je vsilila primera s strokovnjaki, ki bi skušali predstaviti sodobniku mogočno srednjeveško katedralo tako, da jo razstavijo na posamezne kamne, njena velika vitražna okna pa na množico pisanih kosov stekla.

Vsak kamen zase je lahko še tako skrbno zmerjen, stehnan in opisan, vse steklo prešteto in vpisano v tabele, barve kemično analizirane in tehnika opisana, pa vendar ostaja sredi teh resničnih in točnih podatkov katedrala nespoznavna. Za tiste, ki so jo poznali od prej, so vsi ti podatki lahko dragoceni, marsikaj jim povedo o ljudeh, ki so katedralo gradili, a

kdor se prvič srečuje z njo, mu bo ostala neznanka.

Tudi če bi dodali omenjenim opisom vse načrte in tlorise častitljivega svetišča, ne bi pomagalo. Ne načrti, ne strokovne analize s svojimi viri in oprijemljivimi dejstvi, ne morejo posredovati svečanega občutka, ki ga ima vernik, ko prestopi prag katedrale. Mogočna ladja s svojim občutkom trdnosti, veličastni oboki, ki dvigajo duha, skrivnostna luč barvnih oken, ki se spreminja z vsakim oblakom na nebu pa tudi z občutki srca, resnost nagrobnih plošč, ki prekrivajo kamnita tla, svetost, ki plava v prostoru. Katedrala je vse to in mnogo več. Generacije vernikov, ki so v njej slavili Boga in ga prosili odpuščanja za grehe, so prepojile zidove s svojo prisotnostjo, ki ostaja prikrita arheologom in kronistom, a ki jo vernik čuti, četudi se je navadno ne zaveda. Morda bi bil potreben čopič vernega umetnika, da bi dopolnil njen opis.

Ko sem knjigo prebral, sem bil bogatejši za marsikak podatek iz naše katoliške preteklosti, pogrešal pa sem v njej vizijo, sliko, ki bi povzela duha in čutenje naše verske in narodne skupnosti ob koncu drugega tisočletja.

Vprašal sem se, kaj je bilo v tem stoletju v življenju slovenske Cerkve bistveno različnega, kaj razlikuje to obdobje od prvih enajstih stoletij njenega obstoja? Po čem bo dvajseto stoletje ostalo prepoznavno v naši cerkveni zgodovini? Prepričan sem, da bo to stoletje izstopalo, kot čas mučencev. Sodobni kristjan bo lahko dojel in pravilno cenil dogajanje pa tudi problematiko teh let le iz perspektive mučencev, katerih žrtev je zaznamovala dobo. Pri tem ne mislim le na najvidnejše rojake, ki so prelili kri za svojo vero. Če hočemo razumeti ta čas, moramo upoštevati celotno mučeništvo slovenske katoliške Cerkve. Nekateri verniki so sprejeli nase mučenja in nasilno smrt, drugi so trpeli odvzem svobode ali so morali prenašati križ begunstva in izseljenstva, mnoge so zadele drugačne oblike preganjanja. Zapostavljanje, prezir, strah na eni strani, na drugi pa samozavest, zvestoba, pogum so lastnosti, ki so pustile svoj pečat na celi generaciji Slovencev, katoliških kristjanov, skozi pol stoletja.

Mučenci so brez dvoma središče cerkvene zgodovine dvajsetega stoletja na Slovenskem. V luči njihove žrtve je lažje razumeti tudi prvih petdeset let tega stoletja, to je časa, ko so ti zvesti otroci Cerkve rasli in se vzgajali. Katoliški shodi s svojimi odločitvami in opustitvami, vzgojne in apostolske organizacije, kot Orel, Katoliška Akcija, Straža, pa mreža Marijinih družb, ki so pred vojno krepile vero slovenske mladine po vsej Sloveniji in ki so v omenjeni knjigi podrobno opisane, dobijo resničnejši obraz v žaru mučencev, ki so jih vzgojile. Prav tako bi bilo primerno prikazati pod tem vidikom tudi njihove vzgojitelje in pastirje.

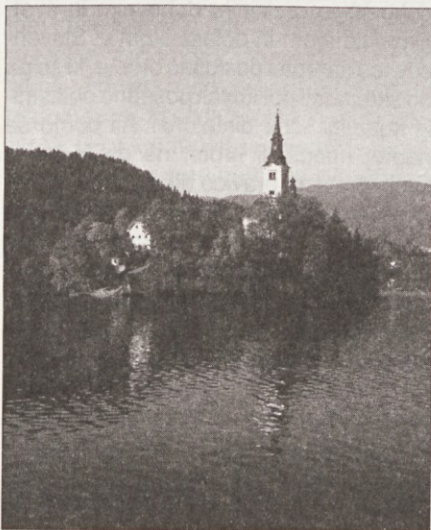
Škof Rožman, na primer, katerega delovanje je v knjigi opisano, ni le eden od vodnikov tedanje slovenske Cerkve, temveč krmar, ki mu je bilo zaupano krmilo sredi najhujših viharjev. Odločati je moral v časih, ki so zahtevali od njega ne le pogum, marveč tudi jasnovidnost. Na pogrebu katoliškega fanta, visokošolca, ki so ga v prvih mesecih revolucije umorili komunisti, je zaklical vernikom, da stojijo ob grobu mučenca. Opozoril jih je, da se zgrinja nad njimi doba preizkušenj. Sredi revolucionarnega nasilja v času, ki je rojeval med nami na stotine pričevalcev, je bil ljubljanski škof neomajna opora vsem, ki so ostajali zvesti svoji veri. Podobno mesto ima v življenju slo-

venske Cerkve njegov na-slednik, mučeniški škof Vovk. Ne le zaradi osebnih lastnosti teh dveh mož, temveč tudi zaradi časa, v katerem sta vodila velik del slovenske Cerkve in zaradi trpljenja, ki je bilo s tem povezano, bi njun lik, osvetljen in postavljen v središče stoletja in dobe, lahko dal vsej sliki posebno perspektivo, ki bi omogočala globlje razumevanje celote.

V ne manjši meri pa zaznamujejo življenje naše Cerkve v dvajsetem stoletju tudi tisti kristjani, ki so sodelovali pri njenem preganjanju. Ker je bila družba v začetku stoletja po veliki večini krščanska, je sodelovanje številnih katoličanov pri preganjanju Cerkve tudi del njene zgodovine. Nasprotja med verniki v letih pred revolucijo utegnejo postati današnjim slovenskim kristjanom lažje razumljiva pod vidikom kasnejšega mučeništva, ki ga je prestajala Cerkev. Zgrešene ideje nekaterih kristjanov in njih nezaupanje vodstvu Cerkve, so rodili zle sadove, za katere so morali tisoči rojakov zadoščevati s svojo krvjo. Tudi ta vidik razjasnijo mučenci s svojo žrtvijo bolj, kot še tako natančna kronika.

Vsi potrebni podatki o revoluciji in njenih mučencih so v knjigi, o kateri govorimo, sicer prisotni, a ostanejo sredi množice podatkov težje opazni. Slovenski mučenci, višek in najvišji izraz slovenske vernosti, so v njej lepo, občuteno omenjeni, a niso predstavljeni tako, da bi jih bralec lahko prepoznal kot srčiko slovenskega katolištva ob koncu tisočletja.

Morda je občutil nekaj podobnega tudi pisec uvoda, ko pravi, „da se slovenski narod precej obotavljajoče sooča s

NOVICE IZ MIRAMARA

Poroka. V soboto, 13. aprila, sta se poročila v miramarski cerkvi sv. Andreja gospodična Veronika Trpin in Martin Bidegain. Čestitamo!

Gospod Ludvik Mandl, požrtvovalni član našega Doma, je 13. maja obhajal v krogu svoje družine 80 let svojega življenja. Vsi člani mu iz srca voščimo: Še na mnoga leta!

Na dan slovenskega romanja v Lujan smo se miramarski rojaki zbrali v farni cerkvi sv. Andreja. Ob naši Mariji Pomagaj smo molili rožni venec, litanije Matere Božje in zapeli več Marijinih pesmi. V duhu smo bili zbrani z rojaki, ki so bili v Lujanu, na romanju pa nas je zastopala gospa Tinca Jelenc.

Smrt. Umrla je gospa Ivanka Boštjančič, ki je bila zelo poznana v Mar del Sudu. Dolga leta je skrbela za tamkajšnje cerkev. Vsi smo imeli radi to prijazno gospo. Draga Ivanka, počivajte v miru in prosite za nas pri Bogu!

V imenu vseh Miramarčanov vas pozdravlja **Trpin**.

samim seboj“. Nato nadaljuje: „Šele ko bo brez strahu sprejel lastno podobo, ki ji je ostre poteze zarisalo predvsem zadnjih petdeset let, ko bo izrekel nedvoumno besedo o komunističnem totalitarizmu, si bo odprl pot do sproščenega dihanja.“ Mar ne nakazuje s temi besedami pisec že naloge, ki čaka generacijo mladih strokovnjakov? Na podlagi zbranih podatkov bodo mogli sestaviti sliko, ki bo prikazala zanamcem veličino slovenske Cerkve sredi težkih, a zanjo tudi slavnih časov, zaznamovanih po zvesti in velikokrat pogumni držici večine njenega občestva.

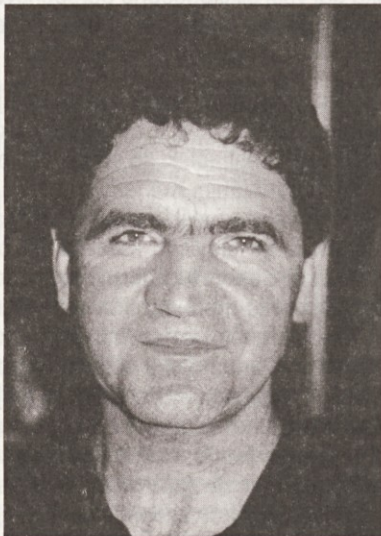
Prihodnje kroniste našega cerkvenega življenja bi iz zdomstva opozoril še na prav majhno opustitev. V dvajsetem stoletju je bilo res v domovini pet katoliških shodov, ki so jih razni avtorji v omenjeni knjigi vestno obdelali. Vendar sta bila v drugi polovici istega stoletja še dva slovenska katoliška shoda, in sicer v zdomstvu. Oba sta pustila svoje sklepe zapisane v upanju, da bodo kdaj pomagali slovenskim vernikom, a se zdi, da glas o njih še ni segel v domovino.

Hujša diktatura kot v osemdesetih letih

Janez JUHANT

O bčutek imam, da Slovenci polagoma le ugotavljajo, kako jih nekateri, ki so jim obljubljali svetlo prihodnost, vedno bolj okrog prinašajo. Sicer ne bi ljudje različnih stanov in izobrazbe ponavljali, da imamo hujšo diktaturo kot v osemdesetih letih, ko je še vladal formalni komunizem. Počasi ljudem prihaja v zavest, da imamo še vedno dejansko diktaturo, kajti samo ljudje primerne barve dobivajo ustrezna delovna mesta in na razpisih za denar davkoplačevalcev imajo prednost tisti, ki se znajo hvalisati in se dobrikati vladajočim kadrom. Zdaj tudi navnim Slovincem postaja jasno, da je vedno smehljajoči se predsednik države tisti, ki s pomočjo svojih medijskih strategov in gospodarsko-finančnih lakajev vleče niti, ki stiskajo vratove tudi zasanjanim Slovincem, ki so v njem videli svojo prihodnost. Najbrž so zdaj že spregledali, kako jim govori hkrati o njihovih premajhnih plačah in obenem iz njihovega žepa vleče denar, s katerim bi rad tudi po izteku formalnega mandata izžemal Slovence. O kimajočih, ki se zbirajo okrog korita, pa je pisal že Orwel v osemdesetih letih. Razumljivo, da se predsedniku in njegovim ne gre v Nato ali v Evropsko zvezo, saj ljudje takega kova znajo najbolje vladati z lažjo in zvijačo, ne znajdejo se pa dobro na odprtem demokratičnem polju. Zato predsednikovi strategji in pomočniki skrbijo, da javnost zavajajo s polresnicami, ker ne marajo odkrite besede. Kakšen je predsednikov resnični nacionalni interes, pove tudi, da ga npr. skrbi Ljubljanska banka v rokah Belgijcev, nič pa ga ni npr. Koprška v rokah Italijanov in še več takih interesov je. Bolj očitno pa skrbi bivše komuniste, kako bi družbeno premoženje, ki so ga sami prej spravljali v tujino ali pod razna vzporedna navidezna podjetja, pripisali nase in tako še naprej jemali nemočnim delavcem.

Ena izmed značilnost komunističnega vladanja je poleg laži in izvijače ustvarjanje panike in zmede. Tudi za to poskrbijo medijski strategji in njihovi podrejeni iz slovenskih medijskih hiš. Pomagajo jim tudi nekateri sindikalni voditelji, ki jim seveda ni mar, kako živijo Merkatorjeve ali druge delavke, ki morajo za majhen de-

nar garati v petek in svetek. Celo pravne pobožnosti prirejajo zdaj bivši komunisti, medtem ko še naprej živijo od premoženja svojih žrtev in ne kažejo nobene volje, da bo v prihodnje drugače. Še vedno izkoriščajo navne, podkupljive in oblastiteljne idejne nasprotnike za uredničevanje svojega edinega cilja: oblast in sicer absolutna in večna oblast; to je njihov raj na zemlji.

Na misel mi prihajajo Kantove besede, ko je govoril o razsvetljenstvu: Upaj si posluževati se svojega uma! Čas razsvetljenstva je že dvesto let za nami, pa si mnogi Slovenci še vedno ne upajo uporabljati svojih glav. Ali je dolgoletna pokorščina različnim duhovnim in svetnim vladarjem in oblastnikom iz Slovencev res naredila poslušno orodje, ki so ga do skrajnosti oblikovali posebno oblastniki komunistične diktature? Ali bomo še naprej upogibali hrbtno, ne da bi terjali svojo pravico; pravico do svojega dostojanstva in časti.

Cerkveni družbeni nauk nam narekuje skrb za dostojanstvo človekove osebe. Usmerja nas k brezpogojnemu zavze-manju za vsakega človeka, še posebej za zapostavljenega, prevaranega in družbeno izkoriščanega. Brazilski teolog Leonardo Boff je dejal, da je danes vedno bolj pomembno, da vsak človek brani dostojanstvo in svobodo, da se nihče ne pusti zatirati in s tem pomaga, da bodo ljudje

bolj solidarni v prizadevanju za demokracijo in ohranitev stvarstva.

Ne smemo si več privoščiti, da se že otroci rojevajo in odraščajo v nesvobodi, v odvisnosti od drog in drugih mamil, od televizije in cenenege in lažnega javnega mnenja. Prihajajo časi, ko bo štel glas vsakega svobodnega človeka, da se bo prav obračalo krmilo naše skupne prihodnosti. Sicer se bomo v močvirju začeli potapljati - s tistimi vred, ki ga ustvarjajo in vzdržujejo in mlakuže kalnih voda bodo prekrile življenje, da bo polagoma usihalo. Izgleda, da se mnogi ne zavedajo, da žagajo vejo, na kateri sedijo.

In kristjani? Kot vsi državljani smo še posebej poklicani k svobodi.

Josef Pieper je po Tomažu Akvinskem takole zapisal, kaj je krščanski pogum: „Vpričo rane in smrti ne zdrkniti v kakršnokoli popuščanje, ampak ljubiti in uredničevati dobro.“ In dalje: „Gospodova beseda. ‘Glejte pošiljam vas kot jagnjeta med volkove’ označuje še danes trajajoči položaj kristjana v svetu.“ Razpoznavni znak mladostnosti kristjana po Pieperju ostaja „upiranje temu, da bi jih priznal, in notranji upor proti ‘resnacijam’ tistih, ki so se jim vdali.“ Kristjan ni pripravljen priznati takega reda, ki usužnjuje in tlačí k tlom. Kristjan se zato upira grehu - in apostol nas ne svari zaman: Niste se še do krvi ustavili zlu! Ob majniških pobožnostih in slovesnostih ostaja to glavno vprašanje tudi kristjanom na Slovenskem. Tudi zato, ker se ne upiramo dovolj zlu v nas in okrog nas, ker podlegamo njegovemu zapeljivemu blišču in nas begajo prazne stvari, pre malo odmeva mladostniška moč krščanstva v naši družbi. Ker smo ravno pred prvim majem, ne bo odveč beseda, da so filozofi sicer razlagali svet, treba pa ga je spremeniti. Revolucionarji so sicer napovedali Osvobodilno fronto, ki naj bi spremenila svet, a od nje je ostalo le opustošenje v človeških srcih in v deželi. Pravi obrati se dogajajo le v človeških srcih, ki so v velikonočnem jutru osvobojeni strahu pred lastnimi ali tujimi sencami in pogumno zrejo v prihodnost, ki so jo pripravljene sooblikovati. Pa ne le zase, ampak tudi za druge. Morda nam ob 1. maju lahko da spodbudo za tveganje tudi sveti Jožef, ki se ni ustrašil božjih načrtov, ki so križali njegove. Ob zapletenosti sveta se bomo morali kristjani in tudi državljani tega sveta in naše države bolj kot o posameznih projektih poenotiti o strategiji poguma za predanost dobremu in tako končno tudi za življenje v Bogu.

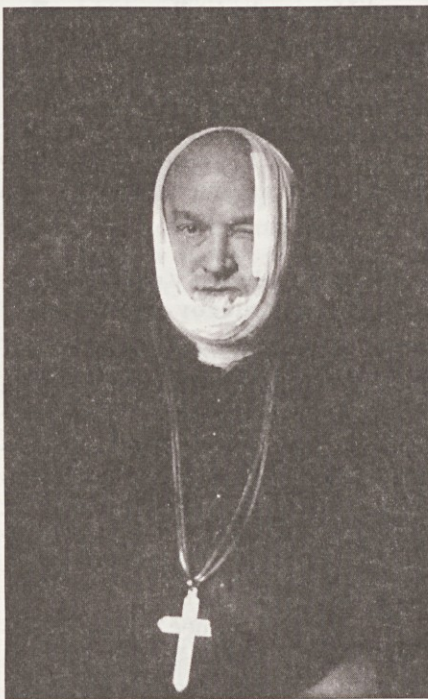
ZADNJA GRMADA V SLOVENIJI

P. Bernardin SUŠNIK

Kadar govorimo o grmadah in sežiganju, imamo navadno v mislih bodisi obsodbe namišljenih „čarovnic“, ali pa čase inkvizicije, ko je marsikateri krivoverec končal na grmadi. Očitkov, da je za vsem tem stala Cerkev, še danes ne manjka, čeprav objektivna zgodovina pove drugače. Vsekakor pa tisti, ki so jim ti očitki le preradi na jeziku, skrbno molčijo o dejstvu, da se sežigi vsaj v Sloveniji niso končali z moderno razsvetljeno dobo, ampak da se Slovenci lahko „postavljamo“ z zadnjim takim zažigom, ki je star komaj pol stoletja. Pri tem je pa res bila zraven Cerkev, in sicer tako, da je bil zažgan ljubljanski škof.

Prav letos, 20. januarja je namreč minilo 50 let, kar so na novomeški železniški postaji naročeni zlikovci škofa Antona Vovka polili z bencinom in zažgali. Škof Vovk se je namreč tega dne leta 1952 v spremstvu stolnega dekana dr. Franca Kimovca in mengeškega župnika Franca Čampa peljal z vlakom proti Novemu mestu, da bi v Stopičah blagoslovil nove orgle. Na postaji v Bršljinu pa ga je pričakala nahujskana množica. Med kriki: „Ubij gal! Crkne naj!“ ga je nekdo iz steklenice polil z bencinom in zažgal. Le škofovi prisebnosti se je zahvaliti, da se strašni dogodek ni končal še bolj tragično. Škof je dobil hude opekline, katerih posledice je čutil vse življenje.

O podrobnostih te zadnje slovenske grmade ni, da bi pisali. Tudi ni potrebno poudarjati, kdo je te zlikovce naročil in nahujskal, saj dejstvo, da je bil zažigalec obsojen na pogojno kazen in simbolično plačilo sodnih stroškov dovolj jasno pove, od kod je naročilo prišlo. Vendar se je glas o tem napadu na škofa razširil po vsem svetu. Solidarnostne izjave so prišle celo od ameriških škofov in kardinalov, ki prej za Slovenijo in za Vovka niti vedeli niso. In ko se je udeležil prvega zasedanja II. vatikanskega koncila skoraj 10 let po teh dogodkih, so v Rimu ljudje drug

drugega opozarjali nanj in si šepetali: „Il vescovo bruciato — Zažgani škof.“

Ob 50-letnici tega dogodka je pripravila novomeška proštija v nedeljo 20. januarja 2002 spominsko slovesnost. Ob 10. uri je bila na Kapitlju slovesna spominska maša, ki jo je ob somaševanju škofov in duhovnikov vodil ljubljanski nadškof in metropolit dr. Franc Rode. Po maši je blagoslovil spominsko ploščo, ki bo ljudi spominjala na ta žalostni dogodek iz naše polpretekle zgodovine. Novomeščani so se na nedeljsko slovesnost pripravili s tridnevnicco, ki se je začela 17. januarja ob 18. uri v kapiteljski cerkvi. Maševali in pridigali so duhovniki, ki so zažig ali pa dogodke povezane z njim sami doživljali.

„Ko smo po petdesetih letih zbrani, da se spomnimo najbolj dramatičnega trenutka v njegovem (Vovkovem) življenju — sramotnega zažiga na novomeški železniški postaji — se sprašujemo, kako je bilo to mogoče, zakaj je prišlo do tako nezaslišanega dejanja v dolenski metropoli“, je v pri-

digi dejal nadškof Rode. Po tem, ko je komunistična partija maja 1945 prevzela oblast, je sovraštvo kot ognjena lava prepravilo Slovenijo, nekaj tednov po tem je pognala v smrt na desetisoče nedolžnih moških in fantov. Tako je utrdila svojo oblast na zločinu, ki mu ni primera v naši zgodovini.

Po nadškofovih besedah je z razglasom svoje zgodovinske legitimnosti obsodila na propad vse, kar je bilo pred njo in se ji ni uklonilo. Odtod obsodbe in dolgotrajne ječe duhovnikov in redovnikov, izgon redovnic iz bolnišnic in vzgojnih ustanov, nenehni pritiski na učitelje, naj zatajijo svojo vero, zaplembe premoženja, ukinitve katoliških šol in zavodov, prepoved katoliškega in vsakega svobodnega tiska, vsakodnevno blatenje Cerkve po časopisih in radiu. Vse to je sodilo v program „dosledne in sistematične borbe“ proti Cerkvi, kot se je izrazil Centralni komite.

Po nadškofovih besedah je neskončna domišljavost, s katero se je partija lotila spreminjanja sveta v zemeljski raj, mnoge preslepila in podivjala. Ti so se zbirali na mitingih ali so drveli na ceste in pod vodstvom plačanih kričavev ponavljali grozeča gesla in psovke na račun „sovražnikov ljudstva“. „Množica vernih, molčeča, zgrožena in žaljena od te raje, ki je hrumela okrog nje, prestrašena in ponižana, je v svoji nemoči iskala tolažbo pri Bogu. V veri je našla pogum, da se je vseeno zbirala po cerkvah in s tem molče protestirala“, je dejal nadškof Rode.

Po njegovih besedah je ta uboga, prestrašena množica slovenskih kristjanov našla oporo tudi v močni in neustrašeni besedi škofa Vovka, ki je svoj pogum v obrambi vere in Cerkve dokazoval na vsakem koraku, od fare do fare, iz leta v leto. Po Rodetovih besedah Vovka niso zlomili, saj je ostal pokončen in svoboden. Niso ga uklonila nočna zaslišanja na sedežu Ozne, niso ga ustrahovala sramotenja nahujskane drhali, niso ga strle grožnje s smrtjo. Pred podivjano množico, ki ga je v Novem mestu sprejela z žaljivimi vzkliki, ga pehala sem in tja, ga tepla in sramotila, polila z bencinom in zažgala, je škof Vovk ostal miren in dostojanstven.

„Ko smo danes, petdeset let po zažigu škofa Vovka zbrani v dolenski me-

Profesor ERNEST TOMEC

Prenovitelj Orlovstva in organizator laiškega apostolata

Prof. Ernest Tomec je bil vedno najbolj središčna oseba in glavni organizator boja proti komunizmu v Sloveniji. (Slovenec, 28. aprila 1942)

Mladostna leta in poklic

Rodil se je 25. decembra 1885 v Fari na Blokah. Oče je bil trgovec in posestnik. Leta 1890 se je družina preselila v Ljubljano, kjer je mladi Ernest obiskoval ljudsko in klasično gimnazijo. Bil je odličen učenec in že kot gimnazijec kritičen duh. Po maturi se je Tomec vpisal na dunajsko univerzo. Posvetil se je študiju klasičnih jezikov, latinščine in grščine. Ker je bil izredno bister in samostojnega duha, liberalna miselnost nanj ni imela velikega vpliva. Vpisal se je v katoliško akademsko društvo Danica, ki so ga po prizadevanju dr. Mahničeta leta 1896 ustanovili krščansko čuteči študentje. Tomec je v društvu z jasno in odločno besedo zagovarjal veljavnost katoliških smernic v zasebnem in javnem življenju.

Komaj je končal svoje klasične študij,

tropoli za odkritje plošče v spomin na ta nečloveški dogodek, se bolj kot tedaj zavedamo izredne veličine ljubljanskega nadpastirja. Ko so se pred nasiljem partije mnogi uklonili in predali, ko so se vsi zaprli v molk, je on s svojo visoko postavo in močnim glasom, ostal vzravan in glasen. S tem je rešil čast Cerkve in slovenskega naroda“, je dejal nadškof. „Tak kot se nam kaže — človek vere in zaupanja, človek molitve in evangeljske svobode, neustrašen pričevalec resnice in pravičnosti — tak bo vse bolj rasel v naši zavesti in svetil pred nami kot luč, ki nam kaže pot človeškega dostojanstva in krščanskega poguma.“

Škof Vovk je eden od slovenskih svetniških kandidatov, pravkar pa je pri Družini izšel tudi njegov življenjepis z naslovom „Za Cerkev in narod“, ki ga je napisal postulator v postopku za beatifikacijo škofa Vovka dr. Ivan Merlak. V knjigi je tako opisan tudi dogodek 20. januarja 1952.

dije, je izbruhnila prva svetovna vojna. Bil je poslan na soško fronto kot oficir za zvezo. Leta 1918 je padel v angleško ujetništvo in se vrnil v domovino leta 1920.

Vodilna osebnost v orlovskerm vodstvu in njegov prenovitelj

Po vrnitvi iz ujetništva je Tomec po krajši pripravniški dobi v Kranju postal profesor na klasični gimnaziji v Ljubljani, kjer je do svoje prisilne upokojitve učil latinščino, grščino in logiko. 1. julija 1940 je imel že nad 20 let službene dobe. Bil je več in dober profesor, ki je od dijakov veliko zahteval in jih veliko naučil.

Profesor Tomec je bil med Slovenci gotovo najboljši organizacijski teoretik. Iz znanstvenega vidika je odlično poznal organizacijo. Organizacija mu je pomenila gradnjo človeške družbe, urejanje sožitja ljudi, ki težijo k istemu cilju.

V orlovski organizaciji je zahteval jasnost povsod: v pojmi, v načelih, v izražanju, v načrtih. Njegov vzor je bila organizacija s smotrno razčlenjeno dejavnostjo posameznih udov, združenih med seboj v čim večjo organsko enoto, preprosto in učinkovito. Prenova Orla je bila izredno težka naloga, saj je bilo treba odstranjevati premnoge podedovane napake in nejasnosti. Orlu je škodilo zmotno pojmovanje njegovih vzgojnih sredstev. Tomca je stalo veliko naporov, da je iz orlovske organizacije odstranil starinske nazore. Dolga leta je gradil, urejal in dvigal orlovski sistem do višine, ki je bila ponos našega vernega ljudstva.

Dvajset let je prof. Tomec uspešno vodil najmočnejšo trdnjavo proti marksističnemu gibanju, ki je na razne načine hotela razbiti Orla.

Organizator laiškega apostolata

Dr. Alojzij Odar piše o njem ta-

kole: „Profesorja Tomca sta oblikovala čut in smisel za organizacijo. V orlovski organizaciji si je pridobil veliko izkušenj. Ko pa je ta bila leta 1930 razpuščena in vse katoliško javno delovanje ustavljeno, se je prof. Tomec lotil svojega največjega dela. Hotel je vzgojiti novega slovenskega dijaka, ki bo živel iz vere, svoj poklic umeval katoliško, ki bo apostolski in borben“. Začel je kot umen vrtnar. Iz te zamisli je zrasla mladčevska organizacija. Naznanjala se je že nova pomlad katoliške reforme pri Slovencih. Komunistična revolucija je tudi to napredovanje ustavila. Od leta 1936 pa do svoje smrti, je bil Tomec tudi duša slovenske katoliške akcije (KA). Njegova smrt 26. aprila 1942 je pomenila težko izgubo za slovenske katoličane.

Prof. Tomec je pričel z apostolsko organizacijo pri dijakih, pozneje pa se je pod njegovim vplivom delo KA razširilo na razne stanovske veje pod vodstvom narodnega odbora KA. Delo med dijaki je rodilo vedno lepše uspehe. Prof. Tomec je pri vzgoji mladcev uporabljal metodo belgijskih žosistov, ki jih je vodil kanonik Jožef Cardijn. Za vse to delo je seveda vedela cerkvena hierarhija. Škofa dr. Rožman in dr. Tomažič sta potrdila prva pravila KA in njenih že nastalih vej Zveze katoliških delavcev (ZKD) in Zveze mladih katoliških delavcev (ZMKD). Velik pomen KA je bil pri skrbi za nove duhovniške poklice.

Katoliška akcija je svoje člane izo-

blikovala v trdne in načelne kristjane. Tomčevo delo za mladce in vpliv na druge veje so sadovi božje milosti in so večni. Njegova organizacija je zrasla iz ljubezni do Boga in Cerkve.

Dr. Milan Komar je o njem zapisal ob njegovi smrti: „Gotovo moramo imenovati rajnega prof. Tomca za enega glavnih mož, ki je pomagal oblikovati odpor proti razkrajajočim idejam, ki so vodile v revolucijo, kar je jasno videl in jo hotel še ob pravem času zavreti. Bil je organizator v najvišjem pomenu besede.“

Dr. Jože Basaj pa o njem piše: „Prof. Tomec je mladino ljubil in te ljubezni ni mogel lepše izkazati, kakor da je poskrbel za njeno socialno vzgojo in izobrazbo. Borbo za veljavnost načel, ki jo je v dunajski Danici začel, je nadaljeval v domovini pri Orlovstvu. Po njegovi zaslugi je slovenski Orel postal organizacija, ki je bila mladini najbolj pri srcu. Prekvašala je in dvigala slovensko mladino in vzgojila našemu ljudstvu celo vrsto nesebičnih, značajnih, vztrajnih delavcev na vseh poljih kulturnega, socialnega in političnega življenja.“

Odlična in vodilna slovenska osebnost

Prof. Ernest Tomec spada nedvomno med največje Slovence. Saj je z veliko ljubeznijo vzgojil nepregledno vrsto sijajnih osebnosti. Mnogi so postali duhovniki in pomembni izobraženci. Stotine pa jih je umrlo mučeniške smrti.

Prof. Tomca sem kot zastopnik delavske organizacije KA spoznal na tečajih, mladčevskih zborovanjih in na sejah narodnega sveta KA, ki so se vršile v prostorih Katoliškega tiskovnega društva v Jugoslovanski tiskarni. Prof. Tomec se je zanimal za delo vseh vej KA, tudi za delavsko ZMKD. Večkrat se mi je po sejah približal in mi predlagal razgovor na sprehodu. Prijazno in z iskrivo hudomušnostjo se je zanimal za takratni razvoj mlade ustanove. Očetovsko je pokazal veselje nad velikimi napori za krščansko delavsko mladino. Teh razgovorov sem bil izredno vesel. Prišel sem do spoznanja, da nam Bog pošilja odlično osebnost, za katero bi mu morali biti posebno hvaležni.

Msgr. Zdravko Reven piše o pogre-

Moj stik s profesorjem Ernestom Tomcem

Tega doživetja izpred 56 let nikoli nisem zapisal, zato sem nekatero okoliščino pozabil. Dobro sem pa zapomnil to, kar je najvažnejše in kar je pustilo sled za moje življenje.

Osebo prof. Tomca nisem nikoli srečal. Dokler sem živel v domovini, sem ga poznal samo po fotografiji. Odkril sem ga v Avstriji, v lienskem taborišču, ko sem bil star 13 let.

Bil sem v razvojnih letih, ko se človeku zamajejo tla in se o vsem hoče sam prepričati. Tudi verske resnice — do takrat samoposebi umevne — so morale skozi krst osebnih dvomov in razmišljanj. Kaj je takrat meni pomenil verouk in kako sem ga s pridom „požiral“! Takrat smo imeli v gimnaziji odličnega kateheta, salezijanca prof. Alojzija Luskarja. Učil nas je verouk za življenje, ne za rede. Česar pa ni mogel doseči kot katehet, je skušal nadomestiti kot voditelj dijaške Marijine kongregacije. Kljub temu in vsem razumskim razlogom nisem mogel priti do tiste gotovosti, ki jo mlad človek hoče in potrebuje doseči. Nisem se mogel znebiti vtisa, da so zagovorniki vere v defenzivi nasproti nevarnim, ki jim ugovarjajo. Spomnim se, da sem zaradi tega trpel. Prepričan sem bil: Bog ne more biti v defenzivi! In tem mojim dvomom je naredil konec prof. Tomec. Kako?

Ne spomnim se več, kdo je bil tisti, vem samo, da mi je dal nekdo, starejši od mene, kos papirja z besedilom, napisanim na stroj. Bil je odlomek razmnoženine, ki je v jasnem in konkretnem Tomčevem slogu povzemal nekate-

bu velikega Slovenca: „Tomec je ležal v eni od znamenitih Plečnikovih kapelic na ljubljanskih Žalah v odprti krsti, ves obdan s samimi rdečimi nagelji. Vsak nagelj se mi je zdel priča ljubezni, ki smo jo čutili do njega, izraz hvaležnosti mladega slovenskega katoliškega rodu, ki mu je bil učitelj. Njegov obraz pa je bil miren, spokojen, kakor da bi počival po vseh prestanih bojih in nenehnem delu za božje kraljestvo med nami.“

Marijan Šušteršič

ra katoliška načela. Spis je bil, kot sem zvedel kasneje, ideologija mladčevstva. Ko sem prebral tistih nekaj stavkov, sem v trenutku izgubil kompleks glede trdnosti verskih argumentov in si mislil: „Fant, tole pa je zate!“ Njegov stil in argumenti so bili zame pravo odkritje. Želel sem dobiti v roke še več podobnega materiala prof. Tomca. Dobil sem ga in ni me razočaral, obratno! Navdušil me je za dosledno in aktivno krščanstvo.

Ker sem postal v nižji gimnaziji član KA, sem spoznaval prof. Tomca tudi s te strani, iz organizacije, kateri je vtisnil svoj pečat. Sam je bil prepričan in je še druge skušal prepričati o resničnosti in potrebnosti pravila:

Od mladih zahtevaj veliko, če hočeš od njih veliko doseči. Od mladih zahtevaj malo, in ne boš dosegel ničesar!

Stane Snoj

KRATKE NOVICE

MINSK — Katoliška Cerkev v Belorusiji se je v zadnjih desetih letih okrepila. Število duhovnikov se je povečalo štirikratno, s 60 na 283. V štirih škofijah se je povečalo tudi število župnij, ki jih je sedaj okrog tristo. Večina Belorusov je pravoslavni, katoličanov je približno 10 odstotkov. Papeški nuncij je Slovenec, nadškof dr. Ivan Jurkovič. Istočasno iz Belorusije poročajo o novih znamenjih sovražnosti do katoliške Cerkve. Tako je v nedeljo nenapovedano odpadel televizijski prenos maše, v časopisih pa se večkrat pojavljajo anonimni članki, ki zahtevajo prepoved katoliških ustanov. Čeprav je Cerkev ločena od države, vidi ateistični predsednik Lukašenko v pravoslavni Cerkvi silo, ki bi lahko podprla povezovanje z Rusijo in jo protežira pred katoliško. (*Ave Maria*)

MEKA — Kot poročajo arabski mediji, je v Savdsko Arabijo na glavno romanje v Meko, ki se je začelo 20. februarja, prispele 200 tisoč vernikov iz Indonezije, 116 tisoč iz Indije, 130 tisoč iz Turčije, 91 tisoč iz Irana in 88 tisoč iz Egipta. Na tisoče vernikov pa še čaka na polet v Afganistanu. Savdske oblasti so zaradi povečane napečnosti in terorizma dodatno namestile več kot 80 tisoč prostovoljcev policistov in vojakov. (*Ave Maria*)

Kako je biti mlad fant...

Lenart RIHAR

Dragi prijatelji!

Evangelist Luka bi morda takole začel spis o času, ki štrli iz slovenske zgodovine:

Ker so že mnogi poročali o dogodkih, ki so se zgodili med nami, kakor nam jih izročajo očitvidci, sem sklenil tudi jaz, ko sem vse od začetka natančno poizvedel, vam, dragi romarji, vse po vrsti popisati in predstaviti ... (prim. Lk 1,1-4)

Misel na njegov uvod v evangelij me je ujela, ko sem razmišljal, kolikokrat je bila v dobrem desetletju že povedana resnica o neki nedopovedljivi stvari. Kako to, da resnice ni dovolj povedati enkrat za vselej? Zakaj si jo pripovedujemo prepričani med seboj, ostali pa bolj ali manj zavzeto zrejo v skorajda neokrnjeni nimb uradne zgodovine?

V Kočevskem Rogu se seveda ne bomo spraševali, kaj je tisto, kar na poseben način uničuje sožitje med slovenskimi ljudmi. V Rogu namreč ni povprečne slovenske duše, ki ne zna dan za dnem tehtati pristranskih vesti slovenskih občil,

ni tiste duše, ki se ležerno odloča ali bo nedeljsko dolžnost opravila v cerkvi ali v nakupovalnem centru, ne, tukaj ni tiste medle slovenske duše, ki - morda tik po maši - obkroža številko pred potuhnjenim zatiralcem svobode.

Roška duša ve, kaj se je dogajalo na naši zemlji... Sesutje njujorških dvojčkov se kljub grozljivosti, ki je osupnila svet, ne da primerjati z dovršenim terorizmom slovenskih komunistov. Ti so se v dvakrat pokvarjeni izdajalski kolaboraciji obrnili proti svojemu narodu, ko se je dušil od trojne okupacije. Ne, 11. september se ne more primerjati z domačo teroristično predstavo niti po številu smrtnih žrtev niti po gigantskem obsegu zločinov nad živimi.

Čim bolj se približamo konkretnosti zločina, bolj neizrekljiv postaja. Nam sploh še ostane beseda za Kočevski Rog?

Kako je biti mlad fant, odrezan od doma, od bližnjih in od vsakršne človeške toplote,

kako je biti oropan vsega, razen nevredne obleke, ki jo nosiš,

razmesarjenih teles ...?

Če smo zaslutili satansko kvaliteto, dodajmo še satansko kvantiteto. In dobimo skrbno načrtovan in izpeljan genocid. Kakšen tekoči trak?! Kako dolgo vrsto bi napravili iz teh tisočev mladih fantov? Kdo od prištevnihih je lahko ob tem neobremenjen? Tako veselje zla se ne razide v nič kot jutranja megla. Še posebej, če pod njim ni bila potegnjena črta; se pravi, dokler vsaj glede ovrednotenja ni umeščen v človeške mere. Do takrat bo dogodek trajal, pa naj mu rečemo državljanska vojna in revolucija ali — „napaka“. Dihali ga bomo in neobremenjenost od preteklosti si lahko samo mislimo. Manj kot si jo priznamo, bolj nas ima v posesti.

Edini, ki bi si lahko privoščil neobremenjenost, je tukaj padli fant. On je že bil *stehšan* (prim. Dan 5,27) in njegova bilanca je neskončno pozitivna. On se iz *večnega bogastva slave* (prim. 2 Kor 4,17) lahko ozre na svoje oskrunjeno telo, potreplja po ramenih pesnika in zašepeta njegov verz: *hladijo naj ga sap'ce, naj rosa pade nanj*.

Mi pa prihajajmo v ta Kočevski Rog in vse druge Kočevske Róge po Sloveniji, da kot pred Najsvetejšim poklekemo k tisti slovenski duši, *ki bolečin molčati dalj ne more* in ne sme. Ki vsaj enkrat na leto v tihi zbranosti kriči naglušnemu slovenskemu občestvu: *Naša smrt ni več skrivnost!*

kako je v čakalnici smrti čutiti od sovraštva zbita pest na svojem obrazu, kako je, če se ti stežka svaljka po ustih otekla gmota, ki je bila pred žgočo žejo jezik,

kako je nositi s kleščami zategnjeno zapestnico iz bodeče žice,

kako se je odpeljati v mrak s tovornjakom, ki prijateljev nikoli ni pripeljal nazaj,

kako je imeti zlomljeno čeljust, ko ti puškino kopito išče zobe,

kako je razgaliti ponižano telo in iti skozi posurovel kordon pretepa in psovka,

kako je čutiti smrtno tesnobo na robu brezna,

kako je prestreljen padati v temo in umirati na krvavo lepljivi, trzajoči gori

KOČEVSKI ROG - Foto: M. Šušteršič

Rožmanova povojna leta

Jure RODE

(3) Rožmanov apostolat tiska

Že v času konfinacije v Celovcu je pisal nabožne članke v begunske verske liste. V Ameriki je ta apostolat neprimer- no razširil. Škof Rožman je v povojnih letih napisal 558 člankov, kolikor je bilo raziskovalcem možno dognati. Od tega 364 Duhovnih misli, ki jih je objavil v *Amerikanskem Slovencu* od prve adventne nedelje 1952 do konca adventa 1959. Izhajale so enkrat na teden za naslednjo nedeljo. Od ostalih člankov jih je največ izšlo v verskem mesečniku *Duhovno življenje* v Argentini. Od leta 1949 do leta 1960, ko je izšel zadnji, jih je bilo 69. Druge publikacije, v katerih srečamo njegove članke, so: *Omnes unum, Božja beseda, Ave Maria in Ave Maria Koledar*, tednik *Svobodna Slovenija* in *Zbornik Koledar Svobodne Slovenije*, Ameriška domovina, Bogoljub v begunstvu idr.

Duhovne misli

Duhovne misli, ki jih je škof Rožman objavjal v *Amerikanskem Slovencu*, odkrivajo škofovo notranjo globino, velike kreposti molitvenega duha in zakoreninjenost v Bogu, prav nežno ljubezen do Marije in Jezusa, do njihovih Najsvetejših Src, posebno ljubezen do daritve svete maše in do Jezusa v svetem Rešnjem telesu; kažejo njegovo veliko ljubezen do duš, posebej do zveličanja slovenskih rojakov. Škof Rožman je pisal te *Duhovne misli* silno preprosto, vendar so tako globoke, da bo vsak veren Slovenec lahko zajemal iz te globine in pil to duhovno bogastvo. Dušni pastirji bodo mogli najti v teh *Duhovnih mislih* snov za oznanjanje Božje besede, verniki pa uporabljati te misli za duhovno branje in premišljevanje.

Škof Rožman je veliko molil, premišljeval in veliko bral. V neki pridigi je sam dejal, da je takrat, ko se je dvignil proti njemu vihar sovraštva in obrekovanja med drugo svetovno vojno, bral pisma apostola Pavla in se poglobljal v njih bogato in globoko vsebino. S tem branjem je nadaljeval tudi po vojni med svojim bivanjem na škofiji v Celovcu. Tudi v Ameriki je stalno naročal nove knjige. Posebej se je zanimal za Jezusove življenjepise in za razlago Svetega pisma. Pri uporabljanju virov in slovstva je bil zelo samostojen. Znal je najti misel, a še

bolj znal isto misel poglobiti in razširiti ter ljudem razumljivo povedati. To je bila njegova posebna odlika. Duhovne misli nam razodevajo, kako izredno dobro je škof Rožman poznal Svetopismo. Z izredno lahkoto ga navaja.

Že v prvem zvezku *Duhovnih misli* je tudi videti, kako silno je škof Rožman častil Marijo, Božjo in našo Mater. V rednih razmerah med obema vojnama, še bolj pa med vojno in komunistično revolucijo ter v begunstvu in izseljenstvu se je sam z vsem zaupanjem zatekal k njej po pomoč in priporočal rojakom češčenje in pobožnost do Marije Pomagaj. Njenemu Brezmadežnemu srcu je posvetil slovenski narod med vojno in obnovil to posvetitev v prvih letih izseljenstva. Ko je škof Rožman sam gojil in drugim priporočal zaupanje v Marijino pomoč in sredništvo pri Bogu, je to delal iz prepričanja, da Marija slovenskega naroda ne bo zapustila (prim. Uvod, v: *Duhovne misli*).

Pastirjev glas v tujini

Ob desetletnici smrti škofa Rožmana so se ga verni Slovenci, zlasti slovenski izseljenci in begunci, živo spominjali. Škofov ali Rožmanov zavod v Argentini se je svojega ustanovitelja spominjal že na Rožmanovem dnevu dne 3. decem-

bra 1967, ko je msgr. Anton Orehar blagoslovil zavod in so škofu Rožmanu odkrili spominsko ploščo. Naslednje leto, 10. novembra 1968, je msgr. Anton Orehar na zavodskem vrtu blagoslovil doprsni kip škofa Rožmana, delo akademskega kiparja Franceta Goršeta. Dne 9. novembra 1969 se je v Rožmanovem zavodu spet zbralo lepo število rojakov, da so za deseto obletnico smrti škofa Rožmana, združeni z vodstvom in gojenci zavoda, obhajali Rožmanov dan v spomin svetniškega škofa, gorečega bojvnika proti komunističnemu brezboštvu, velikega begunskega misijonarja in ljubicega očeta po vsem svetu razkropljenih slovenskih rojakov.

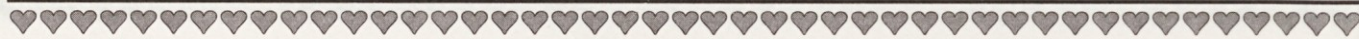
Nekaj mesecev pred tem Rožmanovim dnevom se je vodstvo Rožmanovega zavoda odločilo, da bo izdalo v posebni knjigi, ki naj nosi naslov *Pastirjev glas v tujini*, kolikor mogoče vse, kar je škof Rožman kot dobri pastir v zdomstvu pisal, govoril in pridigal svojim slovenskim ovcam in svojim duhovnikom. Dr. Filip Žakelj je bil od vodstva Rožmanovega zavoda pooblaščen in zadolžen, da iz kolikor mogoče vseh slovenskih zdomskih listov in revij zbere članke, razprave, pisma, govore in pridige škofa Rožmana.

Vodstvo Rožmanovega zavoda se je odločilo za izdajo knjige iz teh razlogov:

1. Škof Rožman je bil obema ustanovama, izseljenskemu semenišču in Rožmanovemu zavodu kot najbolj skrben oče, to je razvidno iz velikih žrtev škofa Rožmana, iz njegovih pisem

Škof Rožman v Buenos Airesu l. 1949
Cerkve sv. Julije

vodstvu in profesorjem ter iz škofovih izjav. Kmalu po njegovi smrti sta obe ustanovi čutili, da sta brez njega ostali siroti. Kanonik dr. Janez Kraljič, ki je škofa Rožmana dobro poznal, je trdil, da je škof Rožman prav v Adroguéju imel svoje srce, tu je bil njegov dom. Zato mu je Rožmanov zavod hotel posvetiti ta zvezek spisov iz njegove begunske dobe ob desetletnici njegove smrti.

2. Od 5. maja 1945 do 16. novembra 1959 je bil škof Rožman še vedno ljubljanski škof, v resnici pa je bil po odhodu iz domovine izredno goreč in vnet begunski škof in misijonar. Pij XII. ga je hotel ohraniti kot ljubljanskega škofa, hkrati mu je pa naročil, naj skrbi za slovenske izseljence po vsem svetu. Noben slovenski škof ni doslej tako globoko spoznal težav, nevarnosti in duhovnih stisk begunskega in izseljenskega življenja kot škof Rožman. Kot dobri pastir se je slovenskim beguncem in izseljencem posvetil z vsem umom, srcem, voljo, sposobnostmi in močmi. Hodil ni za svojimi ovčami samo od kraja do kraja, marveč od celine do celine. Kot dobri pastir je vodil svoje razpršene slovenske ovce na zelo tečno dušno pašo s tiskano besedo. Prav v tiskani besedi je toliko bogate dušne hrane, da bi bila velika škoda, če bi je bili deležni le nekateri. To je bil drug razlog, da se je Rožmanov zavod odločil izdati prvi zvezek Rožmanovih zdomskih spisov.

3. Vseh deset let po smrti škofa Rožmana so v Rožmanov zavod prihajali glasovi od laikov in duhovnikov, naj bi začeli z izdajo spisov škofa Rožmana. Vsem tem je Rožmanov zavod hotel ustreči s to več sto strani obsegajočo knjigo, ki naj bi bila ne samo Rožmanova čitanka, marveč bogata premišljevalna knjiga.

4. Takoj po smrti škofa Rožmana in vsa leta po njej so bile izrečene in napisane trditve, da ga je tolikšno gorje, trpljenje in obrekovanje popolnoma prečistilo in posvetilo ter da je umrl v sluhu svetosti. Ker je škof Rožman tako ljubil begunsko semenišče in zavod ob njem, je kanonik dr. Janez Kraljič ob obisku leta 1968 v Adroguéju, tako zelo naročal, naj prav v Rožmanovem zavodu tiho, mirno, potrpežljivo in z vso ljubeznijo opozarjajo na Rožmanovo svetniško osebnost in v popolni vdanosti Cerkvi, vsaj pripravljajo pot morebitni beatifikaciji in kanonizaciji škofa Rožmana. Temu naj bi služila tudi dobro pripravljena izdaja njegovih spisov.

5. Sovražniki in nasprotniki škofa Rožmana so od začetka komunistične

Zakon je treba negovati

Dr. Hubert Požarnik je znan slovenski psiholog, dolgoletni profesor mentalne higiene in vodja centra za pomoč zakoncem. Njegove tehtne in aktualne članke o zakonu in družini večkrat ponatiskujemo tudi v Duhovnem življenju. Objavljamo tokrat poročilo o predavanju, ki ga je imel letos aprila v župnijskem domu v Štandrežu pri Gorici.

Dober zakon je eden bistvenih vzrokov za človekovo srečo. Ljubiti in biti ljubljen: to sta dve osnovni človekovi razežnosti, ki ju vsak človek konec koncev išče in vsak dan izkuša, če živi v zdravi družini. Duh časa pa ni šel mimo zakona. „Danes ni več tako, kot je bilo nekdanj.“ Predavatelj je z izčrpno analizo predzakonskega obdobja, zgodnje, zrele in pozne zakonske dobe prikazal — tudi s primeri iz svoje izredno bogate izkušnje — svetle in temne strani različnih trenutkov zakonskega življenja, ki so posejani tako z možnostmi za osebno rast kot z zankami, ki lahko odnos do kraja uničijo.

Iskanje življenjskega partnerja je buren čas, poln negotovosti, dvomov in konfliktov. Zaljubljenost še ni ljubezen; „le-ta je bistveno bolj zahtevna in zrela zadeva, saj ni vsakdo sposoben ljubiti.“ Sploh doživljajo mladi danes veliko razočaranj, saj v predzakonskih zvezah prepogosto iščejo potrjevanje samega sebe. Spolna svoboda jim ne prinaša sreče, življenje 'na koruzi' pa je že samo po sebi zametek vrste problemov. Vedno več je t.im. pogodbenih

odnosov (če bo šlo, bo šlo; če ne, pa greva narazen), ki tudi ne zagotavljajo ne zakoncem ne njihovim otrokom zdravega osebnostnega razvoja. Mladi se poročajo vedno kasneje, najraje ostajajo doma, pri mami, saj jim je lažje lahkotno živeti kot pa sprejemati odgovornosti. Sploh pa se zaznava t.im. 'macdonaldizacija' čustev, katerih globina vedno bolj plahni.

Predavatelj je navedel tudi nekaj srhljivih statističnih podatkov o demografskem trendu in zakonskih razvezah v Sloveniji. Zgovorno je že to, da leta 1987 27,5% otrok pri rojstvu ni imelo ob sebi dveh staršev; leta 1997 je bilo takih otrok kar 48,6%! Zadeva je zelo resna in zaskrbljujoča. Eden izmed razlogov za tako stanje je verjetno tudi v tem, da so se nekoč ljudje poročali med podobnimi po narodnosti, kulturnih navadah in veri. Danes so med zakonci pogosto velike, težko uskladjive razlike. „Danes imajo mladi tudi prevelika pričakovanja glede zakona, saj mislijo, da se v njem cedita med in mleko, da bodo samo uživali in se zabavali.“ Niso vajeni potrpeti in od-

revolucije v Sloveniji pa do njegove smrti in še po njej blatili, mazali in maličili pravo duhovno, narodno in versko podobo škofa Rožmana. Rožmanov življenjepis, ki ga je napisal dr. Jakob Kolarič in *Duhovne misli* so skušale prikazati pravo, resnično Rožmanovo podobo. Tako pravo, resnično, notranjo podobo, iz katere žari polnost ljubezni do Boga, do Marije in do bližnjega, zlasti do tako preizkušane slovenskega naroda, posebej do slovenskih beguncev, izseljencev, duhovnikov, prav posebej pa do bogoslovcev begunskega semenišča in do gojencev Rožmanovega zavoda so skušali popolnoma stvarno razkrivati tudi razprave, članki, govori, pridige in molitve v prvem zvezku Rožmanovih begunskih in izseljenskih spisov pod naslovom *Pastirjev glas v tujini* (prim. Uvod, v: *Pastirjev glas*

v tujini).

Od maja 1945 pa do smrti novembra 1959 je škof Rožman v zdomstvu ogromno pisal. V arhivu je shranjenih okoli 1500 strani dragocenih rokopisov, ki doslej še nikjer niso bili objavljeni. Večinoma so govori in premišljevanja, zlasti premišljevanja za duhovne vaje raznim stanovom.

Pomembno bi bilo zbrati v posebnem zvezku njegova pisma, govore in članke proti komunističnemu brezboštvu. Iz njih bi bilo jasno razvidno, kaj je škofa Rožmana vodilo v tako odločnem duhovnem boju proti brezboštvu.

Če bi bilo možno objaviti prav vse spise škofa Rožmana od dijaških let do smrti, pa bi morali, po mnenju dr. Filipa Žaklja, pripraviti vsaj kakih sedem zvezkov (po nekako 500 strani vsak zvezek).

ločati; izogibajo se težavam, so ranljivi, življenjske izkušnje doživljajo kot neznosna bremena. Zato nastaja veliko problemov tudi z rojstvom otrok.

In že smo pri sržu: zakon je treba negovati, ohranjati ga pri življenju, saj gre za živ organizem. Zlahkoto pride do hudih sporov, če postane zakonsko življenje enolično, šablonsko, površno, sivo.

Tudi srednje zakonsko obdobje je polno izzivov, od t.im. krize praznega gnezda, ko otroci 'odletijo', prek nemira v času hormonskih sprememb do upokojitve. V tem obdobju je še toliko bolj pomembno negovati zakon in skupne interese, vlagati moči in energije v osvežitev zveze. V poznem obdobju se značajji navadno zaostrujejo, prihaja do globokih pretresov, ki jih povzročajo bolezn, smrt in osamljenost.

Spori in krize v zakonu so normalne zadeve. „Vse se poleže, če se zakonca malo potrudita“, je rekel dr. Požarnik; ker je sam srečno poročen že 40 let, je imelo njegovo pričevanje še posebno moč. Treba je znati poslušati, je še položil na srce prisotnim, gojiti pozitivna čustva, soproga tudi pohvaliti, mu znati izražati misli in čustva ter ga spoštovati, ne pa obsojati; treba je tudi znati se prepirati. Pomembno je imeti pred sabo skupne načrte, saj že misel na njihovo uresničitev prinaša veselje. „Ljudje v zakonu selahko imajo čudovito... Partner je lahko vir velike sreče in zadovoljstva; zakon pa je treba negovati, biti je treba pravi umetnik... Potrebna je nova kultura, kultura ljubezni.“

Po poročilu Danijela Devetaka
v *Novem glasu*

ZLATA POROKA pri Žnidarjevih

28. aprila sta zakonca Ivan in Vera Žnidar praznovala zlato poroko. Pri redni nedeljski maši v krajevnem domu v Carapachayu sta se s svojimi otroki, vnuki in prijatelji zahvalila Bogu za vse, kar sta prejela v petdesetih letih skupnega življenja.

Ivan se je rodil 19. maja 1920 v Suhadolah pri Komendi v družini s sedmimi otroki. Že od otroških let se je od staršev naučil, da je za življenje potrebno veliko dela in žrtev. Ker mu ni bilo dano, da bi obiskoval srednjo šolo, se je v Komendi izučil za frizerja. Vedno je bil navdušen za prosvetno in socialno delo. Sodeloval je v fantovskih odsekih, kjer je telovadil in igral na gledališkem odru. Pozneje je prevzel vaditeljstvo mladcev in naraščajnikov. S tem si je že pridobil izkušnost za poznejše delo z ljudmi.

Leta 1943 je bil prisilno mobiliziran v nemško vojsko in poslan najprej v Francijo in Nemčijo, potem pa še v Grčijo. Tam je Ivan prebegnil h grškemu odporniškemu gibanju in bil izročen Angležem, ki so ga poslali v Italijo, v taborišča skupaj z drugimi mobiliziranci kot rezervo za svoje vojne načrte. Po koncu vojne je prebil nekaj let v taborišču Trani.

Sam, brez sorodnikov, se je leta 1948

priselil v Argentino, kjer je najprej delal kot zidar, dokler se ni ustanovil v Carapachayu in odprl frizerski salon.

Vera Zavrl izhaja iz močne kmečke družine v Mavčicah, kjer se je rodila 12. januarja 1927. Kot je bilo tiste čase bolj običajno, so jo že kot otroka dali v rejo in pomoč stari mami, ki jo je vzgojila in skrbela zanjo. Navadila se je tako biti drugim na razpolago. Vedno je bila v pomoč, kadar so jo potrebovali. Zato je tudi edina od svoje ožje družine odšla iz Slovenije in spremljala strica in teto, ki sta morala bežati zaradi partizanskega preganjanja. Zapustila je tam starše, tri brate in tri sestre ter prelepo sorško polje. Po treh letih begunstva po taboriščih v Avstriji (Lienz, Spittal) je prišla v Argentino, kjer sta se z Ivanom spoznala in 27. aprila 1952 poročila v farni cerkvi v Floridi.

Kljub njuni nelahki mladosti, vojnim bridkostim in začetnim težavam na tujem, sta si znala ustvariti dostojen dom in družino. V zakonu sta se jima rodila dva sinova in hčerka: Janez, Franci in Veronika, od katerih imata devet vnukov.

Ivan in Vera sta zelo aktivna in delavna ne samo v zasebnem in družinskem življenju, temveč zelo pomembna člana skupnega doma v Carapachayu. Ogromno ur svojega življenja sta darovala in še sedaj žrtvueta z veseljem v prid in srečo slovenske skupnosti. Zato smo vsi njuni domači ponosni nanju in jima želimo še mnogo zdravih in srečnih let!

Tem čestitkam se pridružuje tudi revija Duhovno življenje.

Zlatoporočnica Ivan in Vera Žnidar iz Carapachaya

KRATKE NOVICE

ČEDAD — V 94. letu starosti je 25. februarja 2002 v Čedadu umrl najstarejši „Čedrmac“ Beneške Slovenije msgr. Paskval Gujon, morda najvplivnejši, gotovo pa najbolj cenjen slovenski beneški duhovnik. Tudi v času fašizma in najhujšega italijanskega pritiska na Slovence je vedno in povsod pridigal slovensko, seveda v beneško slovenskem narečju. Slovenskim Benečanom je posvetil dve knjigi: „Ljudje iz nadiških dolin“ (1974) in molitvenik „Naše beneške molitve“ (1989) v slovenskem beneškem narečju. (Ave Maria)

Duhovno življenje je objavilo

PRED 60 LETI (1942)

JULIJ

POZIV VSEM DRUŠTVOM IN POSAMEZNIKOM

„Vsi vemo, v kolikem trpljenju je danes domovina. Naši ujetniki, nemara Tvoj brat, ginejo v skrajni bedi. Domovino čaka brezup, kadar se poleže vojni vihar. Na vse te potrebe moramo misliti. Mnogi ste že kaj storili, drugi še nič. Ganite se vsi rojaki! Tudi uprava *Duhovnega življenja* sprejema prispevke.

Društva pa naj organizirajo zbirke. Časopisni papir je postal draga stvar. Spravljajte skupaj papirje in bo denar za potrebne! Zbirajte in shranite rabljeno obleko, ki naj se zbira, in bo ob končani vojni prav prišla golim bratom doma. Društva naj ustanove odseke v ta namen, da se bo to nabiranje smotno organiziralo.“

POZIV VOJNIM OBVEZANCEM

„Vsi moški jugoslovanski državljani od 18. do 50. leta so se dolžni javiti poslanstvu (Legación yugoslava, Av. de Mayo 1370/III), da ne bodo imeli po končani vojski kakih neprilik, kajti domovina tedaj ne bo poznala tistih, kateri se ji sedaj skrivajo. Opozarjamo vse naše može in fante, da nikar ne zanemarite te dolžnosti. Prijavite se pismeno s točnim naslovom in rojstnimi podatki.“

CIRILOVA NEDELJA

Paternal je imel vesel dan 5. julija, ko se je slavila „paternalna šagra“. Bratovščina rožnega venca je pripravila počastitev cerkvenim pevcem in zlasti obema Ciriloma pevovodjema, paternalskemu in avežanedskemu, ki sta ta dan gođovala. Popoldne so bile litanije, nato pa so rojaki posedli okoli bogato založenih miz. Pripredite se je udeležilo okrog 150 gostov. Prepeval je zbor pod vodstvom Cirila Jakšeta.

SLOVENSKA DRAMA NA ARGENTINSKEM ODRU

Po prizadevanju sestre Odile je bila v bolnici Alvear 12. julija uprizorjena znana igra *Goslarica naše ljube Gospe*, prevedena na kasteljansko pod imenom *Victima de amor filial*. Vse glavne igralke so bile Slovenke, z uspehom so nastopili tudi pevci *Slovenskega doma*. Režiral je g. Slavko Škof.

SPOMENICA SLOVENSkih DUHOVNIKOV V ZDA KRALJU PETRU II.

V New Yorku je jugoslovanski kralj sprejel deputacijo slovenskih duhovnikov, ki delujejo med Slovenci v ZDA. Izročili so mu spomenico z datumom 6. julija 1942, v kateri pravijo med drugim:

„Vse naše težnje gredo za tem, da bi se po tej vojni že vendar enkrat uresničilo stoletno hrepenenje Slovencev po ZDRUŽENI SLOVENIJI, ki naj ujedinj v svojih mejah zares vse Slovence — torej tudi one, ki so ostali pod Italijo, Nemčijo in Madžarsko po prvi svetovni vojni. Taka ujedinjena Slovenija naj postane sestaven del velike, svobodne in močne JUGOSLAVIJE, na znotraj federativno urejene, na zunaj enotne in nepremagljive.

Izjavljamo, da nas zelo bolijo pojavi, ki razdirajo prirodno jugoslovansko skupnost s sanjami o 'Veliki Srbiji', 'Veliki Hrvatski' in o — pozabljeni Sloveniji.

Iskreno obžalujemo, da moramo čuti vesti, ki poročajo o nesrečnih sporih med katoličani in pravoslavniimi v domovini. Obe Cerkvi imata vzvišeno nalogo, da z resnim in pozitivnim delovanjem skušata v teh silno resnih časih rešiti jugoslovanskim narodom od prednikov podedovano krščansko kulturo po preizkušenem geslu: Za Krst častni in Slobodu zlatnu!

Tu v Ameriki živi nad en milijon jugoslovanskega izseljenstva, med njimi okoli 300.000 Slovencev. Naj bo bodočim voditeljem nove Jugoslavije pri srcu sistematično urejeno izseljensko skrbstvo na podlagi popolne enakopravnosti, kakor to nujno zahtevajo izseljenske, narodne in državne koristi.“

PRED 50 LETI (1952)

JULIJ

13: **Zborovanje socialnega odseka SKS** je bilo v dvorani župnije sv. Ivane Arške v Ciudadeli. Po sv. maši, ki jo je daroval dr. Ivan Ahčin, je bilo izvoljeno predsedstvo zborovanja: predsednik Albin Magister st., podpredsednik Franc Pleško, odborniki Mija Markež, Jože Šeme in Janko Žebre. V triurnem programu so po-dali referate: Franc Kremžar: *Zgodovina slovenskega krščanskega socialnega gibanja*; Viktor Češnovar: *Sedanje socialno in gospodarsko stanje v Sloveniji*; Maks Jan: *Gospodarsko stanje slovenskih izseljencev*; dr. Ivan Ahčin: *Socialne in gospodarske naloge slovenskih izseljencev* in Rudolf Smersu: *Kaj se je v izseljenstvu na socialnem področju že storilo*. Zborovanje se je končalo z branjem resolucij, ki naj bi se predlagale v končno odobritev glavnemu zborovanju SKS. Nad 350 udeležencev je na tem sestanku manifestiralo za „oživotvorenje“ socialnega nauka Cerkve. *Družabna pravda*, ki je s svojimi člani bistveno sodelovala v Socialnem odseku, je 20 dni po zborovanju izdala 48 strani obsegajočo brošuro z referati in resolucijami z naslovom: *Socialni dan slovenskih izseljencev v okviru SKS v Buenos Airesu 1952*.

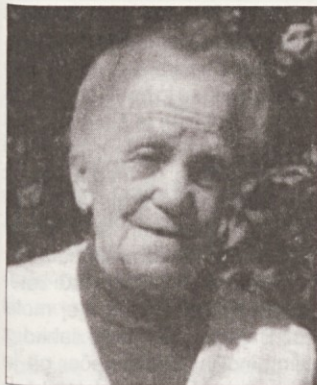
13: Fantje, člani SFZ, so igrali Sherriffovo dramo v Župančičevem prevođu *Konec poti*, v režiji g. Kralja.

Čim dlje človek živi, tem bolj jasno vidi, da so ravno preproste stvari resnično velike. Tako je tudi z rožnim vencem.

Romano Guardini

+ ODŠLE SO +

Matilde Furlan,
roj. Božič

Za njeno 91-letnico smo objavili njen življenjepis v Duhovnem življenju za februar-marec 2001, zato ob njeni smrti ne bomo ponavljali tega, kar smo že tedaj objavili.

V tem času so ob kapeli naselja, kjer živijo Furlanovi, dozdali tri nove cerkvene prostore in jih poimenovali po osebah, zaslužnih za kapelo ali sploh tega pastoralnega centra. Ker sta bila gospa Matilde in njen mož Anton pionirja pri zidavi kapele, nosi eden teh prostorov v znak zahvale njuno ime: „Antonio y Matilde Furlan“.

Kot devetdesetletnica je gospa Matilde še vedno šivala. Leta 2000 je dobila cepivo proti gripi. Po tistem je zbolela prav zaradi gripe in močno oslabela, da potem že ni mogla več šivati niti za hčerke. Pač pa se je ob sobotah popoldne še vedno udeleževala sv. maše v bližnji kapeli Terezije Deteta Jezusa, ob nedeljah pa redno slovenske maše v sanhuški stolnici. Vsak dan pa je na domu prejela sv. obhajilo. Zadnje mesece je zmeraj težje hodila in veliko spala, a bila je duševno prisotna do zadnjega. Slutila pa je in to tudi povedala, da ne bo dočakala božiča. Zadnje dni se ji je vidno manjšal tudi apetit.

V soboto, 24. novembra, so imeli pri Furlanovih obisk iz Slovenije. Med kosilom je gospa Matilde še živahno posegala v pogovor, ob koncu kosila pa je sedeča na stolu pri mizi zaspala

in se ni prebudila več.

Krsto z njenimi zemeljskimi ostanki so naslednji dan, na nedeljo Kristusa Kralja, prepeljali v sanhuško stolnico k slovenski maši, od tam pa na pokopališče Los Ceibos za njih upepelitev. Žaro s pepelom so hčerke čez dva meseca osebno odnesle na Primorsko v Slap pri Vipavi, rojstni kraj njenega moža. Na tem pokopališču že počivajo namreč tudi moževi zemeljski ostanki. Ko je ta leta 1999 umrl, so hčerke dale njegovo truplo upepelit in žaro prenesle na Vipavsko, kjer je oče želel biti pokopan. Tako zdaj ležita skupaj v istem grobu v domovini, po kateri sta v življenju tako hrepenela in o njej sanjala.

Pri odprtem grobu se je od pokojne poslovila nekdanja deklica iz Marijinega vrta, ki ga je v mladih letih in od časov trdega fašizma naprej do leta 1944 vodila gospa:

- Draga Matilda iz „Povzeva-ga malna“! Tako smo vam rekli. Bili ste doma v Polzevem mlinu v župniji Šturje, kjer je bil vaš oče mlinar. Bili ste verni, pobožni in dobri. Z veliko ljubeznijo in potrpežljivostjo ste vzgajali nas deklice. Pripravljali ste razne igrice v stari dvorani in nato v novem Marijinem domu, ki nam služi še danes. Bili ste zelo sposobna organizatorka. Potrebna oblačila ste nam kar sama sešila, saj ste imeli v Ajdovščini šiviljsko delavnico. Pri vas se je izučilo več deklet. Tudi vaši samostojni nastopi na našem odru so bili enkratno doživetje. Bili ste veselega značaja in dobra igralka.

Spominjam se, da smo zadnjič nastopile tretjo nedeljo v oktobru leta 1944, pred 58 leti. Konec novembra pa so vas partizani po nalogu domačih komunistov, ki jih je vaše vzgojno delo zelo motilo, vzeli in odvedli v vas Vojsko. Od tam ste srečno ubežala v Italijo in šla čez morje v Argentino. Tam ste v krogu svoje družine preživeli večino svojega težkega, a duhovno bogatega življenja in tam za vedno zatisnila oči.

Ko se od vas poslavljam v imenu takratnih deklic in deklet, ki ste jih tako lepo učili in vzgajali, se vam zahvaljujem za vse, kar ste za nas naredili.

Mirno počivajte v slovenski zemlji, katero ste tako zelo ljubili. V svojem imenu in v imenu vseh, ki jih predstavljam, vam želim: Gospod vam daj večni mir in pokoj na Vipavskem. Tukaj boste čakali vstajenja, tukaj vas bodo obiskovali vaši domači in znan-ci, tukaj bodo v bližnji cerkvi svetega Matija verniki te lepe vasi molili za vse pokojne, ki počivajo na tem pokopališču, torej tudi za vas.

Hvala vam in počivajte v miru!

S temi besedami so jo pokopali sovaščani, ki niso pozabili njenih mladostnih vzgojnih podvigov v domači fari pred mnogimi leti. Sorojaki gospe Matilde v Argentini pa vemo, da je ona vse življenje gojila dejavno ljubezen do svojega naroda, medtem ko je zavzeto pomagala pri evangelizaciji kraja, kjer je nazadnje živel in umrla. Zato ni dvoma, da je bila njena smrt samo korak v življenje z veliko začetnico.

Irena Jesih

Rodila se je 25. februarja 1948 v Villa Corina (Avellaneda) dober mesec po prihodu staršev v Argentino. Oče Jože Jesih in mama Filomena, roj. Štancer, sta živila takrat še v zasilnem stanovanju v zelo skromnih razmerah. Kot večina slovenskih rojakov, ki smo se vseljevali po drugi svetovni vojni v to deželo, sta prišla iz begunskih taborišč brez denarja in sta morala začeti družinsko življenje iz nič. Prva očetova plača je šla za nakup postelj. S prvo službo je imel srečo, ko je naletel na predel-

avca slovenskega rodu, ki mu je omogočil, da je delal veliko nadela. Na roko mu je šla tudi hči nekega staronaseljenca, Pavla po imenu, ki je bila v podjetju uradnica.

Irena je hodila v šolo v kolegij Cristo Rey v Lanusu. Tam je tudi končala trgovske študije in dobila naslov „perito mercantil“. Leta 1959 se je oče smrtno ponesrečil z motorjem in Irena je ostala sama z mamo. Mama je skrbela zanj, dokler ni dobila dela v tovarni Alpargas. Leta 1971 se je poročila. V zakonu je rodila dve hčerki in dva sina, katerim je bila dobra mati. Dokler ji je zdravje dopuščalo, je bila zaposlena tudi v šoli Nuestra Señora de Fátima v fari sv. Jožefa v Lanusu. Povabila jo je s. Odila, da ji je pomagala pri njenem delu. Pred dobrima dvema letoma je odkrila bolezen na srcu, v začetku letošnjega leta pa so ji zdravniki odkrili zahrbtno bolezen, zaradi katere je morala v bolnico Argerich na operacijo. Žal je operacija ni vrnila zdravja, bolj verjetno je pospešila njeno smrt. Umrla je v isti bolnici 3. aprila 2002.

Pokojna Irena se je v boleznih z velikim zaupanjem zatekala po pomoč k božjemu služabniku škofu Gnidovcu. Vse zdravniško osebe se ni moglo načuditi, da pri njeni bolezni ni čutila nobenih bolečin. Ves čas internacije v bolnici je dnevno prejela sveto obhajilo. Njeni domači so hvaležni g. Janezu Cerarju, ki ji je podelil zakrament bolniškega maziljenja, ob pogrebu pa spremljal njeno krsto na pokopališče v Lomas de Zamora.

Irena in njena mama sta bili dolga leta raznašalki Oznanila, Svobodne Slovenije in Duhovnega življenja za Slovensko vas v Lanusu. Dobri in zvesti Bog naj tudi njej poplača idealizem in požrtvovalnost, s katero je dolga leta opravljala to delo v korist slovenske skupnosti. Naj uživa večno srečo in nebesih!

Marta Jeločnik,
roj. Bedencič

Rodila se je 26. oktobra 1928 v Grosupljem očetu Lojzetu, ki je imel kmetijo, in mami Jožefi, roj. Dolinšek. Pri „Debeljakovih“, kot se je reklo pri hiši, so imeli pet

otrok. Marta je obiskovala osnovno šolo v Grosupljem, Meščansko šolo pa do maja 1945 v Ljubljani. Kot dekle se je aktivno udeleževala v katoliških mladinskih organizacijah in bila tudi članica farnega pevskega zbora v Grosupljem.

Ko so med vojno in okupacijo partizani pod krinko OF začeli izvajati komunistično revolucijo, so se Bedenčičevi zaradi svojega katoliškega in protikomunističnega prepričanja znašli v nasprotnem taboru. Najstarejši sin Slavko je bil ubit skupaj z drugimi žrtvami v Jelendolu, drugi sin Marjan pa je bil med domobrance, ki so bili s Koroške vrnjeni v Titovino in umorjen nekje pri Hrastniku. Maja 1945 je, kot toliko drugih vernih in zavednih družin, tudi njihova bila prisiljena zapustiti domovino. Oče, mati in tri hčere so bežali v neznano tujino, v Avstrijo in naprej, v Italijo.

V Italiji so šli Bedenčičevi skozi znana begunska taborišča: Monigo, Servigliano in Senegallia. V taboriščih je Marta nadaljevala srednjo šolo in jo končala v Senegalliji. Tudi v taboriščih se je pripravljala na življenje v katoliških mladinskih organizacijah. Postala je tudi članica Slovenskega emigrantskega pevskega zbora pod vodstvom duhovnika Andreja Pogačarja, ki je peljal zbor v Rim, kjer je pel pred papežem Pijem XII.

Bedenčičevi so februarja 1948 odpotovali iz Senegallije v Napoli in se 6. marca ukrcali na ladjo Santa Cruz, ki jih je 29. marca 1948 pripeljala v Buenos Aires. Po prvih dneh življenja v Imigrantskem hotelu so se preselili v Ramos Mejijo. Oče in starejši dve hčerki so si poiskali delo, da so mogli po nekaj mesecih najeti drugo stanovanje v Ramos Mejiji. V tej hiši se je Marta poročila z Avguštinom Jeločnikom, s katerim se je spoznala v Senegalliji. Poročil ju je Janez Kalan, ki je malo prej prišel za kaplana v ramaško farno cerkev. Počasi sta si obe družini skupaj zgradili lastno hišo na cesti Boedo v Ramos Mejiji in se leta 1963 vselili vanjo.

Jeločnikovima se je družina z leti večala, ko so se rodili Helena, Martina, Tatjana in Gusti. Zgradila sta tudi lastno počitniško hišo v obmorskem kraju Las Toninas, kamor je hodila družina na letne počitnice. Ko

so otroci dorasli, so se tudi oni poročili in ga. Marta je doživela rojstvo osmih vnukov. Večino njih je krstil družinski prijatelj mons. Anton Orehar. Življenje je potekalo v zadovoljstvu in tihi družinski sreči. Medtem je umrl Martin oče v starosti 79 let in kasneje še mama, ki je dočakala 91 let.

Ga. Marta je šla z možem po padcu berlinskega zidu dvakrat v Slovenijo na obisk. V Argentini je obiskala turistične kraje kot so Mendoza, Cordoba, Slapovi reke Iguazú in bila z možem in skupino upokojencev tudi v Bariločah. Rada pa je tudi sprejemala obiske znancev in sorodnikov iz Slovenije, Gorice, Zagreba ali iz Češke na svojem domu.

Bila je članica Slovenskega pevskega zbora Gallus od njegove ustanovitve v Argentini naprej. Bila je aktivna v naši skupnosti na področjih, za katere je imela talent in kjer je delala z veseljem. Prva leta je v Slomškovem domu v počitnicah vodila otroško kolonijo. Ob obletnicah Slomškovega doma je rada pomagala v kuhinji pa tudi v Slovenski hiši ob večjih prireditvah. Bila je dobra kuharica, zato so jo prosili, da je kuhala za poročne slavnosti, za zlato mašo in podobne slovesnosti. Ko se je ustanovila v Buenos Airesu Zveza slovenskih mater in žen, je sprejela težko mesto socialne referentke in ga opravljala v zadovoljstvo vseh. Bila je tudi članica

Živega rožnega venca.

Leta 1999 so pri Jeločnikovih v družinskem krogu praznovali zlato poroko.

Ga. Marta je zadnje dve leti veliko hodila okrog zdravnikov zaradi raznih bolezni. Proti koncu februarja pa je zvedela, da je neozdravljivo bolna, a tega ni nikomer od domačih povedala. Hodila je na zdravljenje v bolnico in zdravniki so jo hodili zdraviti na dom, a bolezen je šla svojo pot naprej. Po veliki noči praktično ni vstala. Ko že ni mogla več iz postelje, so ji iz bližnje fare nosili na dom vsak dan sv. Rešnje telo, da je lahko prejemala sv. obhajilo. Vsak večer je tudi želela, da so domači ob njej molili rožni venec, da ga je lahko z njimi molila. Zadnji večer ga je lahko samo še poslušala. Kakšno uro potem je izdihnila. Bilo je 26. aprila 2002.

Naslednjega dne je bila v mrliški vežici, kjer je gospa Marta ležala na parah, sv. maša, ki jo je opravil ob somaševanju ramaškega dušnega pastirja Franca Cukjatija in župnika Franceta Himmelreicha mons. dr. Jure Rode. Njeno krsto so duhovniki pospremili tudi na moronsko pokopališče, da so blagoslovili grob.

Imela je izredno lep pogreb.

Naj ji usmiljeni Bog, v katerega je verovala in živela po njegovih svetih zapovedih, dá uživati nebesa, za katere jo je ustvaril!

ODMEVI IZ SLOVENIJE

Iz pisma bralke
v „Družini“

BISERNA OGRLICA

Herica KUMER, Ljubljana

Ni mi dana profesionalnost novinarja-kritika. Tu je le čustvo in globoka hvaležnost, da mi je bilo dano videti ta pisani šopek naših, mladih argentinskih Slovencev v njihovem ustvarjanju. Slovenija, april 2002.

Slovenska folklorna skupina. Slovenci v Mendozi, provinci na zahodu Argentine,

s sedmimi univerzami in prebivalstvom, po štetju blizu Ljubljani. Še preden so države po svetu priznale slovensko samostojnost, je mendoška občina izkazala spoštovanje do mlade države z imenovanjem trga v lepem delu mesta: Trg republike Slovenije.

Dedje mladega sveta (tretja generacija), ki se nam je predstavil, so Slovenijo zapustili po drugi svetovni vojni. V tujini je zacvetel cvet, prekaljen v odpovedovanju, doslednosti, domoljubju, razumnem, duhovno bogatem in trdem delu. Vzklilo je veselje, oplemenitilo talante in se razlila umetnost v vso žit njihove biti. Iz bogate notranjosti veje v zunanjo podobo: lepota, zdravje, pogum, delavnost, temperament, skromnost, globoka hvaležnost in spoštovanje do vsega božjega, kar obstaja. In, ljubi Bog, znanje, znanje in zopet znanje.

Los Chañares, znamenita grmičasta rastlina, ki uspeva v mendoški puščavi in lahko zraste v drevo, od štiri do pet metrov visoko. V naravi predstavlja čvrstost in neugonobljivo trdnost za življenje ... Na vabilu pod grbom, globoke simbolike, je zapisano Los Chañares! Grb predstavlja oval. V njegovem notranjem loku se boči *Slovenske folklorne skupine*, ki se vije nad argentinsko in slovensko zastavo, v rokah dekleta in fanta, hrbtno stisnjena drug ob drugega, v preprostem slovenskem oblačilu, stojita bosa na katici snega lista, grozda, srčka, iz katerega cvetijo trije gorenjski nageljčki. Podobi daje trdno osnovo napis *Mendoza* in *Mendoza* v notranjosti ovala podpira *Argentina*. Iz grba veje: sožitje narodov, ljubezen, hvaležnost, spoštovanje, sprejemanje in vračanje ...

Oder je odprt. Štirje mladi fantje, eden lepši od drugega, v argentinski noši, iz skupine Los Chañares, ob spremljavi kitare, čarange (majcena kitare), toye (trstenka — orglice), kena (flavta) in bomba (boben), izvrstno petje, medsebojno dinamično menjavanje inštrumentov, temperament, izrazna mimika — pravi Argentinci! In glej čudež! Govorijo slovensko! Povedano pa — ena sama kultura, znanje, spoštovanje, skromnost, ljubezen in občudovanje domovine Slovenije.

Pisanost barv argentinske noše, fantov in deklet, nedolžnih deklic v svetlolasih kitkah s pentljicami, ljubke sramežljive zapeljivosti, in fantov, ponosni, čvrstih, odločnih, dostojno, osvajalsko-zapeljivih se zavrti v argentinskem ritmu in lepoti gibov, ki so znali pokazati tudi slovensko smešno polko Argentino-Bavarcev in pripraviti publiko v prešern smeh in bučni aplavz.

Smokingi in argentinski tango. Prej ljubke, nedolžne deklice se preleve v zapeljivke dolgih nog, črnih nogavic, tesnih, oprijetih, kratkih črnih oblek, ponujajočega upogibanja, odločnega koraka, privljanja k partnerju — temperamentnega argentinskega tanga — da te zmrazi od vročerkvnosti ... Za umiritev publike poskrbijo fantje z recitacijama — brez predloge „listka“, ki je pri naših profesionalcih prepogosten pripomoček — Ivana Minatiija in Toneta Kuntnerja; zasanjano, zazrti nekam v daljavo, besede zvenijo v lepi slovenščini z mehko obarvanostjo argentinskega melosa.

Slovenske plesne poznamo, a to, kar so pokazali ti mladi ljudje, je čar ljubezni, radosti in veselja do življenja. Bela krajina zablešči v belini, vrisku, markoskačevske iskrevnosti in zateglosti njenega Jureta. Gorenjska „tapotrkan“ polka v pristnosti naše pisane bogatosti, vrtenju, trkanju ob tla, dviganju deklet, hitrem koraku — publika stoji ploska od navdušenja, ko imamo pred seboj že fante v narodni noši; skromno prosijo razumevanja, da njihovo znanje ni na tisti ravni, ki smo je vajeni ... Trije s „frajtonerico“, eden kitaro. Vsuje se venček slovenskih narodnih pesmi. O, ljuba, sončna mladina, kaj zmorete! Po gumbih harmonike so brzeli prsti z najvišjo profesionalnostjo ob izvedbi naše pesmi. Ovacije, solze, skandiranje — prisrčen poklon in že prihaja na oder ves ansambel v narodni noši, vse se blešči, vrisk in ples na Avenikovo Golico, v plesnem koraku zapuščajo oder, ploskanje in vzklikanje publike, ki se s solzami v očeh zahvaljuje za lepoto večera.

KDO JE BOG? NOR JE NATE!

*Sestavek je napisal osemletni
Danny Dutton iz Kalifornije
za domačo nalogo, v kateri
je moral razložiti, kdo je Bog.*

Ena izmed glavnih nalog Boga je, da dela ljudi. Dela jih zato, da nadomesti tiste, ki umrejo, tako da je vedno dovolj ljudi, ki skrbijo za stvari na zemlji. Ne dela odraslih, ampak samo otroke. Mislim, da zato, ker so manjši in jih je lažje narediti. Tako mu tudi ni treba zapravljati dragocenega časa s tem, da bi jih učil govoriti in hoditi. To lahko prepusti materam in očetom.

Druga najpomembnejša božja naloga je, da poslušajo molitve. Tega je ogromno, ker nekateri ljudje, kot so duhovniki in podobno, molijo večkrat na dan, ne samo pred spanjem. Bog zaradi tega nima časa za poslušanje radia in televizije.

Bog vidi vse in sliši in je povsod, kar ga zelo zaposluje. Ne bi smeli zapravljati njegovega časa s tem, da prosjačimo mama in očka za stvari, za katere vemo, da jih ne moremo imeti.

Ateisti so ljudje, ki ne verujejo v Boga. Ne verjamem, da je kakšen v našem mestu. Vsaj v našo cerkev nobeden ne hodi.

Jezus je Božji Sin. Včasih je opravljal vsa težka dela, kot na primer to, da je hodil po vodi in delal čudeže. Ljudje so

Hvala vam, ljubi mladi. Ponosni smo na vas, vaše pradede, dede, vaše očete in matere, ki so vas pošiljali v šole vse sobote, da ste se naučili slovenščine, domoznanstva, verouka in petja. Hvaležni smo izgani duhovščini, izobražencem, hvaležni mačehi Argentini, da sta smeli ohranjati slovensko kulturo in nam po več kot pol stoletja prinesli ogrlico biserov, tistih vrlin, ki so bile v domovini Sloveniji potrgane — celo prepovedane.

Ni bilo kamer, ni bilo novinarjev, ni bilo snemanja! V svojem srcu in vseh svojih biti sem od daleč slišala šelesteti gozdove „Oj Doberdob“ domobranskega pevskega zbora, slišala intonacijo njihove godbe — vsi počivajo v Rogu ...

se ga na koncu naveličali poslušati in so ga križali. Ampak on je bil dober in prijazen kot njegov Oče in je rekel Očetu, da ne vejo, kaj delajo, zato naj jim odpusti, in Bog je rekel „V redu“.

Njegov Oče (Bog) je cenil vse, kar je naredil, in vse težko delo na zemlji, zato mu je rekel, da mu ni treba iti več ven in da lahko ostane v nebesih. Tako je tudi naredil. Sedaj pomaga Očetu, tako da poslušajo molitve in ugotavlja, katere stvari so pomembne, da mora zanje poskrbeti Bog, in katere lahko uredi sam, da mu ni treba nadlegovati Boga. Kot tajnik, samo da je bolj pomemben. Lahko moliš, kadar hočeš, in si lahko prepričan, da ti bosta pomagala, saj imata že vse tako urejeno, da je eden izmed njih gotovo ves čas v službi.

Ob nedeljah bi morali iti vedno k maši, ker to Boga osreči, in če je kdo, ki ga želiš osrečiti, je to Bog. Ne spuščaj maše zato, da bi počel kaj takšnega, kar se ti zdi bolj zabavno, na primer, da greš na plažo. To je narobe. Poleg tega pa do dvanajstih tako in tako na plaži še ni sonca.

Če ne verjameš v Boga, boš poleg tega, da si ateist, zelo osamljen, ker tvoji starši ne morejo iti povsod s tabo, na primer na taborjenje, Bog pa gre lahko. Dobro je, če veš, da je On blizu, ko te je strah teme ali ko ne znaš plavati in te starejši otroci vržejo v vodo.

Vendar ne bi smeli vedno misliti samo na to, kaj lahko Bog stori za nas. Mislim, da me je Bog postavil sem in da me lahko vzame nazaj, kadarkoli želi. In ... zato verjamem v Boga.

Naslednje misli si lahko zapomniš in jih nosiš s seboj v letih, ki bodo prišla:

1. Če bi Bog imel hladilnik, bi bila na njem tvoja slika.
2. Če bi imel denarnico, bi bila v njej tvoja fotografija.
3. Vsako pomlad ti pošilja rože in vsako jutro sončni vzhod.
4. Lahko bi živel kjerkoli v vesolju, vendar je izbral tvoje srce.
5. Kadarkoli se želiš pogovarjati, te poslušajo.
6. Spomni se na božično darilo, ki ga je poslal v Betlehemu; in ne pozabi na tisti petek na Kalvariji.

Priznaj si — nor je nate!

Prevedla A.R.

iz naše kronike

Metka MIZERIT

Pevsko srečanje na Slovenski pristavi. Skupina deklet, mater in žena je priredila pevsko srečanje v prid pomoči potrebnim rojakom. Napovedovalka prof. Mirjam Jereb Batagelj je pripravila poetičen uvod v ta večer petja. Nastopajoče je odlično pripravila gospa Anka Savelli Gaser, ki jih je tudi vodila in spremljala na klavirju. Pozdravili so tudi predsednico Zveze slovenskih mater in žena gospo Pavlino Dobovšek ter ji čestitale ob lepem jubileju. Gospa Kristina Jerovšek ji je poklonila šopek rož. Na pevski večer so Pristavčani povabili in jih tudi pripeljali stanovalce Rožmanovega doma ter jim tako pripravili prijeten večer.

Duhovne vaje za dekleta so se vršile od 19. do 21. aprila. Vodil jih je g. Janez Cerar. Udeležilo se jih je deklet.

Občni zbor Društva Slovenska vas se je vršil 24. marca v Hladnikovem domu. Vodil ga je predsednik Stane Jemec. Odborniki so podali svoja poročila. Ker lista za nov odbor ni bila popolna, so volitve prestavili na nedeljo, 21. aprila. Takrat so se zopet zbrali in izvolili predloženo listo, ki je sledeča: predsednik Stane Jemec; podpredsednik Franci Sušnik; tajnik Franci Urbančič; blagajničarka Rotija Grbec; gospodar Marko Zorko; kulturni referent Marko Pallota; športni referent Marko Kocjančič; knjižničarka Zali Virc; gradbeni referent Jože Čampa st.; odborniki: g. Janez Petek, Peter Rot, Jože Burja, Ciril Jan; namestniki odbornikov: Jože Mehle, Valerija Burja, Martin Sušnik, Lucija Servin; nadzorni odbor: Franci Stanovnik, Vinko Glinšek, David Rot; namestniki: Zdenko Rot in Lojze Grbec.

Društvo Triglav v Rosariju. V nedeljo, 28. aprila, so imeli svoj redni občni zbor in izvolili naslednji odbor: predsednik Marjan Jeriha; podpredsednica Rosa A. Polh, tajnica Carmen Berlot; namestnik tajnice Cristian Ferrari; blagajnik Pedro Contreras; namestnica blagajnika Catalina Klinec; odborniki: Adolfo H. Ferrari, Antonio Noli in Gladys Sirk; namestniki Alfredo Zuljan, Norma Sirk in Esperanza Sfiligoy; nadzorni odbor: Maria E. Ersetig in Cecilia Salazar.

41. redni občni zbor **Kreditne zadruge Sloga** se je vršil v Slomškovem domu 26. aprila. Vodil ga je predsednik Franc Tomazin, ki je prebral poročilo upravnega odbora. Poročili sta prebrala tudi blagajnik Marjan Oberžan in nadzornik Božidar Fink. Člani Sloge so nato z veliko večino izglasovali prekinitev občnega zbora, ki se bo nadaljeval v petek, 24. maja. Medtem pa bo skupina diplomiranih računovodij ponovno pregledala bilanco in podala svoje poročilo.

Dobrodelno kosilo odseka **Zveze slovenskih mater in žena v San Justu** je bilo v nedeljo, 14. aprila. Navzoči so bili tudi člani Parlamentarne komisije Državnega zbora Republike Slovenije. Vse navzoče je najprej pozdravila predsednica Doma ga. Mici Malavašič Casullo. Spregovorila je tudi voditeljica Balantičeve šole gdč. Angelca Klanšek. Mešani pevski zbor pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar je zapel nekaj pesmi. Pred skupnim kosilom je pozdravila vse goste še predsednica odseka Zveze ga. Nežka Lovšin Kržišnik in predsednik Zedinjene Slovenije Tone Mizerit. V imenu veleposlaništva pa je pozdravila sekretarka ga. Anita Pipan. V imenu gostov se je zahvalil predsednik Parlamentarne komisije in poklonil voditeljici šole, gdč. Angelci Klanšek tipičen slovenski okrasek. Zapela sta tudi Ani Rode in Luka Debevec. Po kosilu je bil še srečelov, ki so ga omogočili dobrotniki.

Mladinski turnir v Slovenski vasi je bil na državni praznik, 1. maja. Dekleta so se pomerila v odbojki, fantje pa v nogometu. Nastopile so dekliske ekipe iz Lanusa, Morona, Ramos Mejije, San Justa in San Martina. Zmagala je dekliska ekipa iz San Justa. Fante pa zanima predvsem nogomet. Predstavile so se ekipe iz Lanusa, Morona, Ramos Mejije, San Justa in San Martina. Pri nogometu je zmagalo moštvo iz Ramos Mejije. Vsi, ne samo zmagovalci, so bili veseli, saj so preživeli lep dan.

42. Obletnica Slovenskega doma v Carapachayu. „Vesela domovina, pozdravljena iz veselega srca,“ je bilo geslo tega dne. Vreme nam je bilo naklonjeno, saj se je obetal lep, sončen dan. Na dvorišču

so se zbrali domači in povabljeni gostje. Najprej so dvignili obe zastavi in zapeli obe himni. Predsednik Doma Franci Žnidar je izrekel dobrodošlico vsem navzočim. Sv. mašo je daroval delegat dušnih pastirjev dr. Jure Rode. Slovesnost je povzdignilo ljudsko petje. Po sv. maši so nam postregli s pristno medico in slanimi kruhki. Sledilo je okusno kosilo, ki so ga pripravile skrbne gospe in ga je mladina hitro in spretno postregla. Popoldan je bil kulturni del; predstavili so nam slovenske ljudske šege in navade ob raznih praznovanjih. Program je povezovala ga. Helena Žnidar. Najprej so nastopili najmlajši iz slovenske šole Josipa Jurčiča, ki so uprizorili in zapeli: „Petelinček je na goro šel.“ Sledilo je „jurjevanje.“ Deklice, oblečene v belokrajnske narodne noše in „Jurij“ ves v zelenih vejah, so nam predstavili to navado. Nato je pozdravil predsednik osrednjega društva Zedinjena Slovenija Tone Mizerit, ki je čestital Domu k lepemu jubileju in jim želel plodna leta še v prihodnosti. Mladi so nam predstavili „martinovanje“. Lepo so zaplesali ob prazniku, ko se mošt spremeni v vino. Otroci slovenske šole, ki jih je pripravila Ani Klemen, so pogumno zapeli: „Spet kliče nas venčani maj.“ Slišali pa smo tudi zanimivosti o Marijinih božjih poteh na Slovenskem. Otroci so potem zapeli še dve pesmi. Marjeta Aleš in Sonja Kolenc sta nam prebrali še več zanimivosti o slovenskih šegah in navadah. Plesna skupina „Maribor“ je pokazala običaj „šranganje“. Fant, ki si je poiskal nevesto v drugi vasi, jo mora odkupiti. Skupina je še veselo zaplesala Pobreško polko. Videli smo še diapozitive o tipičnih slovenskih predmetih. Za konec pa smo vsi prejeli za spomin lectovo srce. Poslovili smo se od Carapachaya, kjer živi slovenski rod, ki z vztrajnostjo, ljubeznijo in domačnostjo ohranja in goji slovenstvo.

Slovenska kulturna akcija je v soboto, 4. maja, predstavila knjigo „V kraljestvu kondorjev in neviht“, ki je bila izdana v počastitev dr. Vojka Arka. Predstavitve se je vršila v mali dvorani Slovenske hiše v Buenos Airesu. Predvajali so tudi video o predstavitvi knjige v Ljubljani.

Mendoška mladina v Sloveniji. Močna slovenska skupnost v Mendози se je vedno odlikovala po bogatem kulturnem življenju. 2. aprila sta plesna in glasbena skupina „Los Chañares“ odpotovali na turnejo po Sloveniji. Spremljala sta jih Angelca Šmon Bajda, ki je bila odgovorna

za pripravo programa, in Božidar Bajuk, predsednik Društva Slovencev v Mendoci. Njihov namen je bil pokazati ljubezen do slovenstva in argentinske kulture. Zato so pripravili argentinske in slovenske folklorne plese. Zapeli so predvsem argentinske ljudske pesmi s spremljavo izvornih instrumentov. Gostovali so v Ljubljani, na Vrhniki, v Novem mestu, Kranju, Domžalah, Logatcu, Novi Gorici in v Mariboru. Poromali so k Mariji Pomagaj na Brezje in ji izročili osebne in skupne zadeve ter jo prosili pomoči v naši argentinski krizi. Srečali so se s sorodniki in raznimi osebnostmi slovenskega javnega življenja. Obiskali so tudi Akademsko plesno skupino „France Marolt“. Povsod so očarali publiko, želi odmeven uspeh in navdušenje. Vrnili so se preko Rima in si ogledali „večno mesto“. Srečno so prispele domov prepričani, da bodo nadaljevali svoje delo, saj ni zaman, da gradijo Slovenijo v Mendoci.

Redni občni zbor Slomškovega doma je bil v nedeljo, 28. aprila. Vodil ga je predsednik Slomškovega doma Marjan Jože Loboda. Po poročilih o delu v preteklem letu so bile dopolnilne volitve; sedanji odbor je sledeč: Predsednik Marjan Jože Loboda, podpredsenica prof. Neda Vesel Dolenc, tajnik lic. Jože Oblak, blagajnik cont. Gregor Hribar, odborniki: Tone Kastelic, Jernej Tomazin, Marko Selan, inž. Miha Podržaj, lic. Jaka Kocmur, Saša Zupan Omahna, Ciril Loboda, Pavla Kovač Škraba, Herman Zupan in Božidar Fink.

Krajevni odsek **Zveze slovenskih mater in žena v Slomškovem domu** je isti dan pripravil kosilo z namenom, da se goji družabnost in za pomoči potrebne rojake. Gospe so pripravile tudi srečelov, ki je lepo uspel.

V sredo, 8. maja, je imela svoj redni sestanek **Zveza slovenskih mater in žena**. Najprej je bila seja, potem pa razgovor z dr. Jurijem Rodetom. Spomnile smo se tudi naše, pred kratkim umrle članice in dolgoletne odbornice, gospe Martine Bedenčič Jeločnik. Čestitale pa smo tudi zvezni predsednici gospe Pavlini Dobovšek ob njenem jubileju.

Romanje v Lujan. Zvesti izročilu naših prednikov, ki so v mesecu maju romali k Marijinim božjim potem, Slovenci vsako leto v maju romamo v Lujan, na največjo argentinsko božjo pot. 12. maja zjutraj je deževalo, vendar nas to ni

prestrašilo; številni avtomobili, polni odraslih in otrok, so v nedeljo zjutraj peljali po cesti proti Lujanu. Ob desetih je bila romarska sv. maša za vse žive in rajne Slovence v Argentini. Daroval jo je delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode, somaševal je msgr. dr. Mirko Gogala. Po baziliki je donelo mogočno ljudsko petje, ki ga je vodil zbor pevcev. Med sv. mašo je spovedovalo več duhovnikov.

Opoldanski odmor so rojaki uporabili za kosilo in medsebojna srečanja. Še vedno je deževalo, zato je bila procesija v baziliki. Slovenci smo zopet napolnili cerkev in začeli popoldansko pobožnost s pesmijo. Nagovor je imel g. Danijel Vrečar, nato pa se je po baziliki razvila mogočna procesija. Najprej je mlad fant nesel križ, sledile so zastave: argentinska, slovenska in papeška. Vedno nosijo tudi zastavi domobranskih organizacij. Bandero Svetogorske Marije nosijo člani družine Troha, že tretji rod. Sledila je šolska mladina z učiteljstvom. Kip Lujanske Marije so nosili fantje, oblečeni v gauče, podobo Marije Pomagaj pa fantje v slovenskih narodnih nošah. Tudi ministrantov je bilo veliko. Končno so šli duhovniki. Božje ljudstvo je ostalo v klopih in molilo rožni venec. Pete litanije Matere Božje so mogočno odmevale po baziliki. Še blagoslov z Najsvetejšim smo prejeli, potem pa smo se umaknili iz bazilike, ker je že čakala druga romarska skupina. Čeprav je še vedno deževalo, smo se veseli vrnili na svoje domove, saj vemo, da je Marija naša priprošnjica pri Bogu.

Slovenska kulturna akcija je v soboti 18. maja, priredila pevski večer. Pel je naš znani pevec **Luka Debevec** in sicer, v prvem delu, pesmi Roberta Schumana, nato dve argentinski in venček slovenskih narodnih pesmi. V tretjem delu nam je zapel arije iz Mozartovih, Wagnerjevih, Rossinijevih in Verdijevih oper. Navdušil je občinstvo, ki mu je burno ploskalo in vzklikalo. Za konec je dodal še slovenski narodni: Mrzel veter in Njav čez jizaro. Luka nas je s svojim lepim glasom popeljal v čudoviti svet lepote in nam pripravil prijeten večer.

Milan Magister ml. je poslal **nekaj novic iz Bariloč**, kjer deluje slovenska skupnost. 10. februarja so v Planinskem stanu predstavili knjigo „V kraljestvu kondorjev in neviht“. Predstavitve se je udeležil tudi urednik arh. Marjan Eiletz, ki je povedal nekaj svojih misli o pripravi in izdaji knjige.

Bariločani so priredili vsakoletni izlet na **Cerro Capilla**. Trinajst članov se je povzpelo na vrh, prav ob 50. obletnici postavitve križa.

1. marca so imeli **konzularne dneve**. V Bariloče sta prispela veleposlanik Republike Slovenije v Argentini mag. Bojan Grobovšek in sekretarka Anita Pipan.

K njim je prišla 12. aprila tudi **Parlamentarna komisija državnega zbora Republike Slovenije**. Prvi dan so se poslanci podali na izlet na Circuito Chico in Cerro Campanario. Zvečer so obiskali Srednješolski tečaj dr. Vojka Arka, nato pa so imeli razgovor z rojaki. Naslednje jutro so obiskali tečaj ABC po slovensko in slovensko šolo Jakoba Aljaža.

Na cvetno nedeljo so šolski otroci skupaj z učiteljicami delali slovenske butarice. 14. marca je v kapeli Marije Pomučnice, kjer se Slovenci zbirajo k sv. maši, daroval sveto daritev škof **mgrs. Fernando Maletti**.

Mladi so se v Stanu pomerili na **turnirju namiznega tenisa**. Vodi jih Jožko Črnak.

Skupina planincev se je 21. aprila odpravila **pod Skalco** in očistila pot do koč. Sedaj pa Bariločani že sanjajo o zimskem športu na smučeh.

Žegnanje pri Mariji Pomagaj. V nedeljo, 26. maja, je bilo žegnanje v Slovenski cerkvi. Ob 11.30 je bila sv. maša, ki jo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode za vse žive in rajne rojake v Argentini. Z njim so somaševali dr. Mirko Gogala, prelat Jože Guštin, pater dr. Lojze Kukovica in g. Toni Bidovec. Pri homiliji se je dr. Jure Rode spomnil vseh pokojnih delegatov, ki so gradili in vodili slovensko versko skupnost v Argentini. Pri sv. maši je pel zbor žena, ki ga je vodila ga. Lučka Marinček Kastelic; na orgle pa je petje spremljala ga. Anka Savelli Gaser. Zbor je pel naše lepe Marijine pesmi in s tem povzdignil slovesnost bogoslužja. Po sveti maši je bilo praznično kosilo v dvorani Slovenske hiše. Pripravile so ga gospe Zveze slovenskih mater in žena iz vseh okrajev in ga tudi prijazno postregle gostom. Popoldne pa smo imeli, po lepi slovenski navadi, pete litanije Matere Božje in blagoslov z Najsvetejšim. Slovesnosti se je udeležilo lepo število rojakov. Počastili smo našo zavetnico Marijo Pomagaj. S tem pa gojimo v slovenski skupnosti tudi lepo izročilo žegnanja.

malo za šalo...

ZVELIČANJE — „Če Cer-
kvi zapustim trideset tisoč pe-
sov, sem lahko gotov, da bom
zveličan?“ vpraša bogataš na
smrtni postelji duhovnika. —
„No, ja, ne bi vam mogel prav
z gotovostjo reči, da boste zve-
ličani; gotovo pa se spleča pos-
kusiti...“

V ZAPORU — Novemu
zapornišemu duhovniku se je
zareklo in je svojo prvo pridigo
začel takole: „Veseli me, da
vas vidim tukaj zbrane v tako
velikem številu!“

NA VRHU — Učitelj verou-
ka želi otrokom razložiti hierar-
hijo v Cerkvi. Vpraša jih: „Kdo
je v Cerkvi najvišje?“ Roko dvig-
ne Tinček: „Petelin na cerkve-
nem zvoniku!“

NOGOMET — Po prvem
polčasu nogometne tekme pri-
de trener v kabino radijskega
reporterja: „Poslušajte, če
morete; govorite nekoliko
počasneje. Moji fantje ne mo-
rejo teči tako hitro kot vi kom-

entirate!“

IZKUŠNJA — Režiser pra-
vi upravniku gledališča: „Za to
predstavo potrebujem dva okoli
šest mesecev stara dojenčka.
Vendar, prosim, ne kakšnih
začetnikov, potrebujem ljudi z
izkušnjami!“

TOČNOST — Neki profes-
sor je strašno veliko dal na
točnost: „Kdorni točen, je zame
mrtev!“ je poudarjal. Nekega
dne je zamudil predavanja in je
našel le nekaj študentov. „Kje
so pa drugi?“ je začuden
vprašal. „Šli so kupovat venec
za vas,“ je dejal eden od nav-
zočih.

NAROKAH — „Odslej, moj
dragi angel, te bom nosil na
rokah,“ zaljubljeno šepeta mla-
di mož svoji ženki. „Povej,“
odvrne ona zaskrbljeno, „ali je
kaj narobe z avtomobilom?“

BREZ GNEZDA — „Kate-
ra ptica ne gradi svojega gnez-
da?“ vpraša učiteljica. „Kuka-

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Bojim se, da se bo zdaj fašizem spet pojavil; nekateri ga potrebujejo, da bi ga spet premagali.
- Državi so nevarnejši ljudje, ki vedo preveč, kot oni, ki vedo premalo.
- Pokvarjene ljudi popravljajo pisci osmrtnic.
- Zdaj imajo v politiki največ možnosti bodoči komunisti.
- Popravljen zgodovina: Goljat je pobil na tisoče Davidov.
- O slabih starih časih govorijo tisti, ki so jim takrat zamašili usta.
- Drži, da smo bolj gladko kot večina drugih komunističnih držav izpeljali prehod v demokracijo, ampak ta demokracija je zelo podobna jajcu, iz katerega se je izlegla.
- Napake politikov so nevarne za druge.
- V demokraciji so največ pridobile ženske: čez noč so iz tovarišic postale dame.
- Kaj me je najbolj motilo v socializmu: da je vsak falot pričakoval, da mu bom rekel „tovariš“.
- Žrtve so pokopane v spominu morilcev.
- Ubijanje mrtvih je slovenska posebnost.
- Zdaj pa še to: amerikanizacija komunizma.
- V tranziciji pospešeno predelujejo falote v poštenjake.

vica,“ odgovori Maks. „Prav si povedal. In zakaj?“ - „Zato, ker stanuje v uri!“

traj vstajate?“ - „Ko posije prvi sončni žarek v mojo sobo.“ - „Presneto, potem ste pa zgodaj pokonci!“ - „Niti ne! Moja soba je obrnjena proti zahodu.“

VSTAJANJE — „Kdaj zju-

KJE JE KAJ

Skrivnost Cerkve — Lojze Kukovica 161
Kaj je resnica? — P. Franc Cerar .. 162
Pridiga na državni praznik —
Kardinal Jorge Bergoglio 163
Sveti Pij in naša emigracija 165
Kaj mi pomeni Jezus iz Nazareta? —
Nadžkof Franc Rode 166
Potrpljenje v stiskah in bridkostih —
Sv. Avguštin 167
Mati Terezija iz Kalkute —
Metka Mizerit 168
Angel predanosti — Anselm Grün . 169
Bazilika Marije rešiteljice jetnikov —
Metka Mizerit 170

Pomladansko veselje —
Ramón Cué - Janko Moder 172
Kamil de Lellis — Silvester Čuk 172
**O starosti ter o dobrem in slabem
uživanju veselja** - Ciceron -
Prevedel Božidar Fink 173
Vprašujete — odgovarjamo 174
Gospodu Viktorju —
Marjan Šircelj st. 175
Slovenska Cerkev v XX. stoletju —
Marko Kremžar 176
Novice iz Miramara 177
Hujša diktatura kot v osemdesetih letih
— Janez Juhant 178
Zadnja grmada v Sloveniji —
P. Bernard Sušnik 179
Profesor Ernest Tomec (ob 60-letnici

smrti) — Marjan Šušteršič 180
**Moj stik s profesorjem Ernestom
Tomcem** — Stane Snoj 181
Kako je biti mlad fant... -
Lenart Rihar 182
Rožmanova poveljna leta —
Jure Rode 183
Zakon je treba negovati 184
Zlata poroka pri Žnidarjevih 185
Kratke novice 169, 171, 175,
176, 181, 185
Duhovno življenje je objavilo 186
Odšle so 187
Odmevi iz Slovenije 188
Kdo je Bog? Nor je nate! —
Otrok Danny Dutton 189
Iz naše kronike — Metka Mizerit 190

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVILJA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Tehnični urednik: Stane Snoj - Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L. - E.E. U.U. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4362-7215 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103. USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 2002: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina.

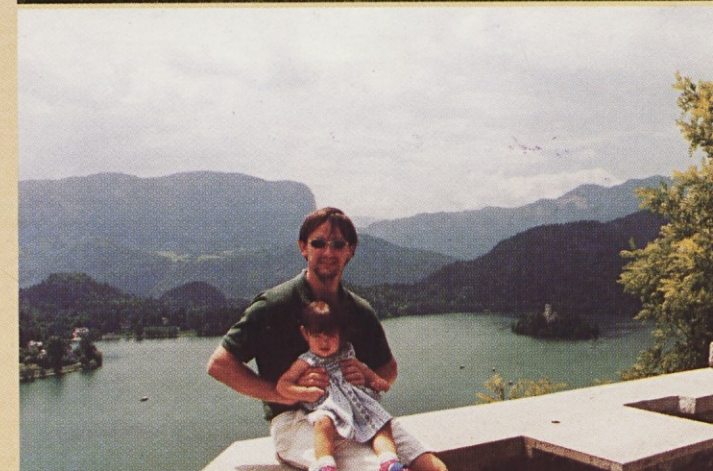
Od vrha in od leve:

1. in 2. Pogreb gospe Matilde Furlan v Slapu pri Vipavi, kjer so pokopani tudi zemeljski ostanki njenega moža.
3. Družina inž. Francija Medica je romala na Brezje in se slikala z luhansko „Virgencito“, ki je od leta 1995 postavljena na enem od stranskih oltarjev brezjanske cerkve.
4. Dva od Medičevih otrok na Planini pod Golico.

5. Gospod Janez Jereb iz San Justa je v družinskem krogu praznoval svojo 75-letnico.
6. Cerkev Matere Božje v Žihpoljah na Koroškem, kjer se že več kot 550 let moli po slovensko.

Foto. M. Šušteršič

7. Tudi „Argentinci“ radi zavijejo na Bled.

OBLETNICA V CARAPACHAYU

Velikonočna maša v Slomškovem domu (2002)
Jesen v Patagoniji - Foto: Jernej Tomazin

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rode Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877 Armado e impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina

Correio Argentino
Suc. 7 Bs. As.
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560